

A stylized, monochromatic illustration in shades of blue and white. It depicts a figure, likely a personification of justice, holding a pair of scales in one hand and a sword in the other. The figure is shown from the waist up, with a muscular build and a helmet-like headpiece. The scales are positioned in the upper left quadrant, and the sword is held vertically in the lower left. The background is a solid dark blue.

Informacja o działalności
Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego
w Warszawie

2020

WOJEWÓDZKI SĄD ADMINISTRACYJNY
w WARSZAWIE

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI
WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO
w WARSZAWIE
w 2020 ROKU

Spis treści

I. INFORMACJE WSTĘPNE.....	5
1. Wpływ skarg i sposób ich załatwienia.	6
2. Skargi kasacyjne.....	15
3. Postępowanie mediacyjne i uproszczone.	16
4. Zagadnienia związane z prawem pomocy.....	18
5. Grzywny.	19
6. Wystąpienia w trybie art. 155 § 1 p.p.s.a.	20
II. ORZECZNICTWO – ZAGADNIENIA WYBRANE.....	22
1. Sprawy z zakresu pomocy społecznej.....	22
2. Edukacja.....	23
2.1 Nadanie stopnia i tytułu naukowego oraz potwierdzenie równoznaczności dyplomów, świadectw i tytułów.....	23
2.2 Sprawy kandydatów na studia i studentów.	24
2.3 Szkoły i placówki oświatowo – wychowawcze.	25
2.4 Sprawy dyrektorów szkół.....	26
2.5 Inne sprawy dotyczące edukacji.....	27
3. Stosunki pracy i stosunki służbowe, sprawy z zakresu inspekcji pracy.....	30
3.1 Żołnierze zawodowi.	30
3.2 Funkcjonariusze Policji.....	32
3.3 Funkcjonariusze Straży Granicznej.....	35
3.4 Funkcjonariusze Służby Celnej.....	36
3.5 Inspekcja Pracy.	38
4. Samorząd terytorialny.	39
5. Broń i materiały wybuchowe (z pominięciem wytwarzania i obrotu bronią i amunicją).41	
6. Zatrudnienie i bezrobocie.....	42
7. Ochrona danych osobowych.	42
8. Dostęp do informacji publicznej.	46
9. Świadczenie w drodze wyjątku.	49
10. Podatek dochodowy od osób fizycznych.	50
10.1 Opodatkowanie spłaty z tytułu działu spadku i zniesienia współwłasności.	50
10.2 Rekompensata pieniężna przyznana ławnikowi za czas wykonywania czynności w sądzie, a opodatkowanie podatkiem dochodowym od osób fizycznych.....	51
10.3 Wydatkowanie dochodów z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych, o których mowa w art. 30e ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w terminie wskazanym w art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy na budowę budynku mieszkaniowego stanowiącego własność współmałżonka podatnika.....	52

11. Podatek dochodowy od osób prawnych.....	53
11.1 Wydatki na usługi pośrednictwa handlowego.....	53
11.2 Ograniczenia zaliczania do kosztów usług wewnątrzgrupowych.....	54
11.3 Wspieranie inwestycji prowadzonych w specjalnych strefach ekonomicznych.....	55
11.4 Wydatki związane z leasingiem a koszty uzyskania przychodu.....	55
11.5 Warunki niepobierania podatku u źródła.....	55
11.6 Sposób ustalania wartości początkowej budynku.....	56
11.7 Płatność w usłudze hostingu a podatek u źródła.....	57
12. Podatek od towarów i usług.....	57
12.1 Odpowiedzialność administracyjna a odpowiedzialność karno-skarbowa.....	57
12.2 Stosowanie sankcji administracyjnej w wysokości 100%.....	59
12.3 Objęcie zwolnieniem podatkowym pośrednictwa w zawieraniu umów o zarządzanie Pracowniczymi Planami Kapitałowymi.....	59
12.4 Stosowanie prewspółczynnika.....	61
12.5 Podstawa opodatkowania z tytułu dostawy towarów lub świadczenia usług dokonanych w zamian za bon różnego przeznaczenia realizowany w części.....	62
12.6 Przedłużenie terminu blokady rachunków bankowych.....	63
13. Podatek od nieruchomości.....	63
13.1 Skutki oznaczenia „droga” w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.....	63
13.2 Wartość budowli zamortyzowanej.....	64
14. Podatek rolny - ulga z tytułu wprowadzenia stanu klęski żywiołowej.....	64
15. Podatek od spadków i darowizn - zmniejszenie podstawy opodatkowania podatkiem od spadków i darowizn.....	65
16. Podatek od czynności cywilnoprawnych - zwolnienie pożyczki na ochronę zdrowia... 66	66
17. Gospodarowanie odpadami komunalnymi.....	66
17. 1 Adresat decyzji dotyczącej opłat za wywóz odpadów.....	66
17.2 Interes prawny w zaskarżeniu uchwał rady miasta w sprawie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.....	67
18. Postępowanie egzekucyjne w administracji.....	68
19. Ludność.....	71
19.1 Obowiązek meldunkowy.....	71
19.2 Akty stanu cywilnego.....	72
19.3 Obywatelstwo.....	74
19.4 Udostępnienie danych z rejestru PESEL.....	75
20. Gospodarka Wodna.....	75
20.1 Pozwolenie wodnoprawne i budownictwo wodne.....	75
20.2 Przywrócenie stosunków wodnych na gruncie lub wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom.....	77

20.3 Inne sprawy z zakresu gospodarki wodnej.....	78
21. Środowisko.....	79
21.1 Kary pieniężne za naruszenie wymagań ochrony środowiska.....	79
21.2 Informacja o środowisku.....	80
21.3 Odpady.....	81
21.4 Ochrona przyrody.....	83
21.5 Ochrona środowiska morskiego.....	84
21.6 Inne sprawy dotyczące środowiska.....	84
22. Zagospodarowanie przestrzenne.....	87
22.1 Warunki zabudowy terenu.....	87
22.2 Uzgodnienia w sprawach z zakresu zagospodarowania przestrzennego.....	91
22.3 Opłaty związane ze wzrostem wartości nieruchomości.....	92
22.4. Inne sprawy dotyczące zagospodarowania przestrzennego.....	93
23 Rolnictwo i leśnictwo.....	94
23.1 Ochrona gruntów rolnych i leśnych.....	94
23.2 Lasy oraz zalesianie gruntów rolnych.....	95
23.3 Gospodarowanie nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.....	96
23.4 Wspólnoty gruntowe.....	96
23.5 Weterynaria i ochrona zwierząt.....	97
24. Cudzoziemcy.....	98
25. Kombatanci.....	98
26. Ceny – stawki taryfowe.....	99
27. Działalność gospodarcza - gry losowe i zakłady wzajemne.....	100
28. Finanse publiczne.....	100
28.1 Dotacja oraz subwencje z budżetu państwa w tym dla jednostek samorządu terytorialnego.....	100
28.2 Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.....	101
28.3 Egzekucja należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów Ordynacji podatkowej.....	101
29. Subwencje unijne, fundusze strukturalne regulacje rynków branżowych.....	102
29.1 Rynek mleka i przetworów mlecznych.....	102
29.2 Inne sprawy dotyczące subwencji unijnych, funduszy strukturalnych, regulacji rynków branżowych.....	102
30. Sprawy dotyczące dróg, transportu drogowego, kolei, lotnictwa i żeglugi.....	103
31. Działalność gospodarcza.....	109
32. Sprawy z zakresu geologii i górnictwa.....	110
33. Sprawy dotyczące uprawnień do wykonywania określonych czynności i zajęć.....	111
34. Sprawy z zakresu jakości.....	118

35. Sprawy z zakresu telemediów.....	120
36. Kultura fizyczna.....	121
37. Sprawy kapitałowe i bankowość.....	121
38. Sprawy z zakresu własności przemysłowej.....	123
39. Legitymacja przewoźnika lotniczego do wniesienia skargi do sądu na decyzję w przedmiocie zatwierdzenia zmiany taryfy opłat lotniskowych.....	124
40. Wydanie przez organ oświadczenia dotyczącego braku bezpośredniego dostępu do drogi publicznej w sytuacji istnienia legalnie wybudowanego zjazdu.....	126
41. Polecenie Poczcie Polskiej S.A. decyzją Prezesa Rady Ministrów realizacji działań w zakresie przeciwdziałania COVID-19 zmierzających do przygotowania i przeprowadzenia wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r. w trybie korespondencyjnym.....	128
42. Decyzja Rektora Uniwersytetu zakazująca zgromadzenia, wydana w oparciu o art. 52 ust. 3 ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.....	132
43. Kwestia dopuszczalności skargi na rozstrzygnięcie Ministra Sprawiedliwości w przedmiocie zniesienia klauzuli tajności oświadczenia sędziego o stanie majątkowym... ..	135
44. Nadzór sanitarny - nieprzestrzeganie obowiązku zasłaniania ust i nosa.....	135
45. Stwierdzenie nieważności uchwały w przedmiocie podjęcia deklaracji „Gmina wolna od ideologii LGBT”.....	137
III. DZIAŁALNOŚĆ POZAORZECZNICZA SĄDU	140
1. Wydział Informacji Sądowej.....	140
2. Szkolenia sędziów.....	144
SPIS TABEL	145

I. INFORMACJE WSTĘPNE

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie zatrudnionych było ogółem 533 osoby, w tym:

- 135 sędziów. W Naczelnym Sądzie Administracyjnym orzekało 14 sędziów na delegacji stałej oraz jeden sędzia był delegowany do Ministerstwa Sprawiedliwości co oznacza, że faktycznie w WSA w Warszawie orzekało 120 sędziów.
- 7 asesorów;
- 23 referendarzy sądowych;
- 83 asystentów sędziego, w tym 5 zatrudnionych na podstawie umowy o zastępstwo;
- 285 urzędników i pozostałych pracowników Sądu, w tym 16 zatrudnionych na podstawie umowy o zastępstwo.

Sędziowie oraz asesorzy orzekali w ośmiu Wydziałach Orzeczniczych Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

Właściwość przedmiotowa Wydziałów Orzeczniczych na dzień 31 grudnia 2020 r. kształtowała się następująco:

Wydział I – gospodarka mieniem, komunalizacja mienia, przejęcie mienia, kościoły, geodezja i kartografia, wywłaszczenia, pomoc społeczna;

Wydział II – edukacja, praca, sprawy mieszkaniowe, obronność, samorząd terytorialny, broń i materiały wybuchowe, zatrudnienie, ochrona danych osobowych, informacja publiczna, ochrona informacji niejawnych, świadczenia w drodze wyjątku, lustracja;

Wydział III – zobowiązania podatkowe;

Wydział IV – ludność, gospodarka wodna, środowisko, zagospodarowanie przestrzenne, rolnictwo i leśnictwo, cudzoziemcy, zatrudnienie, kombatanci;

Wydział V – ceny, gry losowe i zakłady wzajemne, podatek akcyzowy, rolnictwo i leśnictwo, cła, finanse publiczne, subwencje unijne, fundusze strukturalne i regulacje rynków branżowych;

Wydział VI – budownictwo, drogi, koleje, lotnictwo, żegluga, działalność gospodarcza, geologia i górnictwo, gospodarka mieniem, energetyka, geodezja i kartografia, czynności i zajęcia, zdrowie, ubezpieczenia majątkowe, jakość, telemedia, broń i materiały wybuchowe, zatrudnienie, kultura fizyczna, sprawy kapitałowe i bankowość, własność przemysłowa, fundusze emerytalne, ubezpieczenia zdrowotne;

Wydział VII – budownictwo, drogi, koleje, lotnictwo, żegluga, zdrowie, kultura i sztuka, inne;

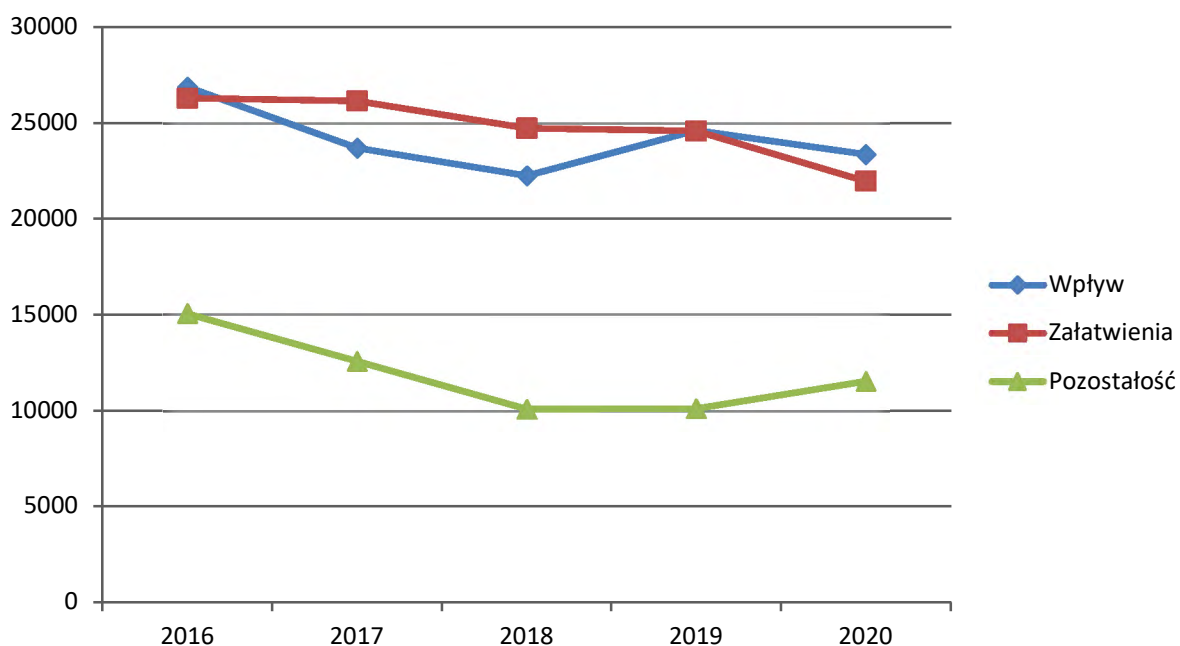
Wydział VIII – sprawy z zakresu różnych symboli, przy właściwości miejscowej obejmującej powiaty: białobrzeski, grójecki, kozienicki, lipski, przysuski, radomski, szydłowiecki, zwoleński oraz miasto Radom.

1. Wpływ skarg i sposób ich załatwienia.

Z poprzednich lat w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie do rozpoznania pozostało ogółem 10.143 sprawy, w tym 9.223 sprawy ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji (oznaczone symbolem SA), 860 spraw ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów (oznaczone symbolem SAB), 54 wnioski m. in. o wymierzenie organowi grzywny (oznaczone symbolem SO) oraz 6 wniosków o przyznanie prawa pomocy, które wpłynęły do Sądu przed wniesieniem skargi (oznaczonych symbolem SPP).

W roku 2020 wpłynęły ogółem 23.383 sprawy, w tym 19.915 skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji, 3.088 skarg na bezczynność i przewlekłość organów administracji, 248 wniosków (SO) oraz 132 wnioski (SPP). W porównaniu do roku 2019 ogólny wpływ spraw (SA+SAB+SO) zmniejszył się o 1.372 sprawy. Średni miesięczny wpływ skarg w 2020 roku (SA+SAB) wyniósł 1.917 skarg.

Rok	Wpływ	Załatwienia	Pozostałość
2016	26.885	26.306	15.041
2017	23.694	26.162	12.573
2018	22.264	24.734	10.103
2019	24.623	24.589	10.137
2020	23.383	21.969	11.557

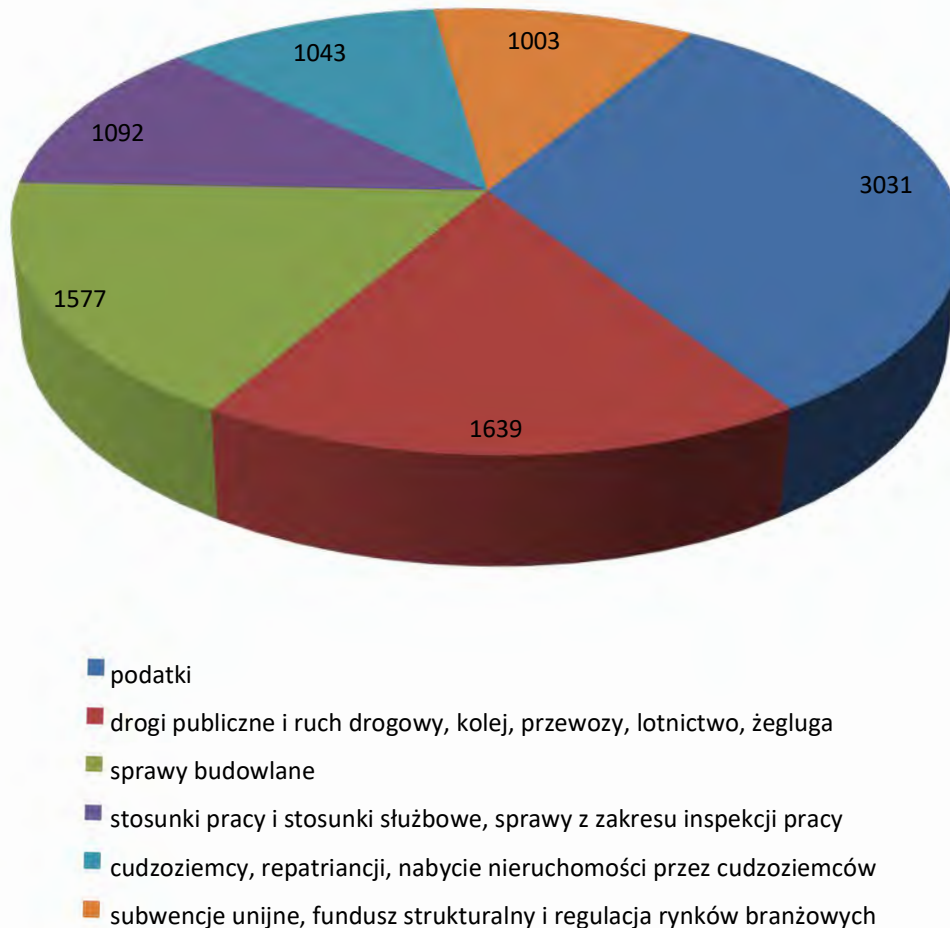

Najwięcej skarg wniosły osoby fizyczne – 15.584. Osoby prawne i inne jednostki organizacyjne wniosły 5.886 skarg. W 578 sprawach skarżącymi były organizacje społeczne. Prokurator, jako strona skarżąca, wystąpił w 250 sprawach. Rzecznik Praw Obywatelskich w 27 sprawach.

Najwięcej skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji wpłynęło w następujących grupach spraw:

- podatkowych 3.031,
- dróg publicznych i ruchu drogowego, kolei, przewozów, lotnictwa, żeglugi 1.639,
- budowlanych 1.577,
- stosunków pracy i stosunków służbowych, spraw z zakresu inspekcji pracy 1.092,
- cudzoziemcy, repatrianci, nabycie nieruchomości przez cudzoziemców 1.043,
- subwencji unijnych, funduszy strukturalnych i regulacji rynków branżowych 1.003.

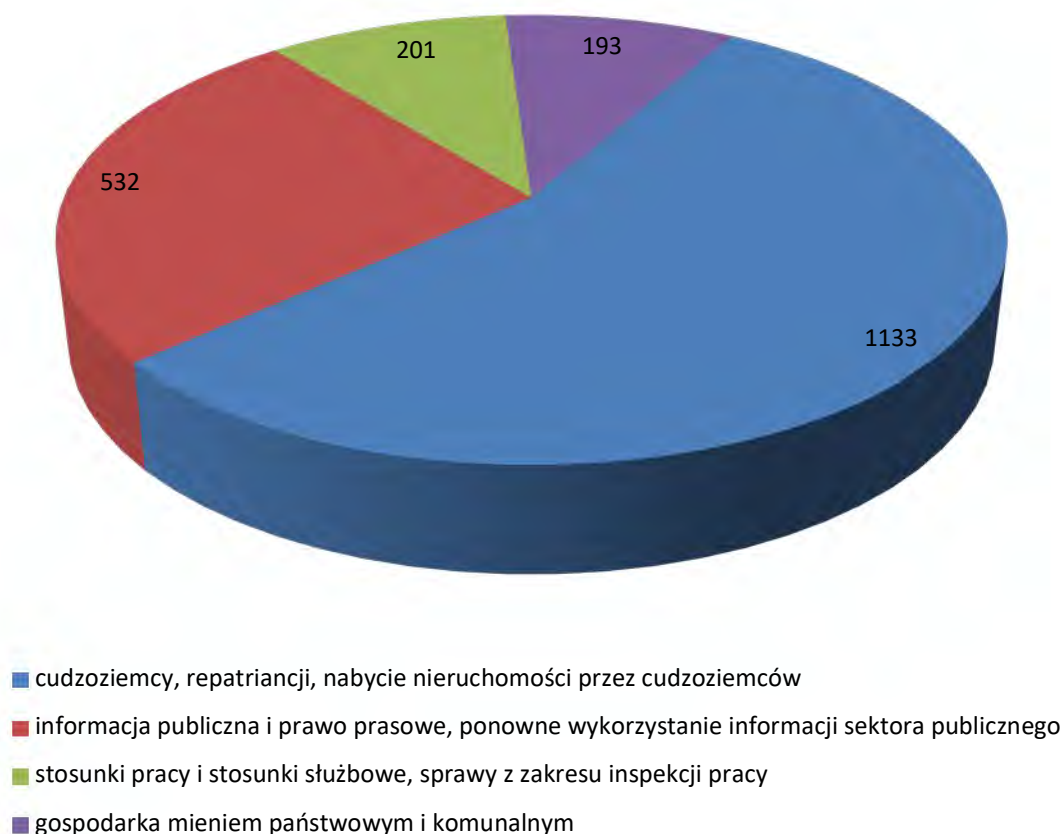
Z analizy powyższych danych wynika, że w porównaniu do roku 2019 w dalszym ciągu największy wpływ skarg dotyczy spraw podatkowych. Zwiększył się natomiast wpływ spraw dotyczących cudzoziemców, repatriantów i nabycia nieruchomości przez cudzoziemców oraz subwencji unijnych, funduszy strukturalnych i regulacji rynków branżowych.

Najwięcej skarg na bezczynność i przewlekłość postępowania organów administracji wpłynęło w sprawach z zakresu:

- cudzoziemcy, repatrianci, nabycie nieruchomości przez cudzoziemców 1.133,
- informacji publicznej i prawa prasowego, ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego 532,
- stosunków pracy i stosunków służbowych, spraw z zakresu inspekcji pracy 201,
- gospodarki mieniem państwowym i komunalnym 193.

Z analizy powyższych danych wynika, że znacząco wzrosła liczba spraw dotyczących cudzoziemców (w roku 2019 odnotowano wpływ 792 takich spraw). Nadal utrzymuje się także duży wpływ spraw z zakresu dostępu do informacji publicznej.

Załatwionych zostało ogółem 21.969 sprawy, w tym:

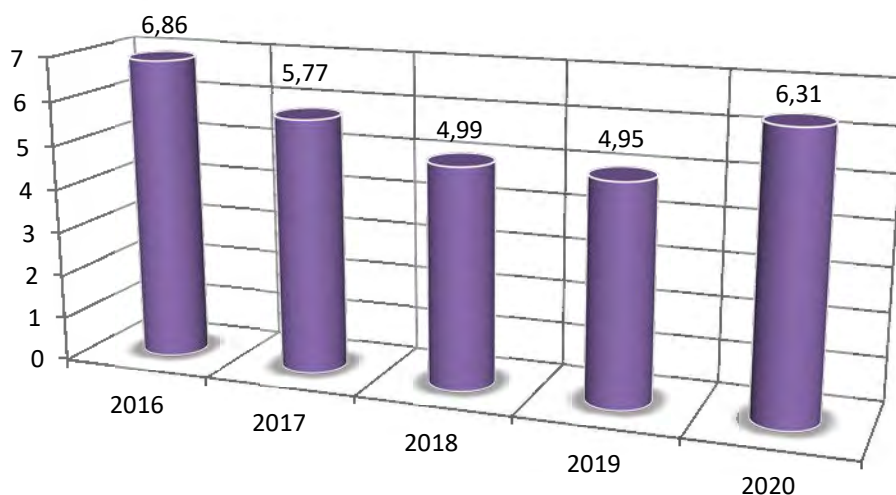
- **18.704 skargi na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji**, z których 4.943 (26%) uwzględniono, 9.710 (52%) oddalono i 4.051 (22%) załatwiono w inny sposób;
- **2.914 skarg na bezczynność i przewlekłość organów**, z których 1.439 (49%) uwzględniono, 413 (14%) oddalono i 1.062 (37%) załatwiono w inny sposób;
- **241 wniosków (SO);**
- **110 wniosków (SPP).**

Na dzień 31 grudnia 2020 r. procent opanowania wpływu spraw wyniósł 93,9%.

Sędziowie oraz asesory WSA w Warszawie w 2020 r. sporządzili łącznie 18.109 uzasadnień orzeczeń.

Średni czas trwania postępowania od momentu wpływu sprawy do Sądu do czasu wydania orzeczenia wyniósł w roku 2020 r. – 6,31 miesiąca.

Miernik sprawności postępowania (w miesiącach)

Średnie obciążenie sprawami (repertorium SA+SAB+SO) przypadającymi na jednego sędziego i asesora w roku 2020 kształtowało się następująco:

Wpływ spraw - 183 sprawy/sędziego (asesora)

Załatwiono - 172 sprawy/sędziego (asesora)

Uzasadnienia - 143 uzasadnienia/sędziego (asesora)

Przy obliczaniu średniego obciążenia sprawami uwzględniono 127 sędziów i asesorów faktycznie orzekających w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie w 2020 roku.

Ilość spraw załatwionych w poszczególnych Wydziałach Orzeczniczych przedstawiała się następująco:

Wydział I

- W sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji Wydział miał do rozpoznania 4.214 spraw, w tym pozostałość z 2019 r. wynosiła 1.337 spraw, wpływ w 2020 r. 2.877 spraw. Załatwiono 2.378 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 637 sprawach,
  - oddalono skargę w 1.331 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 410 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 428 spraw, w tym pozostałość z 2019 r. wynosiła 98 spraw, wpływ w 2020 r. 330 spraw. Załatwiono 277 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 171 sprawach,
  - oddalono skargę w 15 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 91 spraw.

Wydział II

- W sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji Wydział miał do rozpoznania 3.882 sprawy, w tym pozostałość z 2019 r. wynosiła 1.309 spraw, wpływ w 2020 r. 2.573 sprawy. Załatwiono 2.501 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 810 sprawach,
  - oddalono skargę w 1.272 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 419 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 1.040 spraw, w tym pozostałość z 2019 r. wynosiła 239 spraw, wpływ w 2020 r. 801 spraw. Załatwiono 740 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 301 sprawach,
  - oddalono skargę w 196 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 243 sprawy.

Wydział III

- W sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji Wydział miał do rozpoznania 4.212 spraw, w tym pozostałość z 2019 r. wynosiła 1.594 sprawy, wpływ w 2020 r. 2.618 spraw. Załatwiono 2.583 sprawy, w tym:
  - uwzględniono skargę w 903 sprawach,
  - oddalono skargę w 1.289 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 391 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 49 spraw, w tym pozostałość z 2019 r. wynosiła 15 spraw, wpływ w 2020 r. 34 sprawy. Załatwiono 38 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 11 sprawach,
  - oddalono skargę w 18 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 9 spraw.

Wydział IV

- W sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji Wydział miał do rozpoznania 3.993 sprawy, w tym pozostałość z 2019 r. wynosiła 1.206 spraw, wpływ w 2020 r. 2.787 spraw. Załatwiono 2.847 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 725 sprawach,
  - oddalono skargę w 1.398 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 724 sprawy.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 1.738 spraw, w tym pozostałość z 2019 r. wynosiła 371 spraw, wpływ w 2020 r. 1.367 spraw. Załatwiono 1.330 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 780 sprawach,
  - oddalono skargę w 140 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 410 spraw.

Wydział V

- W sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji Wydział miał do rozpoznania 4.138 spraw, w tym pozostałość z 2019 r. wynosiła 1.196 spraw, wpływ w 2020 r. 2.942 sprawy. Załatwiono 2.246 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 389 sprawach,
  - oddalono skargę w 1.218 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 639 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 32 sprawy, w tym pozostałość z 2019 r. wynosiła 8 spraw, wpływ w 2020 r. 24 sprawy. Załatwiono 21 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 6 sprawach,
  - oddalono skargę w 1 sprawie,
  - załatwiono w inny sposób 14 spraw.

Wydział VI

- W sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji Wydział miał do rozpoznania 3.811 spraw, w tym pozostałość z 2019 r. wynosiła 1.014 spraw, wpływ w 2020 r. 2.797 spraw. Załatwiono 2.672 sprawy, w tym:
  - uwzględniono skargę w 669 sprawach,
  - oddalono skargę w 1.289 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 714 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 107 spraw, w tym pozostałość z 2019 r. wynosiła 20 spraw, wpływ w 2020 r. 87 spraw. Załatwiono 81 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 28 sprawach,
  - oddalono skargę w 18 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 35 spraw.

Wydział VII

- W sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji Wydział miał do rozpoznania 3.741 spraw, w tym pozostałość z 2019 r. wynosiła 1.284 sprawy, wpływ w 2020 r. 2.457 spraw. Załatwiono 2.586 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 494 sprawach,
  - oddalono skargę w 1.507 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 585 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 498 spraw, w tym pozostałość z 2019 r. wynosiła 102 sprawy, wpływ w 2020 r. 396 spraw. Załatwiono 382 sprawy, w tym:
  - uwzględniono skargę w 123 sprawach,
  - oddalono skargę w 21 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 238 spraw.

Wydział VIII

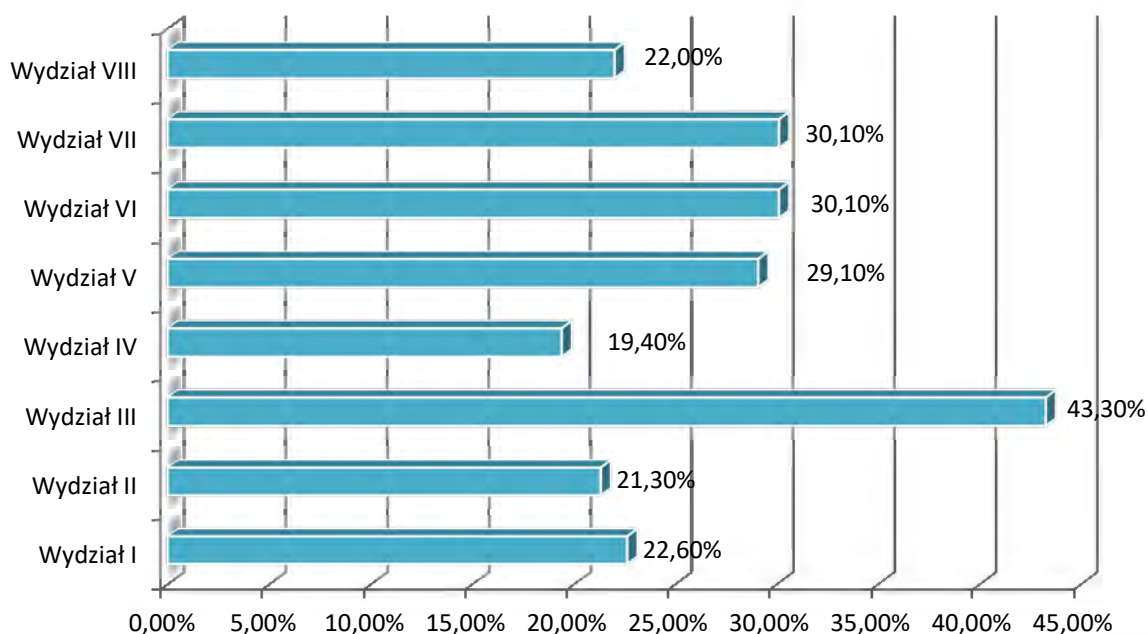
- W sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji Wydział miał do rozpoznania 1.147 spraw, w tym pozostałość z 2019 r. wynosiła 283 sprawy, wpływ w 2020 r. 864 sprawy. Załatwiono 891 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 316 sprawach,
  - oddalono skargę w 406 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 169 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 56 spraw, w tym pozostałość z 2019 r. wynosiła 7 spraw, wpływ w 2020 r. 49 spraw. Załatwiono 45 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 19 sprawach,
  - oddalono skargę w 4 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 22 sprawy.

Do załatwienia na rok 2021 pozostało ogółem 11.557 spraw, w tym 10.434 skargi na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji, 1034 skargi na bezczynność i przewlekłość organów, 61 wniosków (SO) i 28 wniosków (SPP).

2. Skargi kasacyjne.

Do 31 grudnia 2020 r. wpłynęły do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie 5.834 skargi kasacyjne, wniesione od orzeczeń wydanych w sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji oraz na bezczynność i przewlekłość organów. W odniesieniu do 21.618 skarg załatwionych w 2020 roku, zaskarżalność stanowiła 26,9% i zmniejszyła się o 2,2% w stosunku do roku ubiegłego.

W poszczególnych Wydziałach zaskarżalność kształtowała się następująco:

Z ogólnej liczby 5.086 skarg kasacyjnych od orzeczeń WSA w Warszawie, jakie wpłynęły do Naczelnego Sądu Administracyjnego w 2020 r. – 2.780 skarg oddalono, 876 skarg uwzględniono, 976 załatwiono w inny sposób. W stosunku do roku 2019 zmniejszyła się o 469 ilość spraw, w których uchylono orzeczenie WSA w Warszawie.

3. Postępowanie mediacyjne i uproszczone.

W oparciu o dotychczasowe doświadczenia orzecznicze, należy stwierdzić, iż instytucja postępowania mediacyjnego znajduje nadal niewielkie zastosowanie praktyczne. W 2020 roku do rozpoznania w tym trybie Sąd skierował jedną sprawę.

W sprawie o sygn. akt II SAB/Wa 877/19 postanowieniem z dnia 31 marca 2020 r. skierowano do mediacji sprawę ze skargi na bezczynność Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych w przedmiocie rozpoznania wniosku o udostępnienie informacji publicznej. Wskazano jednocześnie mediatora wpisanego na listę mediatorów prowadzoną przez Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie, któremu doręczono odpis postanowienia z dnia 31 marca 2020 r. oraz przekazano dane kontaktowe organu oraz strony skarżącej i jej pełnomocnika. Postępowanie mediacyjne w tej sprawie nie zostało jeszcze zakończone.

Natomiast w sprawach o sygn. akt VI SA/Wa 1227/18 i VI SA/Wa 1228/18, skierowanych do postępowania mediacyjnego w 2018 r., postanowieniami z dnia 5 lutego 2020 r. umorzono postępowanie sądoadministracyjne oraz zwrócono stronie skarżącej kwoty uiszczone tytułem wpisu sądowego od skargi, albowiem Minister Energii, uwzględniając wynik postępowania mediacyjnego, uchylił decyzję własną (będącą przedmiotem skargi), decyzję ją poprzedzającą i rozpoznał sprawę co do istoty – wydał nową decyzję.

W związku natomiast z rozwojem epidemii SARS-CoV-2, wzrosła ilość spraw rozpoznawanych w trybie uproszczonym. Sąd zwracał się bowiem do stron postępowania o zajmowanie stanowiska w sprawach poprzez rozważenie możliwości złożenia wniosku o rozpoznanie sprawy w trybie uproszczonym – w trybie art. 119 pkt 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 2325) dalej p.p.s.a. W tej sytuacji, szczególnie organy administracji, składały wnioski o rozpoznawanie spraw w trybie uproszczonym. Także w dużej ilości nowowpływających spraw organy w odpowiedzi na skargę wskazywały, że wnoszą o rozpoznanie sprawy w trybie uproszczonym. Wszystko to razem pozwoliło zwiększyć pulę spraw rozpoznawanych w tym trybie.

Wśród kategorii spraw rozpoznawanych w trybie uproszczonym na uwagę zasługuje sprawa o sygn. akt IV SA/Wa 2508/19, w której wyrokiem z dnia 6 lutego

2020 r. Sąd oddalił skargę cudzoziemki na postanowienie Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców w przedmiocie odmowy wydania zaświadczenia o żądanej treści. Materialoprawną podstawę rozstrzygnięcia organu stanowił art. 444 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 2094). Sąd uznał, że z uwagi na wskazany przepis organ nie miał prawnej możliwości udzielenia cudzoziemce informacji o podstawie faktycznej wpisu danych umieszczonych na podstawie art. 435 ust. 1 pkt 4 cyt. ustawy. Sąd wskazał, że uprawnienie cudzoziemki do kontroli zasadności dokonanego wpisu zostało zrealizowane w sposób zgodny z przepisami prawa krajowego, jak i Rozporządzeniem (WE) nr 1987/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II). Sąd uznał, że brak informacji o podstawie faktycznej dokonanego wpisu ogranicza w sposób istotny uprawnienie do czynnego udziału w prowadzonym postępowaniu, niemniej jednak możliwość zastosowania takiego ograniczenia znajduje podstawę w art. 42 ust. 2 lit. c rozporządzenia 1987/2006 oraz art. 444 ust. 2, art. 447 ust. 2 i 4 cyt. ustawy, a także z art. 74 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 256) dalej k.p.a.

Na uwagę zasługuje również sprawa o sygn. akt IV SA/Wa 699/20, w której wyrokiem z dnia 3 czerwca 2020 r. Sąd uchylił zaskarżone postanowienie w przedmiocie stwierdzenia niedopuszczalności odwołania i wskazał, że doręczenie decyzji organu do rąk pełnomocnika strony w formie papierowej, mimo uprzednio wyrażonej zgody na doręczanie pism w postępowaniu administracyjnym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w sytuacji gdy nie doszło tym sposobem do ograniczenia praw strony i naruszenia jej chronionego interesu, nie stanowi naruszenia przepisów postępowania, które mogłoby mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Sąd uznał, że w takiej sytuacji kwestionowanie przez organ odwoławczy skuteczności doręczenia decyzji, a w ślad za tym stwierdzanie niedopuszczalności wniesionego od niej odwołania, jest wyłącznie przejawem nieuzasadnionego nadmiernego formalizmu, prowadzącym do niepotrzebnego przedłużania prowadzonego postępowania. Sąd uznał, że wniesienie odwołania od decyzji doręczonej w formie innej niż wybrana przez stronę nie jest tożsama z przedwczesnym wniesieniem środka zaskarżenia.

4. Zagadnienia związane z prawem pomocy.

Z analizy orzecznictwa z zakresu prawa pomocy za 2020 r. wynika, że dotychczasowa linia orzecznicza była utrwalana. Wnioski o przyznanie prawa pomocy były składane zarówno przez osoby fizyczne jak i osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej i rozpoznawane przy uwzględnieniu sytuacji majątkowej strony. Dokonując analizy sytuacji finansowej szczególną uwagę zwracano na rzetelne wykazanie sytuacji majątkowej strony, podkreślając, że to w interesie wnioskodawcy jest zarówno jak najobszerniejszy opis stanu majątkowego, finansowego i rodzinnego oraz realnych możliwości płatniczych, a także jak najściślejsza współpraca z sądem (referendarzem sądowym), który dąży do tego, aby sytuację strony w pełni wyjaśnić.

W tej kategorii na uwagę zasługuje sprawa o sygn. akt VI SPP/Wa 19/20 związana ze skargą strony (spółki) wniesioną na decyzję Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej w przedmiocie umorzenia postępowania w sprawie zgłoszenia znaku towarowego słownego. W sprawie tej odmówiono stronie skarżącej przyznania prawa pomocy wskazując, że zapobiegliwości i przezorności w zakresie zabezpieczenia środków na ponoszenie kosztów sądowych należy szczególnie wymagać od osób toczących spory sądowe w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, która wiąże się z ryzykiem ponoszenia wszystkich związanych z nią konsekwencji, w tym kosztów sądowych. Podmiot w ramach ryzyka prowadzenia działalności powinien liczyć się z możliwością albo koniecznością dochodzenia lub ochrony swoich praw na drodze sądowej. Tym samym w przypadku wystąpienia na drogę sądową powinien liczyć się z koniecznością poniesienia kosztów sądowych i przeznaczenia z bieżącej działalności lub zgromadzonych zasobów pieniężnych, kwot niezbędnych do skutecznego wszczęcia postępowania. Koszty związane z postępowaniem przed sądem należy bowiem traktować na równi z innymi kosztami prowadzonej działalności, takimi jak należności publicznoprawne, pieniężne zobowiązania umowne czy wynagrodzenia pracownicze.

W postanowieniu odmawiającym stronie przyznania prawa pomocy wskazano też, że jeśli spółka rozpoczęła prowadzenie działalności i od momentu prowadzenia tej

działalności nie zabezpieczyła środków na możliwe koszty sądowe, a prowadzona działalność nie przynosi oczekiwanych wyników finansowych, to nie może liczyć na pokrywanie ze Skarbu Państwa kosztów związanych z postępowaniem sądowym. Tym bardziej że są to koszty, które należało brać pod uwagę wszczynając postępowanie przed organem. Zwrócono również uwagę, że zgodnie z oświadczeniem zawartym w formularzu wniosku o przyznanie prawa pomocy spółka powstała w czerwcu 2019 r., natomiast wniosek o udzielenie prawa ochronnego na znak towarowy został złożony w sierpniu 2019 r., zaś skarga do sądu administracyjnego w listopadzie 2019 r. Zdaniem referendarza sądowego, skoro spółka funkcjonuje w obrocie gospodarczym to powinna partycypować także w kosztach postępowania sądowego. Tymczasem spółka nie poczyniła wszelkich niezbędnych działań w zakresie zabezpieczenia środków na ponoszenie kosztów sądowych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Prawo pomocy w zakresie zwolnienia od kosztów sądowych zostało natomiast przyznane stronie (spółka) w sprawie o sygn. akt VI SPP/Wa 202/19. W sprawie tej stwierdzono, że sytuacja majątkowa spółki w 2019 r. pogorszyła się znacząco. Obroty spółki spadły na koniec roku do 0 zł. Spółka nie dokonuje sprzedaży ani zakupów towarów i usług, nie posiada też majątku. Nie ma zatem dostatecznych środków na poniesienie pełnych kosztów postępowania.

5. Grzywny.

W związku z uchybieniami dostrzeżonymi w działalności organów administracji publicznej, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie na podstawie art. 55 § 1, art. 112, art. 149 § 2 i art. 154 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 2325) dalej p.p.s.a. - wymierzył grzywny w 583 sprawach.

1. W trybie **art. 55 § 1** p.p.s.a. – w 2020 r. wpłynęły 224 wnioski. Grzywnę wymierzono natomiast w 90 sprawach.
2. W trybie **art. 112** p.p.s.a. – w 2020 r. nie wpłynął żaden wniosek o wymierzenie grzywny w tym trybie. Sąd nie wymierzył również żadnej grzywny w tym trybie.

3. W trybie **art. 149 § 2** p.p.s.a. – na ogólną liczbę 594 wniosków w 2020 r. – grzywnę wymierzono w 142 sprawach (w tym w 51 sprawach grzywny orzeczono z urzędu).
4. W trybie **art. 154 § 1** p.p.s.a. – na ogólną liczbę 244 skarg jakie wpłynęły w 2020 r. – grzywnę wymierzono w 164 sprawach.

6. Wystąpienia w trybie art. 155 § 1 p.p.s.a.

W toku postępowań sądowych przed WSA w Warszawie w 2020 r. stwierdzono jeden przypadek istotnego naruszenia prawa przez organy administracji publicznej, który stał się przedmiotem wystąpienia sygnalizacyjnego wystosowanego w trybie art. 155 § 1 p.p.s.a.

W sprawie o sygn. akt VIII SA/Wa 828/19 w dniu 6 lutego 2020 r. Sąd wydał postanowienie sygnalizujące istotne naruszenie przepisów art. 8, art. 12, art. 35 i art. 36 k.p.a. polegające na daleko idącej przewlekłości postępowania przy rozpoznawaniu odwołania od decyzji organu pierwszej instancji oraz w postępowaniu przed organem pierwszej instancji (postępowanie trwało w sumie 18 lat). Przed organem pierwszej instancji sprawa zawisła w dniu 17 kwietnia 2001 r. Postanowieniem z dnia 3 lipca 2001 r. Wojewoda Mazowiecki z urzędu zawiesił postępowanie do czasu uregulowania spraw spadkowych. Postanowienie o nabyciu spadku zostało wydane przez Sąd Rejonowy w dniu 31 sierpnia 2001 r. (prawomocne od dnia 22 września 2001 roku). Wojewoda Mazowiecki dopiero pismem z dnia 28 kwietnia 2014 r. wystąpił do Sądu Rejonowego o ustalenie czy zakończyło się postępowanie spadkowe. Organ zawiesił z urzędu postępowanie administracyjne i przez 13 lat nie przeprowadził czynności sprawdzających czy zachodzą podstawy do podjęcia postępowania. Decyzją z dnia 11 października 2016 r. Wojewoda Mazowiecki odmówił stwierdzenia nieważności decyzji Naczelnika Powiatu w G. z dnia 23 lipca 1974 r. o przejęciu na własność państwa bez odszkodowania gospodarstwa rolnego. Akta sprawy z odwołaniem do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi wpłynęły w dniu 3 listopada 2016 r. Następnie organ odwoławczy przekazywał w dniach 16 grudnia 2016 r., 31 maja 2017 r., 28 grudnia 2017 r., 28 czerwca 2018 r., 20 grudnia

2018 r. informacje o przesunięciu terminu załatwienia sprawy z uwagi na dużą ilość spraw. W dniu 30 września 2019 r. organ rozpoznał odwołanie i wydał decyzję w przedmiotowej sprawie.

W ocenie Sądu okres rozpoznawania tej sprawy łamie podstawowe zasady terminowego załatwienia sprawy administracyjnej. Tym samym Sąd postanowił skierować w trybie art. 155 § 1 p.p.s.a. informację do Prezesa Rady Ministrów sprawującego nadzór nad Wojewodą Mazowieckim i Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Pismem z dnia 21 kwietnia 2020 r. Prezes Rady Ministrów poinformował Prezesa WSA w Warszawie o podzieleniu stanowiska Sądu i zobowiązał Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Wojewodę Mazowieckiego do podjęcia niezbędnych działań, w tym w szczególności organizacyjnych, mających na celu zapobieżenie w przyszłości prowadzeniu postępowań administracyjnych w sposób przewlekły, skutkujący powstawaniem istotnych naruszeń prawa.

II. ORZECZNICTWO – ZAGADNIENIA WYBRANE

1. Sprawy z zakresu pomocy społecznej.

Wyrokiem z dnia 19 listopada 2020 r. sygn. akt I SA/Wa 1542/20 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie uchylił decyzje organów obu instancji odmawiających przyznania świadczenia wychowawczego.

Podstawą faktyczną rozstrzygnięcia organów było ustalenie, że wnoszący o przyznanie świadczenia wychowawczego zamieszkuje z żoną i córką na terenie Stanów Zjednoczonych Ameryki, a zatem nie jest uprawniony do otrzymania świadczenia wychowawczego. Skarżący kwestionował to ustalenie wywodząc, że miejscem stałego zamieszkania jego córki jest Warszawa. On zaś wraz z żoną zostali powołani do pełnienia służby zagranicznej i wykonują obowiązki służbowe w polskiej placówce dyplomatycznej. Po zakończeniu służby zagranicznej żona skarżącego powróci do pracy w Polsce.

Sąd nie podzielił stanowiska Samorządowego Kolegium Odwoławczego zawartego w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, które sprowadzało się do zawężenia przesłanki „zamieszkiwania” (art. 1 ust. 3 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 ze zm.) jedynie do faktycznego przebywania osoby fizycznej na terytorium Polski. W ocenie sądu konieczne w takiej sytuacji było uwzględnienie elementu subiektywnego, czyli zamiaru stałej zmiany miejsca pobytu, także z uwzględnieniem specyfiki pracy w służbie zagranicznej, charakteru pobytu skarżącego w polskiej placówce dyplomatycznej i podejmowanej tam aktywności, wynikającej z art. 71 ust. 1 Konstytucji zasady dobra rodziny, a także celu określonego w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Sąd uznał, że tymczasowa zmiana miejsca pobytu zasadniczo pozostaje bez wpływu na miejsce zamieszkania. O stałości pobytu na określonym terytorium decyduje bowiem przede wszystkim takie przebywanie, które ma na celu założenie tam ośrodka swoich osobistych i majątkowych interesów. W przypadku osób mających miejsce zamieszkania w kraju, a wyjeżdżających za granicę, istotne znaczenie będzie więc miało

to, czy ów wyjazd nosi znamiona wyjazdu stałego czy też tymczasowego. Nie w każdym bowiem wypadku wyjazdu za granicę i dłuższego nawet tam pobytu zmienia się ze skutkiem prawnym miejsce zamieszkania. Dotyczy to zwłaszcza wyjazdu na studia, w misji dyplomatycznej, wyjazdu służbowego, wyjazdu w celach zarobkowych (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 kwietnia 2019 r. sygn. akt I OSK 1527/17, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 31 października 2019 r. sygn. akt III SA/Kr 856/19).

2. Edukacja.

2.1 Nadanie stopnia i tytułu naukowego oraz potwierdzenie równoznaczności dyplomów, świadectw i tytułów.

Wyrokiem z dnia 23 marca 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 2460/19 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie oddalił skargę na postanowienie Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów odmawiającą nadania stopnia doktora habilitowanego. Podkreślił, że zgodnie z art. 179 ust. 2 ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w okresie od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668), tj. od dnia 1 października 2018 r. do dnia 30 kwietnia 2019 r. przewody doktorskie, postępowania habilitacyjne i postępowania o nadanie tytułu profesora wszczynano na podstawie przepisów dotychczasowych. Stosownie zaś do art. 179 ust. 5 ustawy wprowadzającej w okresie od dnia 1 maja 2019 r. do dnia 30 września 2019 r. nie wszczynano się postępowań w sprawie nadania stopnia doktora, stopnia doktora habilitowanego i tytułu profesora.

Sąd wskazał, że na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r. poz. 1789) zastosowanie odpowiednie znalazły przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.) dalej k.p.a. Zgodnie z art. 18a ust. 2 zd. 2 ww. ustawy datą wszczęcia postępowania jest dzień doręczenia wniosku Centralnej Komisji. Zgodnie z art. 61 § 3

k.p.a., datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej. Tak więc w obu tych konstrukcjach prawnych dla ustalenia daty wszczęcia postępowania znaczenie ma dzień doręczenia pisma organowi.

Sąd stwierdził, że do ustalenia daty wszczęcia postępowania nie znajdzie zastosowania art. 57 § 5 pkt 2 k.p.a., ponieważ dotyczy on wyłącznie terminów procesowych, a nie terminów materialnych, jak art. 18a ust. 2 zd. drugie ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym. Termin, w rozumieniu procesowym, to określony okres czasu na dokonanie czynności prawno-formalnej. Terminem procesowym nie jest natomiast data kalendarzowa, w której nastąpiło już jakies zdarzenie prawne, czy jakaś czynność.

2.2 Sprawy kandydatów na studia i studentów.

Postanowieniem z dnia 30 stycznia 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 2683/19 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie odrzucił skargę na pismo Rektora. Sąd stwierdził, że kontroli instancyjnej oraz sądownoadministracyjnej podlega jedynie decyzja w sprawie odmowy przyjęcia na studia. Skoro skarżący nie został w ogóle dopuszczony do procesu rekrutacyjnego na studia z uwagi niespełnienie warunków wymaganych § 4 ust. 3 Zarządzenia Rektora z lutego 2019 r. i wobec skarżącego nie toczyło się żadne postępowanie rekrutacyjne dotyczące roku akademickiego 2019/2020, to tym samym nie została wobec niego wydana decyzja dotycząca odmowy przyjęcia na studia, o której mowa w art. 72 ust. 3 ustawy 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 85) dalej u.p.s.w.

Sąd stwierdził, że skoro ustawodawca nie przewidział możliwości wniesienia skargi na pismo informacyjne w sprawie opłaty rekrutacyjnej, to również skarga na pismo informujące o braku podstaw do uiszczenia ww. opłaty kwalifikuje się do odrzucenia.

Postanowieniem z dnia 19 sierpnia 2020 r. sygn. akt II SAB/Wa 410/20 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie odrzucił skargę na bezczynność Rektora w przedmiocie rozpoznania odwołania. Sąd stwierdził, że niedopuszczalna jest skarga na bezczynność Rektora w przedmiocie rozpoznania odwołania (dotyczącego

egzaminów z przedmiotów Postępowanie cywilne i Postępowanie karne). Kontroli sądów administracyjnych nie podlegają rozstrzygnięcia organów szkoły znajdujące podstawę prawną w wewnętrznych źródłach prawa, np. w regulaminie studiów, dotyczące kwestii związanych z tokiem studiów indywidualnie określonego studenta, które jednak nie przesądzają ostatecznie o jego sytuacji prawnej (nie mają charakteru zewnętrznego).

Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce określa, iż organy uczelni wydają decyzje administracyjne – w zakresie spraw dotyczących studentów - w sprawach: przyjęcia na studia (art. 72 ust. 3), stwierdzenia nieważności dyplomu (art. 77 ust. 5), stypendiów (art. 86 ust. 2 i 4), skreślenia z listy studentów (art. 108 ust. 3). Skoro zatem w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym ustawodawca wymienił w sposób wyczerpujący charakter spraw, w których organy uczelni procedują na podstawie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego i rozstrzygnięcia przez nie wydane podlegają kontroli sądownoadministracyjnej, i zarazem nie wymienił pośród nich spraw dotyczących ścieżki edukacyjnej studenta, to sąd administracyjny nie ma podstaw do ingerowania poza wyznaczonym przez ustawodawcę zakresem w działania organów uczelni.

2.3 Szkoły i placówki oświatowo – wychowawcze.

Postanowieniem z dnia 13 sierpnia 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 1194/20 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie odrzucił skargę na postanowienie Ministra Edukacji Narodowej w przedmiocie opinii w sprawie przekształcenia szkoły.

W uzasadnieniu powyższego postanowienia Sąd stwierdził, że rodzic ucznia szkoły podstawowej nie jest podmiotem uprawnionym do skutecznego wniesienia skargi do sądu administracyjnego na postanowienie Ministra Edukacji Narodowej wydane w przedmiocie negatywnej opinii w sprawie przekształcenia szkoły. Sąd wskazał, że uprawnionym do wniesienia skargi do sądu administracyjnego jest osoba mająca w tym interes prawny. Legitymację do wniesienia skargi do sądu administracyjnego daje naruszenie interesu prawnego, nie zaś faktycznego.

W przedmiotowej sprawie skarżący nie ma przymiotu strony, gdyż nie ma żadnego interesu prawnego w zaskarżeniu postanowienia w przedmiocie opinii w sprawie przekształcenia szkoły ani w postępowaniu administracyjnym w tej sprawie, ani we wniesieniu skargi do sądu administracyjnego na postanowienie, które nie zostało mu doręczone oraz w żadnym zakresie nie dotyczy jego interesu prawnego lub obowiązku. Opinia w sprawie przekształcenia szkoły dotyczy jedynie interesów faktycznych dzieci (a zatem i ich rodziców jako przedstawicieli ustawowych) uczęszczających do Szkoły Podstawowej w [...].

2.4 Sprawy dyrektorów szkół.

Postanowieniem z dnia 28 lutego 2020 r. sygn. akt II SAB/Wa 691/19 Sąd odrzucił skargę na bezczynność Wójta Gminy w przedmiocie unieważnienia konkursu na stanowisko dyrektora szkoły.

W uzasadnieniu Sąd stwierdził, że przeprowadzenie konkursu na wyższe stanowiska w służbie cywilnej (postępowanie konkursowe), jest sprawą z zakresu administracji publicznej. Postępowanie takie ma na celu rozstrzygnięcie o wyborze kandydata, a nie o treści stosunku pracy lub stosunku służbowego osoby uczestniczącej w konkursie. Jednak zdaniem Sądu nie każda czynność podejmowana w trakcie konkursu na stanowisko dyrektora publicznej szkoły będzie podlegać zaskarżeniu. Poszczególne akty i czynności podejmowane w toku postępowania konkursowego na stanowisko dyrektora szkoły publicznej nie mają charakteru samodzielnego i odrębnego, ponieważ stanowią pewien ciąg zdarzeń, a etapem kończącym to postępowanie jest dopiero zarządzenie organu prowadzącego szkołę publiczną o zatwierdzeniu konkursu albo o jego unieważnieniu i zarządzeniu ponownego konkursu, a następnie akt organu prowadzącego szkołę w sprawie powierzenia stanowiska dyrektora szkoły lub placówki.

Skarżąca upatruje bezczynność organu administracji w zaniechaniu unieważnienia konkursu na dyrektora szkoły publicznej i zaniechaniu zarządzenia ponownego konkursu.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie organ nie miał obowiązku unieważnić konkursu i zorganizować nowego konkursu. Sąd zauważył, że zakres przedmiotowy skargi na bezczynność wyznaczają postanowienia art. 3 § 2 pkt 8 i 9 p.p.s.a., przy czym zaskarżenie bezczynności organu jest dopuszczalne tylko w takim zakresie, w jakim dopuszczalne jest zaskarżenie decyzji, postanowień oraz innych aktów i czynności. Skarga na bezczynność jest bowiem pochodną skargi na określone formy działania organów administracji publicznej. Oznacza to, że skarga na bezczynność jest uzasadniona, gdy organ - zobowiązany do wydania określonego aktu bądź do dokonania określonej czynności - nie wywiąże się w przewidzianym terminie z ustawowego obowiązku. W ocenie Sądu, organ nie ma obowiązku pozytywnie rozpatrywać wszystkich wniosków, które są do niego adresowane. W konsekwencji, nie można więc stwierdzić, że zaistniała bezczynność w zakresie czynności, do której dokonania organ nie był zobligowany w określonym czasie.

W konsekwencji uznać należy, że przedmiot skargi nie mieści się w zakresie właściwości sądu administracyjnego, co czyni skargę niedopuszczalną.

2.5 Inne sprawy dotyczące edukacji.

Wyrokiem z dnia 17 lipca 2020 r. sygn. akt II SAB/Wa 317/20 Sąd oddalił skargę na bezczynność Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w przedmiocie rozpatrzenia skargi na rozstrzygnięcie o zawieszeniu w pełnieniu obowiązków nauczyciela akademickiego. Sąd stwierdził, że z punktu widzenia zasad organizacji i funkcjonowania uczelni, w tym także trybu powoływania organów, uczelnie mają charakter samorządny i korporacyjny. Z uwagi na prawnie gwarantowaną autonomię szkół wyższych, ich organy nie są organizacyjnie ani też służbowo podporządkowane żadnemu organowi administracji publicznej. Organy administracji rządowej i organy jednostek samorządu terytorialnego mogą podejmować decyzje dotyczące uczelni tylko w przypadkach przewidzianych w ustawach (art. 4 ust. 5 u.p.s.w.).

Sąd stwierdził, że Minister, stosownie do art. 36 ust. 1 u.p.s.w., sprawuje nadzór państwowy nad uczelniami. Nadzór Ministra przewidziany w ww. przepisie ma charakter wyłącznie nadzoru prawnego - czyli dotyczy badania zgodności działań

organów uczelni z przepisami ustawy i jej statutu. Do zakresu nadzoru prawnego należy uprawnienie Ministra do podjęcia w ciągu dwóch miesięcy rozstrzygnięcia o stwierdzeniu nieważności uchwały senatu lub decyzji rektora.

Sąd podkreślił, że Minister, podejmując czynności na podstawie ww. art. 36 ust. 1 u.p.s.w. nie wykonuje kompetencji wynikającej z nadrzędności organizacyjnej wobec uczelni, lecz działa na podstawie wyraźnego upoważnienia ustawowego. Tym samym Minister w tym zakresie nie działa na wniosek lub w odpowiedzi na skargę złożoną przez podmiot zainteresowany. Tylko do kompetencji Ministra należy więc ocena, czy skorzysta on z uprawnień określonych w ww. art. 36 ust. 1 u.p.s.w., a skarga na brak jego działania w tym zakresie nie przysługuje.

Zatem rozstrzygnięcie Ministra w sprawie skargi na rozstrzygnięcie Rektora o zawieszeniu skarżącej w pełnieniu obowiązków, nie jest wydawane na podstawie i w trybie przepisów k.p.a., lecz jest rozstrzygnięciem z zakresu tzw. nadzoru prawnego i jest podejmowane przez Ministra z urzędu, wobec określonego ustawą podmiotu, który podlega temu nadzorowi ex lege. Przedmiotem nadzoru Ministra jest następcza (ex post) ocena prawna konkretnego, już podjętego rozstrzygnięcia Rektora i to wyłącznie z punktu widzenia jego legalności.

Przepis art. 36 ust. 1 u.p.s.w. nie przewiduje więc działania właściwego ministra na wniosek lub w odpowiedzi na skargę, złożoną przez podmiot zainteresowany wyeliminowaniem danego rozstrzygnięcia. Tym samym wyłącznie od Ministra zależy, czy po otrzymaniu skargi lub wniosku podejmie czynności co do rozstrzygnięcia wskazanego w art. 36 ust. 1 u.p.s.w.

Oznacza to, że do kompetencji innych osób, organów i instytucji nie należy inicjowanie działań Ministra w zakresie sprawowanego przez niego nadzoru nad uczelniami pod względem zgodności z przepisami prawa i statutem. Dopiero na rozstrzygnięcie Ministra w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji Rektora służy, w terminie trzydziestu dni od dnia jego doręczenia, skarga do sądu administracyjnego, a przepisy o zaskarżaniu do sądu administracyjnego decyzji z zakresu administracji publicznej stosuje się odpowiednio.

Postanowieniem z dnia 31 stycznia 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 691/19 Sąd odrzucił skargę na pismo Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego dotyczące wyniku egzaminu dyplomowego.

W uzasadnieniu Sąd stwierdził, że zaskarżone pismo Ministra, uznane przez skarżącego za czynność (rozstrzygnięcie), nie należy, z uwagi na materię, której dotyczy, do żadnego aktu bądź czynności objętych ww. przepisem. Zawarte bowiem w tym piśmie wyjaśnienia obejmujące swym zakresem stanowisko Ministra wobec złożonego przez skarżącego wniosku o wznowienie pracy Zespołu Egzaminacyjnego Państwowej Komisji Egzaminacyjnej w związku z przeprowadzonym w dniu [...] kwietnia 2019 r. egzaminem dyplomowym (część praktyczna), posiadają walor jedynie informacyjny. Należy mieć na uwadze, że ostateczny wynik egzaminu dyplomowego, do którego przystąpił skarżący, został ustalony przez powołaną w tym celu komisję. Skarżący został zapoznany z treścią protokołu przeprowadzonego egzaminu i poinformowany, że wystawiona ocena została obniżona z powodu doboru repertuaru części praktycznej tego egzaminu. Minister dokonał oglądu sprawy, przeanalizował okoliczności towarzyszące przeprowadzonemu egzaminowi, czemu dał wyraz w piśmie objętym skargą do Sądu. Nie zajął zatem swojego stanowiska w ramach postępowania administracyjnego kończącego się wydaniem decyzji administracyjnej lub innego aktu z zakresu administracji publicznej.

Zdaniem Sądu, skoro rezultat procedury egzaminacyjnej – to jest sam „wynik” jest ostateczny i nie służy na niego skarga do sądu administracyjnego, to trudno przyjąć, że na pismo (czynność), którym uznano wznowienie pracy Zespołu Egzaminacyjnego Państwowej Komisji Egzaminacyjnej za bezzasadne, taka skarga będzie dopuszczalna.

Postanowieniami z dnia 5 marca 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 2482/19 i II SA/Wa 2797/19 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie odrzucił skargi na pisma Komitetu Głównego Olimpiady Artystycznej przeprowadzającego Olimpiadę Artystyczną w przedmiocie oceny pracy pisemnej w konkursie.

Sąd stwierdził, że zaskarżone pisma, zawierające merytoryczną ocenę pisemnej pracy skarżącego w konkursie o historii muzyki, organizowanym przez Stowarzyszenie Przyjaciół Olimpiady Artystycznej, nie rozstrzygają w sposób władczy żadnej sprawy, nie wywołują skutków prawnych lecz jedynie faktyczne, są aktem wiedzy, a nie woli

organizatora konkursu. Sąd stwierdził, że ani Stowarzyszenie ani Komitet Główny Olimpiady Artystycznej przeprowadzający Olimpiadę Artystyczną, nie są organami administracji publicznej, ponieważ określone w regulaminie olimpiady ich kompetencje nie polegają na wydawaniu własnych rozstrzygnięć, lecz na podejmowaniu ocen, a więc oświadczeń wiedzy, na temat wyników osiągniętych przez uczestników olimpiady.

Zdaniem Sądu określony w regulaminie tryb odwoławczy służyć ma jedynie weryfikacji ocen uczestników konkursu. Taka ocena nie jest jakimkolwiek władczym rozstrzygnięciem o prawach lub obowiązkach jej adresat. Wyraża bowiem wyłącznie ocenę jego osiągnięć zaprezentowanych w konkursie. W związku z tym nie podlega kontroli sądu administracyjnego.

3. Stosunki pracy i stosunki służbowe, sprawy z zakresu inspekcji pracy.

3.1 Żołnierze zawodowi.

Wyrokiem z dnia 1 września 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 2382/19 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie oddalił skargę na decyzję Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego w przedmiocie umorzenia postępowania w sprawie zwolnienia z zawodowej służby wojskowej.

W sprawie zostało ustalone, że Dowódca Generalny Rodzajów Sił Zbrojnych w dniu [...] grudnia 2018 r. wszczął postępowanie w sprawie zwolnienia skarżącego z zawodowej służby wojskowej w związku z nieobecnością w służbie jednorazowo przez okres trzech dni roboczych, która nie została usprawiedliwiona. Podstawę prawą przedmiotowego postępowania stanowił art. 111 pkt 16 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 330), który stanowi obligatoryjną przesłankę zwolnienia żołnierza z zawodowej służby wojskowej.

W dniu [...] marca 2019 r. skarżący złożył w kancelarii jednostki wojskowej wypowiedzenie stosunku zawodowej służby wojskowej, z prośbą o skrócenie okresu wypowiedzenia do dnia [...] marca 2019 r. Dowódca Generalny RSZ rozkazem

personalnym zwolnił skarżącego z dniem [...] marca 2019 r. z zawodowej służby wojskowej i przeniósł do rezerwy wskutek upływu terminu wypowiedzenia stosunku zawodowej służby wojskowej dokonanego przez żołnierza zawodowego. Okoliczność ta potwierdzona została rozkazem dziennym Dowódcy [...] Brygady [...].

Dowódca Generalny RSZ, biorąc pod uwagę fakt, że skarżący został zwolniony z zawodowej służby wojskowej wskutek złożenia wypowiedzenia, umorzył w całości postępowanie w sprawie zwolnienia żołnierza z zawodowej służby wojskowej z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności w służbie jednorazowo przez okres trzech dni roboczych, uznając, że dalsze prowadzenie postępowania ukierunkowanego na ustalenie podstaw do zwolnienia z zawodowej służby wojskowej jest niezasadne i bezcelowe. W wyniku rozpatrzenia odwołania Szef Sztabu Generalnego WP decyzją utrzymał w mocy decyzję organu I instancji.

Sąd przyjął, że wobec złożenia przez żołnierza wypowiedzenia stosunku zawodowej służby wojskowej w trakcie trwania postępowania w sprawie zwolnienia z zawodowej służby wojskowej z innych przyczyn, organy kadrowe w pierwszej kolejności zwalniają żołnierza zawodowego z podstawy wynikającej ze złożonego wypowiedzenia, ponieważ w takich przypadkach organ nie ma możliwości wydania innego rozstrzygnięcia jak decyzja o zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej. Taka sytuacja wystąpiła w sprawie. Na skutek złożonego przez skarżącego wypowiedzenia stosunku zawodowej służby wojskowej, organ I instancji prawidłowo rozpoczął procedurę zwalniania podoficera z powodu złożonego przez niego wypowiedzenia, z jednoczesnym wnioskiem o skrócenie terminu wypowiedzenia do dnia [...] marca 2019 r.

Sąd zauważył również, że z chwilą wydania rozkazu personalnego Dowódcy Generalnego RSZ w sprawie zwolnienia skarżącego z zawodowej służby wojskowej z dniem [...] marca 2019 r. z powodu wypowiedzenia złożonego przez żołnierza, odpadła materialna przesłanka wydawania przez ten sam organ decyzji administracyjnej w sprawie zwolnienia żołnierza z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności w służbie. Wobec powyższego Sąd podzielił stanowisko organu wskazujące, że w wyniku złożenia przez skarżącego wypowiedzenia stosunku zawodowej służby wojskowej

i zwolnienia ze służby, ziściła się przesłanka bezprzedmiotowości, o której mowa w art. 105 § 1 k.p.a., tj. brak przedmiotu postępowania.

3.2 Funkcjonariusze Policji.

W sprawach dotyczących funkcjonariuszy Policji przeważały sprawy dotyczące odmowy wyłączenia stosowania przepisów art. 15c, art. 22a i art. 24a ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2019 r. poz. 288 ze zm.), na podstawie art. 8a tej ustawy, choć liczną grupę stanowiły również sprawy w przedmiocie odmowy wypłaty wyrównania ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy i dodatkowy w związku ze zwolnieniem ze służby.

Orzecznictwo w przedmiocie odmowy wyłączenia stosowania przepisów ustawy zaopatrzeniowej jest w zasadzie jednolite. Przyjmuje się, za Naczelnym Sądem Administracyjnym, że art. 8a ust. 1 ustawy nie zawiera trzech odrębnych przesłanek określających treść normy materialnoprawnej podlegającej zastosowaniu, lecz jedną przesłankę szczególnie uzasadnionego przypadku, którą należy rozważać z uwzględnieniem kryteriów krótkotrwałej służby przed dniem 31 lipca 1990 r. oraz rzetelnego wykonywania zadań i obowiązków po dniu 12 września 1989 r., w szczególności z narażeniem zdrowia i życia. Jednoczesne spełnienie kryteriów „krótkotrwałej służby przed dniem 31 lipca 1990 r. oraz rzetelnego wykonywania zadań i obowiązków po dniu 12 września 1989 r., w szczególności z narażeniem zdrowia i życia” jest istotnym argumentem służącym obaleniu domniemania służby charakteryzującej się zindywidualizowanym zaangażowaniem w działalność bezpośrednio ukierunkowaną na realizowanie ustrojowo zdeterminowanych zadań i funkcji właściwych państwu totalitarnemu, i tym samym może uprawniać do przyjęcia, że spełniona została przesłanka „szczególnie uzasadnionych przypadków” chyba że w realiach konkretnej sprawy zostanie wykazane, że mimo spełnienia powyższych

kryteriów, funkcjonariusz był zaangażowany w działalność bezpośrednio ukierunkowaną na realizowanie ustrojowo zdeterminowanych zadań i funkcji właściwych państwu totalitarnemu. Prowadzi to do wniosku, że brak spełnienia któregoś z kryteriów wskazanych w punktach 1 i 2 art. 8a ust. 1 ustawy nie wyłącza automatycznie spełnienia przesłanki „szczególnie uzasadnionych przypadków” (por. np. wyroki z dnia 9 stycznia 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 1782/19, z dnia 1 sierpnia 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 2757/19, z dnia 10 września 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 2376/19).

W sprawach dotyczących wypłaty wyrównania ekwiwalentu za niewykorzystany urlop w związku ze zwolnieniem ze służby, na podstawie art. 115a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji – Dz. U. z 2019 r. poz. 161, ze zm. (w brzmieniu po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 października 2018 r. sygn. akt K 7/15 i przy braku ustawowego zastąpienia „niekonstytucyjnego” ułamka 1/30 innym ułamkiem), kierując się uzasadnieniem wyroku Trybunału, w którym wyinterpretował on z art. 66 ust. 2 Konstytucji i art. 115a ustawy o Policji normę prawną, zgodnie z którą świadczeniem ekwiwalentnym za dzień urlopu jest wynagrodzenie funkcjonariusza za jeden dzień roboczy, przyjmowano, że organy Policji mogą i powinny „samodzielnie” wyliczyć kwotę ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop, należny funkcjonariuszowi w związku ze zwolnieniem ze służby (np. wyroki z dnia 3 marca 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 1919/19, z dnia 13 sierpnia 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 94/20, z dnia 26 sierpnia 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 354/20, z dnia 28 sierpnia 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 454/20).

Z kolei w wyrokach z dnia 7 października 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 2699/19, z dnia 27 listopada 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 356/20 Sąd stwierdził, że organy Policji nie mają podstaw prawnych do odmowy wypłaty nagrody rocznej (art. 110 ustawy o Policji) funkcjonariuszowi, który w trakcie roku został przeniesiony do służby w SOP, z zachowaniem ciągłości służby. W takiej sytuacji rozstrzygnięcie w tej sprawie należy do właściwego Komendanta Służby Ochrony Państwa, jako przełożonego funkcjonariuszy SOP, co prowadzi do wniosku, że organ Policji powinien przekazać wniosek do rozpoznania według właściwości Komendantowi SOP. Właściwość Komendanta SOP w sprawie przyznania i wypłaty funkcjonariuszowi przeniesionemu

do służby w SOP nagrody rocznej za okres, gdy był jeszcze funkcjonariuszem Policji, wynika wprost z art. 169 ustawy o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 828, ze zm.) oraz § 13 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie przenoszenia do służby w Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 111).

Natomiast w wyrokach z dnia 12 marca 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 2176/19 oraz z dnia 19 czerwca 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 2722/19 Sąd przyjął, że jeżeli funkcjonariusz w ciągu roku w którym został przeniesiony ze służby w Policji do służby w SOP z zachowaniem ciągłości służby, nabył na podstawie art. 110 ustawy o Policji prawo do nagrody rocznej, a w SOP prawa do tej nagrody nie nabył, wówczas przysługuje mu wyłata tego świadczenia pieniężnego od organu Policji.

W wyroku z dnia 6 sierpnia 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 2257/19 Sąd kontrolował decyzję (rozkaz personalny) o utracie przez skarżącego prawa do uposażenia za okres zwolnienia lekarskiego w związku z ustaleniem nieprawidłowego wykorzystania zwolnienia lekarskiego (art. 121e ustawy o Policji). Sąd podniósł, że przedmiotem postępowania prowadzonego na podstawie art. 121e ustawy, jest wyłącznie ustalenie prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego, a nie wpływu ustalonej aktywności fizycznej na szybkość powrotu do stanu zdrowia umożliwiającego powrót do służby. Sąd kontynuował linię orzeczniczą, zgodnie z którą, w czasie niezdolności do służby funkcjonariusz nie może podejmować każdej aktywności, bowiem okresu zwolnienia lekarskiego nie można traktować jako czasu wolnego od służby. Orzeczona niezdolność do służby z możliwością poruszania się stanowi o możliwości wykonywania przez policjanta zwykłych czynności dnia codziennego: dokonania zakupów żywnościowych, leków, materiałów medycznych; udania się na wizytę do lekarza, na zabiegi medyczne; poruszania się po mieszkaniu; spacerów w celach rekonwalescencji.

Z kolei w wyroku z dnia 13 sierpnia 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 2366/19 dotyczącym przyznania funkcjonariuszowi pomocy mieszkaniowej (art. 88 ust. 1 ustawy o Policji) Sąd podzielił stanowisko organów, że - oceniając przyznanie pomocy na uzyskanie lokalu mieszkalnego lub budowę domu jednorodzinnego - należy brać pod uwagę stan prawny i faktyczny na dzień złożenia stosownego wniosku. Na ten dzień

dokonywane jest oceny, czy policjant spełnia warunek do otrzymania lokalu mieszkalnego w drodze decyzji, a co za tym idzie, czy przysługuje mu pomoc finansowa na uzyskanie lokalu. Przepis art. 94 ust. 1 w związku z art. 95 ust. 1 pkt 2 ustawy o Policji nie daje jednak podstaw do przyjęcia, że nabycie przez funkcjonariusza lokalu mieszkalnego (domu jednorodzinny) już po rozpoczęciu służby, ale przed dniem złożenia wniosku o pomoc finansową, uniemożliwia przyznanie mu pomocy finansowej. Sąd odwołując się do orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego (m. in. wyroku z dnia 30 kwietnia 2020 r. sygn. akt I OSK 4276/18) podniósł, że przepisy nie określają terminu, w jakim powinien zostać złożony wniosek o pomoc finansową, nie przewidują też wygaśnięcia prawa do pomocy finansowej na skutek upływu czasu czy też zrealizowania celu, na jaki pomoc jest przeznaczona, przed wystąpieniem z wnioskiem o jej przyznanie. Sąd dodał, że określenie „pomoc finansowa na uzyskanie lokalu mieszkalnego” (art. 94 ust. 1 ustawy o Policji) jest szerokie i odnosi się także do przypadków udzielania pomocy na spłatę zobowiązań finansowych, zaciągniętych w związku z nabyciem lokalu mieszkalnego lub domu przez funkcjonariusza.

3.3 Funkcjonariusze Straży Granicznej.

W sprawach z tego zakresu warto przytoczyć wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 30 stycznia 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 1531/19. W przedmiotowej sprawie Sąd oddalił skargę na decyzję Komendanta Głównego Straży Granicznej w przedmiocie utraty prawa do uposażenia.

Sąd stwierdził, że rozdawanie przez skarżącego ulotek wyborczych w związku z kandydowaniem na radnego w czasie samorządowej kampanii wyborczej nie mieści się w katalogu działań dopuszczalnych w czasie trwania okresu zwolnienia lekarskiego. Zdaniem Sądu należy rozróżnić spacerowanie mające na celu dotlenienie organizmu i działania związane z promowaniem własnej osoby jako kandydata na radnego. Skarżący wykorzystywał zwolnienie lekarskie niezgodnie z jego celem.

W ocenie Sądu dla regulacji wynikającej z art. 125e ust. 13 i 14 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 147 ze zm.) obojętna jest okoliczność, iż ww. aktywność funkcjonariusza nie stanowiła przeciwwskazań

medycznych. Istotne jest, czy aktywność ta mieściła się w ramach dopuszczalnych czynności funkcjonariusza podczas korzystania ze zwolnienia lekarskiego. Pewne zachowania mogą być niezgodne z celem zwolnienia lekarskiego, mimo tego, że pozostają w zgodzie z procesem leczenia.

3.4 Funkcjonariusze Służby Celnej.

W wyroku z dnia 19 czerwca 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 943/20 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie rozstrzygał o zasadności odmowy wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji administracyjnej w przedmiocie stosunku służbowego. W podjętych na skutek wniosku skarżącego postanowieniach orzekające w sprawie organy (odpowiednio Szef Krajowej Administracji Skarbowej i Dyrektor Izby Administracji Skarbowej) stwierdziły, iż w sprawie zachodzi inna uzasadniona przyczyna uniemożliwiająca wszczęcie postępowania – brak materialnoprawnej podstawy rozpatrzenia żądania skarżącego w trybie administracyjnym. Skoro skarżący nie otrzymał propozycji służby/pracy w Izbie Administracji Skarbowej, to jego stosunek służbowy wygaś z dniem 31 sierpnia 2017 r. z mocy prawa.

Sporną w niniejszej sprawie była kwestia, czy nieprzedstawienie skarżącemu żadnej propozycji, w następstwie czego jego stosunek służbowy wygaś, powodowało ex lege skutek w postaci zwolnienia go ze służby i nie wymagało jakiegokolwiek działania władczego organów, czy też w sprawie winna być wydana decyzja w przedmiocie stosunku służbowego (zwolnienia ze służby).

Zdaniem Sądu przepis art. 170 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1948) określa trzy rodzaje rozwiązań prawnych dotyczących zmiany stosunku służbowego dotychczasowych funkcjonariuszy Służby Celnej w stosunek służbowy lub stosunek pracy w Służbie Celno-Skarbowej powołanej w celu przeprowadzenia reformy szeroko rozumianej administracji skarbowej. Jedno z tych rozwiązań polega na wygaśnięciu dotychczasowego stosunku służbowego. Następuje ono w wyniku niezłożenia funkcjonariuszowi propozycji dalszego zatrudnienia lub w przypadku niezaakceptowania przez niego propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby

w określonym przez prawo terminie (art. 170 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy wprowadzającej). W takim przypadku dochodzi do wygaśnięcia stosunku służbowego funkcjonariusza, które traktuje się jak zwolnienie ze służby. Podstawę do wydania decyzji o zwolnieniu ze służby (wygaśnięcia stosunku służbowego) stanowi art. 170 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej w związku z art. 276 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 768). Tym samym w przypadku niezłożenia funkcjonariuszowi propozycji pełnienia dalszej służby bądź propozycji zatrudnienia, organ winien wydać decyzję administracyjną dotyczącą stosunku służbowego takiego funkcjonariusza. Niewłaściwe jest zatem stanowisko organów w zakresie braku możliwości wydania decyzji administracyjnej w przedmiocie stosunku służbowego skarżącego, co skutkowało naruszeniem przez organy art. 61a § 1 k.p.a.

Z kolei w wyroku z dnia 27 kwietnia 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 2292/19 Sąd oddalił skargę na postanowienie Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w przedmiocie odmowy wydania zaświadczenia o żądanej treści (potwierdzającego pełnienie przez skarżącego w trakcie służby, przez okres co najmniej 5 lat służby przy wykonywaniu tzw. zadań policyjnych). Zdaniem orzekających w sprawie organów (odpowiednio Szefa Krajowej Administracji Skarbowej i Dyrektora Izby Administracji Skarbowej) skarżący wykonywał tzw. zadania policyjne łącznie przez 3 lata 5 miesięcy i 16 dni.

Sąd uznając prawidłowość ustaleń organów stwierdził, że to wykonywanie zadań o ściśle policyjnym charakterze, a nie fakt pozostawania w stosunku służbowym i realizacji wszystkich zadań powierzonych Służbie Celnej, jest decydującym warunkiem niezbędnym do spełnienia przesłanek nabycia uprawnień emerytalnych. W ramach struktur organizacyjnych Służby Celnej wyodrębnione były różne komórki organizacyjne, którym przypisane były zróżnicowane zadania. Niektóre z nich bezpośrednio realizowały zadania w zakresie rozpoznawania, wykrywania, zapobiegania oraz zwalczania przestępstw, inne zaś w sposób pośredni przyczyniały się do realizacji tych zadań. W ocenie Sądu zakres podmiotowy art. 1 ust. 2 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2004 r. Nr 156 poz. 1641) oraz art. 2 ust. 1 pkt 4 - 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2016 poz.

1799) ograniczający się do tych funkcjonariuszy, którzy realizowali zadania określone w ww. przepisach w sposób bezpośredni, warunkował przyjęcie, iż zadania realizowane przez skarżącego w pozostałych okresach pełnienia służby, nie były zadaniami o charakterze policyjnym.

3.5 Inspekcja Pracy.

Wyrokiem z dnia 21 marca 2019 r. sygn. akt II SAB/Wa 808/19 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie oddalił skargę na beczynność Głównego Inspektora Pracy w przedmiocie rozpatrzenia wniosku z dnia 24 października 2019 r.

Skarżący w uzasadnieniu skargi przedstawił informacje dotyczące dotychczasowej wymiany korespondencji z instytucjami Inspekcji Pracy w przedmiocie zgłaszanych przez niego nieprawidłowości dotyczących działania Komendy Miejskiej i Wojewódzkiej Policji. Podał, że wskazywał w nich przypadki naruszania przez przełożonych Kodeksu pracy. Wskazał, że został zwolniony ze służby oraz przedstawił okoliczności jego zwolnienia. Podniósł, że zwracał się do organu o nadanie statusu sygnalisty i zajęcie się jego sprawą.

W odpowiedzi na skargę Główny Inspektor Pracy wniósł o jej oddalenie. Podniósł, że nie dopuścił się beczynności, ponieważ sprawa została rozpatrzona zgodnie z kompetencjami określonymi w ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 125), w terminach określonych w przepisach prawa.

Sąd stanął na stanowisku, że organ nie pozostawał w beczynności w rozpoznaniu wniosku skarżącego, bowiem kwestia nieprawidłowości w Policji nie mieści się w kompetencjach Państwowej Inspekcji Pracy. Sąd wskazał, że wnioskodawcę łączył z organem Policji stosunek służbowy, a nie stosunek pracy. Zasadnie zatem organ poinformował wnioskodawcę, że Państwowa Inspekcja Pracy nie jest uprawniona do realizacji uprawnień kontrolno-nadzorczych w przypadku naruszania przepisów regulujących prawa i obowiązki funkcjonariuszy służb mundurowych, w tym Policji. Biorąc pod uwagę przepis art. 13 ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy, która określa podmioty podlegające kontroli PIP, Sąd stanął na

stanowisku, że nie sposób zarzucić Głównemu Inspektorowi Pracy, że był beczynny, czy przewlekłe prowadził postępowanie w sprawie wniosku skarżącego dotyczącego kwestionowania działań przełożonych funkcjonariusza, czy szerzej prawidłowości funkcjonowania organów Policji. Główny Inspektor pracy nie jest uprawniony do nadzoru i kontroli działań przełożonych funkcjonariusza Policji, nie jest obowiązany na gruncie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy do podjęcia, na skutek wniosku skarżącego, aktu administracyjnego. Odnosząc się do treści skargi Sąd podkreślił, że Główny Inspektor Pracy nie posiada uprawnień do badania dowodów w zakresie postępowań dyscyplinarnych funkcjonariuszy Policji.

4. Samorząd terytorialny.

W wyroku z dnia 25 lutego 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 2120/19, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie, w sprawie ze skargi Wojewody na uchwałę Rady Miejskiej w przedmiocie zasad przyznawania diet dla radnych oraz zwrotu kosztów podróży radnych, stwierdzając nieważność zaskarżonej uchwały wskazał, że granice swobody w podejmowaniu uchwały w tym zakresie wyznaczają dwie racje: pierwsza - by dieta nie straciła swego charakteru, jako ekwiwalentu utraconych korzyści, jakich radny nie uzyskuje w związku z wykonywaniem mandatu i druga – by kwota diety nie przekroczyła limitu określonego w ustawie i w wydanym na jej podstawie rozporządzeniu Rady Ministrów.

Sąd stwierdził, że art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.) zawiera upoważnienie dla organu stanowiącego gminy do sprecyzowania reguł (zasad), na jakich przysługiwać będzie rekompensata (wyrównanie wydatków i strat) w związku z wykonywaniem mandatu radnego, natomiast ust. 8 tego przepisu przesądza o konieczności zróżnicowania wysokości diet w zależności od funkcji pełnionych przez radnego (m.in. przewodniczącego rady, wiceprzewodniczącego rady, przewodniczącego komisji).

W ocenie Sądu dieta sprowadza się do wyrównania wydatków i strat poniesionych w związku ze sprawowaniem określonej funkcji, a nie stanowi

wynagrodzenia z tytułu samego faktu bycia radnym (przewodniczącym rady, wiceprzewodniczącym rady). Zakresem regulacji uchwały powinna być też objęta sytuacja, gdy radny (przewodniczący rady, wiceprzewodniczący rady) przez dłuższy okres nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, a tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z jej pełnieniem. W przeciwnym razie ustalona w stałej kwocie dieta traci charakter rekompensacyjny, a staje się stałym miesięcznym ryczałtem, niezależnym od kosztów związanych z pełnieniem funkcji.

Zdaniem Sądu brak regulacji dotyczących niewykonywania funkcji przez przewodniczącego rady, wiceprzewodniczącego rady oraz radnych, narusza normę kompetencyjną z art. 25 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym w sposób kwalifikujący do kategorii istotnych naruszeń prawa i tym samym stanowi podstawę do stwierdzenia przez sąd nieważności uchwały.

Z kolei w wyroku z dnia 18 grudnia 2019 r. sygn. akt II SA/Wa 2549/19 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w sprawie ze skargi na uchwałę Rady Gminy w przedmiocie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego, stwierdził nieważność zaskarżonej uchwały wskazując, że rozstrzygnięcie o stwierdzeniu wygaśnięcia mandatu radnego wkracza w materię chronioną konstytucyjnie, jaką jest czynne i bierne prawo wyborcze, dlatego zasadą jest, że im bardziej drastyczne jest wkroczenie władzy w materię konstytucyjnie chronionych praw podstawowych, tym bardziej rygorystycznym i przejrzystym przesłankom powinna podlegać sama procedura tej ingerencji. Pozbawienie radnego mandatu jest możliwe na zasadach przewidzianych w ustawie i z przyczyn koniecznych w demokratycznym państwie prawa, jednakże przyczyny te podlegają kontroli konstytucyjności z punktu widzenia proporcjonalności przyczyn decydujących o przekreśleniu wyniku wyborów. Nakaz zachowania proporcjonalności unormowania powoduje, że przyczyna decydująca o wygaśnięciu mandatu musi być na tyle poważna, aby zniweczenie wyników wyborów było usprawiedliwione w świetle tego właśnie standardu konstytucyjnego. Sąd uznał, że wszelkie wątpliwości winny być interpretowane w sposób zawężający, aby nie naruszyć nadrzędnego dobra jakim są konstytucyjnie chronione dobra podstawowe powiązane bezpośrednio z problematyką biernego i czynnego prawa wyborczego.

5. Broń i materiały wybuchowe (z pominięciem wytwarzania i obrotu bronią i amunicją).

W tej grupie spraw na uwagę zasługuje orzeczenie Sądu z dnia 30 stycznia 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 2016/19, w którym wskazano, że uprawnienia trenerskie lub instruktorskie sportowe muszą być wymagane również wobec osób zajmujących się szkoleniem z zakresu strzelectwa choćby w formach realizowanych poza współzawodnictwem sportowym i klubach sportowych. Jeżeli zatem wnioskodawca nie posiada uprawnień trenera lub instruktora sportu strzeleckiego, to w takiej sytuacji nie jest spełniony jeden z ustawowych warunków uzyskania pozwolenia na broń do celów szkoleniowych. Ratio legis takiego unormowania jest w pełni uzasadnione, albowiem przez wzgląd na interes bezpieczeństwa i porządku publicznego istnieje potrzeba, by użycie broni w każdym przypadku nie zagrażało zdrowiu lub życiu innych osób, jak i potrzeba egzekwowania obowiązków posiadacza broni, zapewniającego odpowiednie warunki jej używania w ramach profesjonalnie prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie szkoleń strzeleckich. Nie chodzi zatem jedynie o subiektywne odczucia i intencje strony zainteresowanej uzyskaniem pozwolenia na broń (interes strony), ale także o bezpieczeństwo jej używania zgodnie z przeznaczeniem (interes społeczny).

Z kolei w wyroku z dnia 24 stycznia 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 2001/19 Sąd wskazał, że przy zastosowaniu art. 182 k.p.a., biorąc pod uwagę konsekwencje z niego wynikające w postaci wszczęcia postępowania administracyjnego przez właściwy organ z urzędu, należy również uwzględnić treść art. 61 § 1 k.p.a. Przepis ten stanowi, że organ jest obowiązany, w razie wszczęcia postępowania z urzędu, uzyskać na to zgodę strony postępowania, a w razie nieuzyskania zgody, postępowanie umorzyć. Zgoda strony uzyskana przez organ w trybie art. 61 § 2 k.p.a. stanowi, zdaniem Sądu dopełnienie wynikającego z ustawy o broni i amunicji wymagania udzielenia pozwolenia na broń na wniosek zainteresowanego. A zatem dopiero nieuzyskanie przez organ takiej zgody zainteresowanego daje mu, w myśl art. 61 § 2 k.p.a. podstawę do umorzenia postępowania wszczętego z urzędu, z inicjatywy prokuratora.

6. Zatrudnienie i bezrobocie.

W sprawach z zakresu zatrudnienia i bezrobocia Sąd kontynuował dotychczasową linię orzeczniczą. W szczególności chodzi o sprawy dotyczące statusu bezrobotnego, zwrotu nienależnego świadczenia, zasiłku dla bezrobotnych, dofinansowania kosztów szkolenia, czy też przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy w drodze wyjątku.

W postanowieniu z dnia 8 stycznia 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 1560/19 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie odrzucił skargę, uznając, że prawa i obowiązki uczestników projektu z zakresu programów operacyjnych regulowanych ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 ze zm.), czyli osób bezrobotnych, które zostały zakwalifikowane do projektu, nie są załatwiane decyzjami administracyjnymi, czy postanowieniami wydawanymi w oparciu o przepisy k.p.a. Stwierdził, że uprawnienia uczestników projektu regulowane są w oparciu o umowę (zawartą pomiędzy instytucją wdrażającą a beneficjentem), która była podstawą otrzymania przez daną jednostkę samorządu terytorialnego środków na jego realizację, co wyklucza możliwość wydania decyzji lub postanowienia. Zdaniem Sądu powyższa ustawa nie wskazuje, że beneficjent realizujący projekt na mocy ww. umowy wydaje wspomniane rozstrzygnięcia w odniesieniu do osób będących uczestnikami projektu. Podkreślił, że do postępowania w zakresie ubiegania się oraz udzielania dofinansowania na podstawie ww. ustawy ze środków pochodzących z budżetu państwa lub ze środków zagranicznych, nie stosuje się przepisów k.p.a. Beneficjent nie wydaje aktu, nie podejmuje czynności, które ustalają, stwierdzają, potwierdzają uprawnienia lub obowiązki określone przepisami prawa administracyjnego.

7. Ochrona danych osobowych.

W sprawach z tego zakresu warto wskazać wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 23 października 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 2581/19 oddalający skargę. W przedmiotowej sprawie skarżący zwrócił się do Prezesa UODO o podjęcie działań wobec wydawnictwa publikującego gazetę, która w treści artykułu prasowego opublikowała jego dane dotyczące stanu zdrowia i leczenia.

Zdaniem Sądu do publikowania materiałów prasowych nie stosuje się przepisów ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych wskazanych w art. 2 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych z 2018 r. w związku z art. 85 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE. Polski prawodawca skorzystał z możliwości przewidzianej w art. 85 RODO i wyłączył stosowanie części przepisów unijnego rozporządzenia w zakresie działalności dziennikarskiej, literackiej, artystycznej i wypowiedzi akademickiej.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1871) do działalności polegającej na redagowaniu, przygotowywaniu, tworzeniu lub publikowaniu materiałów prasowych w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914), a także do wypowiedzi w ramach działalności literackiej lub artystycznej, nie stosuje się przepisów art. 5-9, art. 11, art. 13-16, art. 18-22, art. 27, art. 28 ust. 2-10 oraz art. 30 rozporządzenia 2016/679. Przetwarzanie danych osobowych w ramach działalności dziennikarskiej wynika z ustawy - Prawo prasowe. W świetle art. 7 ust. 2 pkt 1 tej ustawy wskazany przez skarżącego artykuł opublikowany na łamach gazety, odpowiada definicji prasy i stanowi przejaw dziennikarskiej działalności.

W ocenie Sądu Prezes UODO trafnie zatem zastosował przepis art. 61a § 1 k.p.a. i odmówił wszczęcia postępowania administracyjnego z uwagi na brak podstawy materialnoprawnej do jego prowadzenia. Jeśli publikacja materiału prasowego naruszyła dobra osobiste, strona może dochodzić swoich praw na drodze postępowania przed sądem powszechnym.

Interesujący jest także wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 29 stycznia 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 2022/19 uchylający zaskarżoną decyzję oraz umarzający postępowanie administracyjne.

W powyższej sprawie Prezes UODO zarzucił skarżącemu - komornikowi sądowemu, iż w zakresie wykonywania czynności w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym w toku postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi, naruszył przepisy o ochronie danych osobowych. Organ udzielił komornikowi

upomnienia za naruszenie prawa do ochrony danych osobowych poprzez ich udostępnienie osobom nieuprawnionym. Komornik opierając się wyłącznie na treści wniosku wierzyciela o wszczęcie egzekucji, zawiadomił podmiot, który nie był pracodawcą, o zajęciu wynagrodzenia dłużnika. Prezes UODO dodał, że komornik nie zweryfikował, zgodnie z art. 761 § 11 k.p.c., miejsca zatrudnienia dłużnika, które zostało błędnie wskazane przez wierzyciela we wniosku o wszczęcie egzekucji.

Zdaniem Sądu wniosek wierzyciela o wszczęcie egzekucji zawierał informacje o miejscu zatrudnienia dłużnika, dlatego komornik nie miał obowiązku jego uzupełnienia czy weryfikowania danych. Sąd podkreślił, że z przepisu art. 761 § 1 k.p.c. wynika, iż komornik uprawniony jest do żądania informacji, które są niezbędne do prowadzenia egzekucji. Z tego uprawnienia komornik powinien skorzystać po wykazaniu przez wierzyciela, że nie zdołał on pozyskać informacji niezbędnych do prowadzenia egzekucji. Wniosek wierzyciela o wszczęcie egzekucji zawierał „informacje niezbędne do przeprowadzenia egzekucji”, m. in. błędne informacje o pracodawcy osoby fizycznej.

W takich okolicznościach zdaniem Sądu, nie można zarzucać komornikowi, że nie zweryfikował informacji, bowiem żaden przepis prawa nie zobowiązuje go do takiego działania. Doręczenie wezwania podmiotowi niebędącemu pracodawcą dłużnika nie uzasadnia stawiania zarzutu naruszenia przez komornika przepisów o ochronie danych osobowych. Komornik przetwarzał dane osobowe w ramach sprawowania władzy publicznej, zatem nie było podstaw do udzielenia mu upomnienia w związku z naruszeniem przepisów dotyczących przetwarzania danych osobowych (art. 58 ust. 2 lit. b RODO).

W sprawach z tego zakresu warto także przytoczyć wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 3 września 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 2559/19, którym oddalono skargę na decyzję Prezesa UODO w przedmiocie przetwarzania danych osobowych.

We wskazanej sprawie skarżąca Spółka zgłosiła do Prezesa UODO dwukrotne uzyskanie przez osobę nieuprawnioną dostępu do bazy ponad 2.200.000 danych klientów sklepów internetowych. Organ wymierzył skarżącej Spółce karę pieniężną w wysokości 2.830.410 PLN. Stwierdził, iż Spółka nie dopełniła obowiązku

zapewnienia bezpieczeństwa dostępu do danych osobowych swoich klientów. Osoba nieuprawniona uzyskała dostęp do danych klientów takich jak: imię, nazwisko, e-mail, numer telefonu, zakodowane hasło, informację o statusie osoby (osoba fizyczna czy spółka), identyfikator adresu wysyłki, czy użytkownik jest aktywny, id Account Managera, datę utworzenia konta, datę modyfikacji konta, informację czy użytkownik zweryfikował swój adres e-mail.

W ocenie Sądu najpoważniejszym naruszeniem determinującym wymierzoną karę, było naruszenie zasady poufności wyrażonej w art. 5 ust. 1 lit. f w zw. z art. 32 ust. 1 lit. b i d w zw. z art. 32 ust. 2 RODO. Skutkowało to zmaterializowaniem się ryzyka naruszenia praw klientów Spółki. Przyczyną uzyskania nieuprawnionego dostępu do panelu pracownika był nieskuteczny środek uwierzytelniania, którym był wyłącznie login i hasło oraz brak skutecznego monitorowania zagrożenia.

Spółka weryfikowała wyłącznie poziom skuteczności wdrożonych zabezpieczeń pod kątem znanych podatności we wdrożonym oprogramowaniu. Nie podejmowała stosownych działań w kierunku oceny odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych przez pryzmat adekwatności do ryzyk, do czego była zobowiązana przez art. 32 ust. 1 zd. 1 rozporządzenia 2016/679, a także art. 25 ust. 1 tego rozporządzenia. Przewidywalne ryzyko nie zostało zminimalizowane.

Sąd podkreślił ponadto, że administratorom danych nie wskazuje się konkretnych środków i procedur w zakresie bezpieczeństwa. To sam administrator ma samodzielnie przeprowadzić analizę prowadzonych procesów przetwarzania danych i dokonać oceny ryzyka, a następnie zastosować adekwatne środki. Spółka nie wykazała też, że przetwarzała dane klientów ratałnych na podstawie prawidłowo sformułowanej przesłanki zgody.

W ocenie Sądu, zastosowana przez Prezesa UODO administracyjna kara pieniężna spełnia funkcje, o których mowa w art. 83 ust. 1 RODO, jest skuteczna, proporcjonalna i odstraszająca.

8. Dostęp do informacji publicznej.

Wyrokiem z dnia 10 stycznia 2020 r. sygn. akt II SAB/Wa 636/19, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie m. in. zobowiązał Prezesa Trybunału Konstytucyjnego do rozpatrzenia wniosku o udostępnienie informacji publicznej w zakresie odpowiedzi na pytania:

„1) czy ze środków Trybunału Konstytucyjnego wynajmowane jest jakiegokolwiek mieszkanie (apartament) w jednej z kamienic (...) (z własnym basenem i siłownią)?

2. Jeśli tak, ile miesięcznie Trybunał Konstytucyjny przeznaczą na wynajem tego mieszkania?

3. Kto z niego korzysta?”

W uzasadnieniu wydanego orzeczenia Sąd wyjaśnił, że powyższe informacje mieszczą się w zakresie objętym dyspozycją art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. f) w związku z art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. d) ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1330 ze zm.) dalej „u.d.i.p.”. Wskazał, że możliwe było sformułowanie przez skarżącego w trybie u.d.i.p. żądania ujawnienia danych niepersonifikowanych, a dotyczących środków finansowych, którymi dysponuje TK, wydatkowanych na potrzeby osoby sprawującej funkcję publiczną – Sędziego TK. Sąd podkreślił przy tym, że dane osobowe takie jak imię oraz nazwisko Sędziego korzystającego z tej formy zakwaterowania, należą do sfery jego prywatności i ich udostępnienie może naruszać ustawę o ochronie danych osobowych, jak i samą prywatność.

Należy także zwrócić uwagę na wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 10 marca 2020 r. sygn. II SAB/Wa 846/19, w którym Sąd rozpoznawał sprawę zainicjowaną wnioskiem o udostępnienie informacji publicznej w postaci listy osób popierających kandydatów do Krajowej Rady Sądownictwa. W uzasadnieniu wyroku Sąd uznał, że od zarzutu bezczynności Szefa Kancelarii Sejmu RP nie może uchronić powołanie się w piśmie na wydanie przez Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych postanowienia zobowiązującego Kancelarię Sejmu RP do powstrzymania się od upublicznienia oraz udostępniania w jakiegokolwiek formie innym podmiotom, do czasu wydania decyzji kończącej postępowanie w sprawie, danych

osobowych sędziów zawartych w wykazie. Następnie podkreślił, że udostępnienie informacji publicznej przez podmiot do tego zobowiązany nie jest uzależnione od zajęcia stanowiska, wyrażenia zgody, bądź wydania opinii przez jakikolwiek inny organ. W związku z faktem, że Szef Kancelarii Sejmu RP w dniu 14 lutego 2020 r. udostępnił na stronie www.sejm.gov.pl informację publiczną w postaci wykazów sędziów, Sąd uznał, że skarga na dzień jej wniesienia była zasadna, nie było zaś podstaw, aby zobowiązać organ do rozpatrzenia wniosku.

Na uwagę zasługuje również wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 14 października 2020 r. sygn. II SA/Wa 2575/19, uchylający zaskarżone decyzje Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego w przedmiocie odmowy udostępnienia informacji publicznej w postaci postanowień SN wydanych po rozpoznaniu wszystkich protestów wyborczych przeciwko ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego. W uzasadnieniu wskazano m. in., iż zagadnienia beczynności organu strona wiązała z kwestionowaniem uprawnień do działania przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego. Sąd orzekający w sprawie nie znalazł jednak podstaw do stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji z tego powodu, decyzja została bowiem podpisana przez uprawnioną osobę, tj. Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego na podstawie art. 14 § 1 ustawy o Sądzie Najwyższym. Ponadto Sąd wskazał, że do problematyki żądania dotyczącego wyłączenia od rozpatrywania sprawy Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego nie ma zastosowania art. 24 k.p.a., gdyż nie odnosi się on do samego piastuna organu.

Wyrokiem z dnia 7 października 2020 r. sygn. II SAB/Wa 166/20, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie zobowiązał Komisję Regulacyjną do Spraw Gmin Wyznaniowych Żydowskich do rozpatrzenia wniosku Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej tego Związku o udostępnienie informacji publicznej. Sąd uznał, że na podstawie ustawy z dnia 20 lutego 1997 r. o stosunku Państwa do gmin wyznaniowych żydowskich w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1798 ze zm.) Komisja m.in. przeprowadza postępowanie regulacyjne, o którym mowa w art. 30 ww. ustawy – postępowanie w przedmiocie przeniesienia na rzecz gminy żydowskiej lub Związku Gmin własności nieruchomości lub ich części. Powyższe wskazuje, że zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 5 u.d.i.p., Komisja jest podmiotem obowiązany do udostępnienia informacji

publicznej. Sąd uznał również, że żądane informacje posiadają walor informacji publicznej w rozumieniu art. 1 ust. 1 u.d.i.p. bowiem dotyczą podstawowej działalności Komisji jaką jest prowadzenie postępowań regulacyjnych, o których mowa we wskazanym art. 30 ustawy z dnia 20 lutego 1997 r.

Z kolei w wyroku z dnia 28 października 2020 r. sygn. akt VIII SA/Wa 578/20 Sąd uchylił decyzję Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w przedmiocie odmowy udostępnienia informacji publicznej obejmującej dokumentację audytu Komisji Europejskiej przeprowadzonego na mocy art. 52 rozporządzenia Parlamentu i Rady UE nr 1306/2013 z dnia 7 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej (Dz. U. UE. L. 2013.347.549), w zakresie kontroli wydatków środków finansowych z budżetu UE (Fundusz EFRG).

Rozstrzygając przedmiotową sprawę Sąd stwierdził, iż żądana informacja publiczna została wytworzona przez instytucję unijną w rozumieniu art. 2 ust. 3 rozporządzenia nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz. U. UE. L. 2010.271.20/), dlatego też do zasad, warunków oraz ograniczeń w ich udostępnieniu zastosowanie mają przepisy prawa unijnego, które są przepisami szczególnymi, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej. Oznacza to, że wyłączony jest tryb z ustawy o dostępie do informacji publicznej, gdy informacja publiczna jest osiągalna w innym trybie.

Sąd stwierdził zatem, że odmowa udzielenia żądanej w sprawie informacji publicznej nie może być oparta na przepisach rozporządzenia nr 1049/2001, dlatego też wydanie w tym zakresie decyzji będzie obarczone materialną wadą prawną. Art. 5 ust. 1 u.d.i.p. nie może stanowić samodzielnie, bez powołania innych przepisów ustalających zakres i zasady ochrony tajemnicy ustawowo chronionej, podstawy ograniczenia dostępu do informacji publicznej. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy organ został zobligowany do dokonania oceny, czy na gruncie prawodawstwa krajowego, czy przepisów rozporządzenia nr 1049/2001 istnieje podstawa do odmowy udostępnienia wnioskowanej informacji. Jednocześnie Sąd zasygnalizował potrzebę rozważenia wystąpienia do Komisji Europejskiej, która przeprowadzała

i przygotowywała dokumenty z kontroli o ewentualne wyrażenie przez nią zgody na udostępnienie niektórych dokumentów, na podstawie art. 5 rozporządzenia nr 1049/2001.

9. Świadczenie w drodze wyjątku.

W wyroku z dnia 21 stycznia 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 1898/19 dotyczącym skargi na decyzję Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w sprawie odmowy przyznania prawa do rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie uchylił zaskarżoną decyzję, stwierdzając, że w sytuacji, gdy organy mają do czynienia z osobami starszymi, nieznającymi prawa, winny być w sposób szczególny wyczulone na sytuację zdrowotną i rodzinną swoich petentów, zwłaszcza gdy przejawiają oni co najmniej nieufność do urzędników państwowych. Sąd uznał, że wobec okazania przez skarżącą na rozprawie dowodu osobistego z wpisami dotyczącymi urodzenia siedmiorga dzieci, istnieje dokument potwierdzający powyższy fakt, co upoważnia ją do wystąpienia z wnioskiem o przyznanie rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego. W konsekwencji Sąd doszedł do wniosku, że organ naruszył art. 8 k.p.a., co mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, gdyż nie zweryfikował dlaczego skarżąca mimo złożonego wniosku o przyznanie prawa do ww. świadczenia i niewątpliwego urodzenia siedmiorga dzieci, nie uzupełniła żądanych przez organ dokumentów. Stwierdził ponadto, że w celu wydania decyzji o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym organ musi dysponować aktami urodzenia dzieci.

W wyroku z dnia 18 września 2020 r. sygn. akt II SA/Wa 2508/19 w przedmiocie rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, Sąd uchylił zaskarżoną decyzję oraz decyzję ją poprzedzającą, dzieląc dotychczas prezentowane w takich sprawach stanowisko wskazując, że jak wynika z ustawowej definicji wychowania określonej w art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz. U. z 2019 r. poz. 303), określone tam działania składające się na proces wychowania odnoszą się do dziecka w każdym wieku. Nie ma zatem przeszkód, w ocenie Sądu, aby przyjąć, że matka wychowała dziecko nawet wtedy, gdy zaczęła je

wychowywać i zostało ono przerwane (zakończyło się) wskutek śmierci dziecka. Sąd stwierdził, że wobec braku wyraźnej, normatywnie ustalonej czasowej miary wychowania dziecka, pozwalającej ustalić, że dziecko zostało wychowane, nie do zaakceptowania jest stanowisko organu, zgodnie z którym rodzicielskie świadczenie uzupełniające może być przyznane jedynie matce, która wychowywała dzieci przez okres „znaczący”, czy do chwili uzyskania przez dziecko pełnoletności. Zdaniem Sądu takie stanowisko organu wskazuje na „uzupełnienie” w ten sposób definicji ustawowej wychowania, przez dodanie, że chodzi wyłącznie o długotrwałość wychowania. Tymczasem w ww. przepisie mowa jest jedynie o stałym, bezpośrednim i ciągłym wykonywaniu obowiązków w zakresie wychowania.

10. Podatek dochodowy od osób fizycznych.

10.1 Opodatkowanie spłaty z tytułu działu spadku i zniesienia współwłasności.

Wyrokiem z dnia 15 października 2020 r. sygn. akt III SA/Wa 2786/19, Sąd uchylił zaskarżoną interpretację indywidualną przepisów prawa podatkowego dotyczącą podatku dochodowego od osób fizycznych w zakresie opodatkowania spłaty otrzymanej w związku z działem spadku i zniesieniem współwłasności. Sąd dokonał wykładni art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a) ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 362 ze zm.). Wskazał, że aby można było mówić o powstaniu przychodu w sytuacji wskazanej w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a) tej ustawy należałoby wykazać, że zdarzenie polegające na odpłatnym zbyciu nieruchomości lub ich części oraz udziału w nieruchomości spowodowało w majątku podatnika przyrost majątku. W wypadku zatem, w którym spadkobierca w wyniku działu spadku lub zniesienia współwłasności nieruchomości otrzymuje od nabywcy udziału spłatę stanowiącą równowartość udziału nabytego w drodze spadku, nie powstaje przyrost majątku rozumiany jako zwiększenie aktywów lub zmniejszenie pasywów w tym majątku. Dochodzi tylko do zmiany ekonomicznej w majątku nieprzekładającej się na sytuację prawnopodatkową. Tego rodzaju odpłatne zbycie jest dla spadkobiercy neutralne podatkowo w rozumieniu art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a) ustawy.

To zaś oznacza, że zniesienie współwłasności nieruchomości, w wyniku którego jej współwłaściciel (spadkobierca) w zamian za udział we współwłasności nieruchomości otrzymuje spłatę, będącą jego równowartością, nie uzyskuje przychodu w rozumieniu art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a) ustawy, nawet wówczas, gdyby inne przesłanki opodatkowania dochodu z odpłatnego zbycia nieruchomości lub ich części oraz udziału w nieruchomości zostały spełnione.

10.2 Rekompensata pieniężna przyznana ławnikowi za czas wykonywania czynności w sądzie, a opodatkowanie podatkiem dochodowym od osób fizycznych.

Do ciekawych należy zaliczyć wyrok, jaki został wydany w dniu 22 stycznia 2020 r. w sprawie o sygn. akt III SA/Wa 1253/19. Sprawa dotyczyła ławniczki, której z tytułu świadczeń, jakie otrzymuje w postaci rekompensaty za czas wykonywania czynności w sądzie, płatnik odprowadzał zaliczkę na podatek dochodowy. Istota sporu sprowadzała się do rozstrzygnięcia, czy na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 17 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych rekompensata jest zwolniona z podatku dochodowego od osób fizycznych do kwoty 2.280 zł miesięcznie? Biorąc pod uwagę przedstawiony we wniosku stan faktyczny oraz przytoczone przepisy prawa Sąd stwierdził prawidłowość interpretacji podatkowego organu interpretacyjnego, że rekompensata pieniężna wypłacana wnioskodawczyni na podstawie art. 172 § 3 i § 4 ustawy z 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2001 r. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) stanowi przychód z działalności wykonywanej osobiście, o którym mowa w art. 13 pkt 5 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, do którego nie ma zastosowania zwolnienie określone w art. 21 ust. 1 pkt 17 przedmiotowego aktu normatywnego. Sąd uznał, że prawidłowa wykładnia pojęcia „dieta”, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 17 ustawy odnosi się do świadczeń, stanowiących zwrot kosztów utrzymania (np. w podróży służbowej, przy wykonywaniu obowiązków poza miejscem zamieszkania), nie zaś do wynagrodzeń czy rekompensat należnych z tytułu pełnionych funkcji czy wykonywanych obowiązków (także obywatelskich). Na podstawie przepisów art. 10 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 13 pkt 5 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych przychody otrzymywane przez

osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych lub obywatelskich bez względu na sposób powołania tych osób, nie wyłączając odszkodowania za utracony zarobek, zostały zaliczone do przychodów z działalności wykonywanej osobiście.

10.3 Wydatkowanie dochodów z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych, o których mowa w art. 30e ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w terminie wskazanym w art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy na budowę budynku mieszkaniowego stanowiącego własność współmałżonka podatnika.

Z kolei w wyroku z 6 marca 2020 r. sygn. akt III SA/Wa 1779/19, Sąd rozstrzygnął spór istniejący między skarżącym a organem podatkowym w kontekście wydatkowania dochodów z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych, o których mowa w art. 30e ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w terminie wskazanym w art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy na budowę budynku mieszkaniowego stanowiącego własność współmałżonka podatnika. Spór między stronami dotyczył interpretacji przepisów art. 21 ust. 1 pkt 131 w zw. z ust. 25 pkt 1 lit. d i ust. 26 ww. ustawy i możliwości zastosowania określonego w nich zwolnienia podatkowego związanego z wydatkowaniem przez Skarżącego przychodu ze sprzedaży nieruchomości na budowę domu mieszkalnego usytuowanego na nieruchomości gruntowej, która przez okres przewidziany w art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (tj. do 31 grudnia 2015 r.) stanowiła majątek odrębny jego żony (nabyty wcześniej w drodze darowizny) w sytuacji, gdy ostatecznie, przed upływem terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego – w skutek zawarcia między małżonkami umowy majątkowej małżeńskiej – doszło do włączenia tej zabudowanej nieruchomości gruntowej do majątku wspólnego skarżącego i jego żony (a co za tym idzie skarżący stał się jej współwłaścicielem). Organ stanął na stanowisku, że zważywszy na to, iż w terminie określonym w art. 21 ust. 1 pkt 131 ww. ustawy dom mieszkalny, na którego budowę skarżący ponosił wydatki, był wznoszony na nieruchomości gruntowej nie stanowiącej jego własności, lecz stanowiącej majątek odrębny jego żony, a co za tym idzie ten dom nie był w tym okresie własnością

skarżącego, nie został spełniony warunek określony w tym przepisie, tj. z tym skutkiem, że Skarżącemu nie przysługuje zwolnienie od podatku. Skarżący uważał natomiast, że ponieważ w okresie, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych poniósł wydatki na budowę przedmiotowego domu (który po upływie terminu określonego w art. 21 ust. 1 pkt 131 stał się jego współwłasnością), a przepisy dotyczące stosowania zwolnienia nie uzależniają kwalifikowania wydatku od nabycia własności budynku w dacie poniesienia wydatku, skarżącemu przysługuje prawo do zastosowania zwolnienia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy.

Na tle tak zakreślonego sporu rację Sąd przyznał skarżącemu. Sąd stwierdził, że wydatkowanie dochodów z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych, o których mowa w art. 30e ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w terminie wskazanym w art. 21 ust. 1 pkt 131 tej ustawy na budowę budynku mieszkaniowego, który na moment ponoszenia tych wydatków i na moment upływu terminu, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 131 nie stanowi własności ani współwłasności (...) podatnika, gdyż stanowi własność współmałżonka – podlega zwolnieniu na mocy art. 21 ust. 1 pkt 131 w zw. z ust. 25 ust. 1 lit. d oraz ust. 26 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w sytuacji, gdy przed upływem terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego podatnik uzyska do tego budynku prawo, o którym mowa w art. 21 ust. 26 ustawy.

11. Podatek dochodowy od osób prawnych.

11.1 Wydatki na usługi pośrednictwa handlowego.

W wyroku z dnia 5 marca 2020 r. sygn. III SA/Wa 1860/19 Sąd uznał, że wydatki na usługi pośrednictwa handlowego nie podlegają wyłączeniu z kosztów uzyskania przychodów na podstawie art. 15e ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1036 ze zm.) Dla celów prowadzonej działalności spółka nabywała od podmiotu powiązanego usługi zaopatrzeniowe, których celem było podniesienie wydajności i skuteczności działań

związanych z procesem zakupowym oraz dystrybucją. W ramach świadczenia ww. usług podmiot powiązany był zobowiązany do dostarczenia na rzecz spółki usług marketingowych, usług badania rynku, usług zarządzania biurem, a także lodówek oraz materiałów reklamowych i biurowych. Zdaniem Sądu, ocenę sytuacji należy przeprowadzić odrębnie w odniesieniu do każdego z przyjętych modeli współpracy (modelu pośrednictwa i modelu agencyjnego). W modelu pośrednictwa podmiot powiązany nie świadczy na rzecz spółki żadnych usług, a jedynie odsprzedaje usługi nabyte wcześniej od podmiotów trzecich. Natomiast w modelu agencyjnym usługa świadczona przez podmiot powiązany polegała na pośredniczeniu w zawieraniu umów między spółką i podmiotem trzecim i obsłudze tym umów. W takim zaś przypadku nie można mówić o podobieństwie do usług z art. 15e ust. 1, gdyż przepis ten odnosi się jedynie do usług doradztwa, zarządzania czy kontroli.

11.2 Ograniczenia zaliczania do kosztów usług wewnątrzgrupowych.

W wyroku z dnia 19 czerwca 2020 r. sygn. III SA/Wa 1697/19 Sąd uznał, że art. 15e ust. 15 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych nie wprowadza żadnego kryterium podmiotowego, w zakresie adresata decyzji w sprawie porozumienia. Zasadniczo nie warunkuje możliwości skorzystania z wyłączenia z ograniczeń dotyczących zaliczania do kosztów usług wewnątrzgrupowych od posiadania przez podatnika odrębnych decyzji APA, skoro koszty te ujęte są już w algorytmie kalkulacji ceny transakcyjnej będącym elementem uprzedniego porozumienia. Objęcie decyzją w sprawie porozumienia prawidłowości kalkulacji wynagrodzenia oznacza bowiem, że treść wszystkich decyzji powinna byłaby być tożsama, gdyż tylko jeden sposób kalkulacji wynagrodzenia może być uznany za prawidłowy. Wprowadzony przez ustawodawcę w przywołanym przepisie warunek dotyczy objęcia zakresem decyzji APA prawidłowości kalkulacji wynagrodzenia za usługi wymienione w art. 15e ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, zatem przepis ten odnosi się do transakcji objętej APA, nie zaś do podmiotów zawierających transakcję.

11.3 Wspieranie inwestycji prowadzonych w specjalnych strefach ekonomicznych.

W wyroku z dnia 15 czerwca 2020 r. sygn. III SA/Wa 1813/19, Sąd rozstrzygnął kwestię zwolnienia podatkowego przysługującego w związku z realizacją nowej inwestycji w oparciu o „decyzję o wsparciu”. Sąd zakwestionował koncepcję zastosowania zwolnienia wyłącznie do „dochodów uzyskanych w związku z realizacją nowej inwestycji”, z jednoczesnym wskazaniem przez organ interpretacyjny – wbrew brzmieniu ustawy podatkowej i przepisów wykonawczych – że zwolnienie nie jest możliwe w przypadku, gdy „nowa inwestycja” dokonywana jest w istniejącym już przedsiębiorstwie. Za nietrafny uznano pogląd, zgodnie z którym podatnik powinien zidentyfikować, które wyroby są wynikiem „nowej inwestycji”, a które nie i w jakim zakresie, wyliczyć dochód ze zbycia tych konkretnych wyrobów (lub ich części) i tylko w odniesieniu do tak zidentyfikowanych dochodów stosować zwolnienie od podatku dochodowego.

11.4 Wydatki związane z leasingiem a koszty uzyskania przychodu.

Sąd, w wyroku z dnia 20 sierpnia 2020 r., sygn. akt III SA/Wa 2087/19, rozstrzygnął, że Spółka, która bierze w leasing auta osobowe i refakturuje ten koszt na swoje spółki zależne, może odliczać od przychodu pełne wydatki związane z leasingiem. Ograniczenia musi stosować ten, kto faktycznie korzysta z pojazdu. Spór dotyczył sposobu rozumienia art. 16 ust. 1 pkt 49a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Podatnik twierdził – co uznał Sąd - że art. 16 ust. 1 pkt 49a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych nie dotyczy podmiotów refakturujących koszty leasingu na inne podmioty.

11.5 Warunki niepobierania podatku u źródła.

W wyroku z dnia 9 lipca 2020 r. sygn. III SA/Wa 2265/19, istota sporu sprowadzała się do kwestii, jakie warunki formalne muszą być spełnione przez Spółkę aby możliwe było zaniechanie przez nią poboru podatku u źródła z tytułu

wynagrodzenia kwalifikowanego jako „zyski przedsiębiorstwa”, wypłacanego na rzecz nierezydentów. Sąd uznał, że płatnik który nie chce dokonywać poboru podatku u źródła na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych w zw. z art. 26 ust. 2e tej ustawy jest zobowiązany do przeprowadzenia pełnej weryfikacji warunków umożliwiających skorzystanie z tego zwolnienia/niepobrania podatku, zachowując przy tym należyta staranność. W ramach należytej staranności nie można ograniczać się jedynie do weryfikacji warunków zastosowania niepobrania podatku na podstawie art. 7 ust. 1 Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Czeskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, sporządzonej w Warszawie dnia 24 czerwca 1993 r. Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych wprowadza m.in. w treści art. 26 ust. 7a oraz art. 28b ust. 4 pkt. 4-6 tejże ustawy nowy mechanizm weryfikujący prawo podatników/nierezydentów do skorzystania z preferencyjnych zasad opodatkowania u źródła, w zakresie przede wszystkim posiadania przez nich statusu tzw. beneficial owner, a więc podmiotów prowadzących rzeczywistą działalność gospodarczą w kraju, w którym zostały zarejestrowane. W sytuacji wykazania tego faktu w oparciu o przesłanki, o których mowa we wskazanych przepisach ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych płatnik będzie uprawniony do niepobrania przedmiotowego podatku. Tożsamy pogląd został zaprezentowany w wyrokach z dnia 5 listopada 2020 r. sygn. akt III SA/Wa 637/20 oraz z dnia 15 grudnia 2020 r. sygn. akt III SA/Wa 627/20.

11.6 Sposób ustalania wartości początkowej budynku.

W wyroku z dnia 15 września 2020 r. sygn. III SA/Wa 2316/19, spór dotyczył tego, czy obliczając podstawę opodatkowania na podstawie art. 24b ust. 3 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych należy uwzględniać odpisy amortyzacyjne, odpowiednio zmniejszając podstawę opodatkowania, czy też nie należy ich uwzględniać, wskutek czego dokonywane odpisy amortyzacyjne nie pomniejszają podstawy opodatkowania. Na tle tak określonego sporu Sąd stwierdził, że wartość początkowa stanowiąca podstawę opodatkowania dla podatku od przychodów z budynków jest wartością niepomniejszoną o dokonane odpisy amortyzacyjne.

Zdaniem Sądu, w przeciwieństwie do odpisów amortyzacyjnych ulepszenia wpływają na wartość początkową środka trwałego co prowadzi do jej podwyższenia. Ustawodawca odróżnia pojęcie wartości początkowej środka trwałego od pojęcia odpisu amortyzacyjnego, wobec czego odpisy amortyzacyjne nie pomniejszają wartości początkowej środka trwałego. Tym samym nieprawidłowy okazał się pogląd spółki, zgodnie z którym pojęcie wartości początkowej należy traktować jako wartość początkową budynku określoną dla amortyzacji podatkowej zmodyfikowaną o ulepszenia i odpisy amortyzacyjne.

11.7 Płatność w usłudze hostingu a podatek u źródła.

W wyroku z dnia 22 stycznia 2020 r. sygn. III SA/Wa 1299/19, istota sporu dotyczyła kwestii czy opisana w stanie faktycznym usługa hostingu aplikacji oraz usługa wsparcia stanowią przychód z tytułu należności za użytkowanie lub prawo do użytkowania urządzenia przemysłowego, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Sąd stwierdził, że hosting w istocie polega na dbaniu przez usługodawcę o stałe i bezpieczne działanie dysków, jakość połączenia serwera z siecią komputerową, a także ochronę danych przed kradzieżą i zniszczeniem, a z tak przedstawionego opisu usługi hostingu nie można wywnioskować, że hosting jest użytkowaniem lub prawem do użytkowania fizycznego urządzenia (przemysłowego), nawet przyjmując jego najszerszą definicję. Serwer nie spełnia zadań przemysłowych, jeśli nie jest powiązany z urządzeniem ściśle przemysłowym, biorącym udział w procesie produkcji.

12. Podatek od towarów i usług.

12.1 Odpowiedzialność administracyjna a odpowiedzialność karno-skarbowa.

W wyroku z dnia 16 czerwca 2020 r. sygn. akt III SA/Wa 1483/19, Sąd rozważał kwestię dopuszczalności orzeczenia na podstawie art. 112b ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2018 r. poz. 2174 ze zm.) dodatkowego zobowiązania podatkowego wobec osoby fizycznej. Wyjaśnił, że sankcja ta była już

wcześniej stosowana w polskim prawie podatkowym i wprowadzono ją ponownie do porządku prawnego z dniem 1 stycznia 2017 r. Sąd zauważył, że problemem dopuszczalności ustalania dodatkowego zobowiązania wobec osoby fizycznej w kontekście kolizji z karalnością jej czynu zajmował się Trybunał Konstytucyjny. W wyroku z dnia 29 kwietnia 1998 r. sygn. akt K 17/97, uznał mianowicie, że przepisy art. 27 ust. 5, 6 i 8 ustawy z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50 ze zm.) w zakresie, w jakim dopuszczają stosowanie wobec tej samej osoby, za ten sam czyn sankcji administracyjnej określonej przez powołaną ustawę jako „dodatkowe zobowiązanie podatkowe” i odpowiedzialność za wykroczenia skarbowe są niezgodne z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie zwrócił uwagę na ukształtowane po wydaniu tego wyroku linie orzecznicze Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego. Wskazał też na analogiczny do przywołanego wyżej wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 września 2007 r. w sprawie o sygn. akt P 43/06 wydany na gruncie kolejnej podstawy ustalania dodatkowego zobowiązania, tj. art. 109 ust. 5 i 6 ustawy o podatku od towarów i usług. Dokonując wykładni art. 112b ust. 3 pkt 3 ustawy o podatku od towarów i usług Sąd powiązał ją z odpowiednimi przepisami Kodeksu karnego skarbowego (art. 56 § 1, art. 76 § 1, art. 16a) oraz Kodeksu postępowania karnego (art. 17 § 1 pkt 4 w zw. z art. 113 § 1 Kodeksu karnego skarbowego). Zwrócił uwagę, że zawarty w art. 112b ust. 3 pkt 3 ustawy o podatku od towarów i usług zwrot „ponoszą odpowiedzialność”, użyty został w czasie niedokonanym, a nie w czasie przeszłym „poniosły odpowiedzialność”, co należy rozumieć jako odpowiedzialność abstrakcyjną, nadal grożącą podatnikowi. W efekcie Sąd ten sformułował tezę, w myśl której art. 112b ust. 3 pkt 3 w zw. z art. 112b ust. 1 pkt 1 lit. b) ustawy o podatku od towarów i usług dotyczący ponoszenia przez osobę fizyczną odpowiedzialności za wykroczenie skarbowe albo za przestępstwo skarbowe odnosi się do samego zagrożenia odpowiedzialnością karno-skarbową, abstrakcyjnego podlegania tej odpowiedzialności, a nie tylko do uprzedniego nieponiesienia tej odpowiedzialności w sposób konkretny.

12.2 Stosowanie sankcji administracyjnej w wysokości 100%.

Instytucją dodatkowego zobowiązania podatkowego Sąd zajął się również w wyroku z dnia 30 września 2020 r. sygn. III SA/Wa 2417/19. Przedmiotem zainteresowania Sądu był przepis art. 112c pkt 2 ustawy o podatku od towarów i usług, umożliwiający nałożenie sankcji w najwyższej 100% wysokości, w sytuacji, o której mowa w art. 88 ust. 3a pkt 4 lit. a) ustawy o podatku od towarów i usług, tj. odliczenia podatku naliczonego z faktur stwierdzających czynności, które nie zostały dokonane. Sąd zdecydowanie odrzucił prezentowany przez organy podatkowe tok rozumowania, zgodnie z którym wszystkie nieprawidłowości związane z odliczeniem podatku naliczonego, wymienione w art. 88 ust. 3a pkt 4 lit. a) ustawy o podatku od towarów i usług, stanowią podstawę do ustalenia sankcji w wysokości 100%. Sąd stwierdził, że nie można – jak to uczyniły organy podatkowe – poprzestać jedynie na literalnej wykładni art. 112c pkt 2 ustawy o podatku od towarów i usług. W rezultacie Sąd sięgnął do uzasadnienia projektu ustawy wprowadzającej zróżnicowane stawki sankcji i zauważył, że intencją ustawodawcy było skierowanie sankcji w wysokości 100% do oszustów podatkowych, świadomie biorących udział w oszukańczych transakcjach. Dlatego też, w ocenie Sądu, art. 112c pkt 2 ustawy o podatku od towarów i usług nie powinien być stosowany do podatników, którzy zostali jedynie uwikłani w oszustwo podatkowe (organy podatkowe nie wykazały ich świadomego udziału w oszustwie, a jedynie niedochowanie należytej staranności w weryfikacji kontrahenta).

12.3 Objęcie zwolnieniem podatkowym pośrednictwa w zawieraniu umów o zarządzanie Pracowniczymi Planami Kapitałowymi.

W wyroku z dnia 30 czerwca 2020 r. sygn. akt III SA/Wa 2161/19, ocenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie poddana została interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej, w której tenże wypowiedział się w kwestii zwolnienia z opodatkowania usług pośrednictwa w zawieraniu umów o zarządzanie Pracowniczymi Planami Kapitałowymi (PPK). Występując z wnioskiem o wydanie tej interpretacji strona wywodziła, że w następstwie świadczonych przez nią

usług pośrednictwa dochodzi do zawarcia umowy o prowadzenie PPK, a zatem do sprzedaży instrumentu finansowego w postaci PPK. Działalność tego typu podlega zwolnieniu z opodatkowania na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 41 ustawy o podatku od towarów i usług. Organ interpretacyjny stwierdził natomiast, że rolą strony jest doprowadzenie do zawarcia umowy o zarządzanie PPK. Tymczasem elementy umowy o zarządzanie PPK nie wskazują, że przedmiotem tej umowy są instrumenty finansowe. W efekcie nie zgodził się ze stanowiskiem strony jakoby będzie ona pośredniczyła w świadczeniu usług, których przedmiotem są instrumenty finansowe, które to usługi mogą korzystać ze zwolnienia z opodatkowania na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 41 ustawy o podatku od towarów i usług. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej dodał przy tym, że zwolnieniu podlegają usługi w zakresie zarządzania PPK, nie zaś usługi pośrednictwa w zawieraniu umów o to zarządzanie. Z takim stanowiskiem nie zgodził się Sąd. Sąd ten przeanalizował mianowicie dwuetapowy proces dystrybucji PPK wśród osób zatrudnionych u danego podmiotu zatrudniającego i stwierdził, że wyłączną drogą do zawarcia umowy o prowadzenie PPK jest najpierw zawarcie umowy o zarządzanie PPK. Oznacza to, że pośrednictwo w zawieraniu umów o zarządzanie PPK jest jednocześnie pośrednictwem w zawieraniu umów o prowadzenie PPK. Nakazując organowi interpretacyjnemu dokonanie ponownej wykładni art. 43 ust. 1 pkt 41 ustawy o podatku od towarów i usług Sąd wskazał na konieczność uwzględnienia tego, iż strona będzie pośredniczyć de facto nie tylko w zawieraniu umów o zarządzanie PPK, ale również w zawieraniu umów o prowadzenie PPK. Zdaniem Sądu organ ten powinien zatem ocenić czy elementy umowy o prowadzenie PPK i samo prowadzenie PPK mieści się w pojęciu usług, których przedmiotem są instrumenty finansowe.

Analogiczną argumentację Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie zaprezentował w wyroku z dnia 6 marca 2020 r. sygn. akt III SA/Wa 2153/19, z tą jedynie różnicą, że Sąd wypowiedział się w kwestii objęcia usług pośrednictwa w zawieraniu umów o zarządzanie PPK zwolnieniem z opodatkowania na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 40 ustawy o podatku od towarów i usług jako usług pośrednictwa w zakresie depozytów pieniężnych. W podobnym duchu wypowiedział się Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 13 sierpnia 2020 r. sygn. akt III SA/Wa 2166/19.

12.4 Stosowanie prewspółczynnika.

Rozpoznając skargę na interpretację indywidualną Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 14 września 2020 r. sygn. akt III SA/Wa 2163/19, nie podzielił stanowiska strony, która próbowała wykazać, że całość prowadzonej przez kino działalności jest działalnością gospodarczą. Zdaniem Sądu nie można pominąć, że strona, a właściwie działające w jej ramach kino nie jest typowym podmiotem gospodarczym, typowym podmiotem komercyjnym. Funkcjonuje jako państwowa instytucja kultury, wykonująca swoje zadania w oparciu o statut. Sąd zauważył, że obok działalności gospodarczej strona prowadzi również nieodpłatną działalność statutową, taką jak projekcje filmowe o charakterze zamkniętym (premiery oraz pokazy prasowe dostępne wyłącznie z zaproszeniami bez odpłatności) oraz projekcje filmowe o charakterze otwartym ze wstępem wolnym. Sąd podkreślił, że działania te (realizowane za pośrednictwem kina) zachęcają do korzystania z dóbr kultury, edukują i wychowują, a zatem nie są to działania stricte komercyjne, lecz działania ukierunkowane na realizację misji publicznej. Oznacza to, że cel promocyjny podejmowanych przez kino nieodpłatnych działań będzie służył zarówno realizacji nieodpłatnych celów statutowych, jak również działalności gospodarczej. Zdaniem Sądu nie można więc uznać, że wszystkie czynności, jakie będzie wykonywać kino w ramach nieodpłatnych działań, będą wpisywać się w ramy działalności gospodarczej, a stąd wszystkie nabywane towary i usługi będą służyły wyłącznie działalności gospodarczej. W rezultacie Sąd stanął na stanowisku, że w przypadku braku możliwości przyporządkowania wydatków poniesionych na organizację wspomnianych działań, w całości do działalności gospodarczej, kino - jak każdy inny podatnik - powinno stosować prewspółczynnik.

12.5 Podstawa opodatkowania z tytułu dostawy towarów lub świadczenia usług dokonanych w zamian za bon różnego przeznaczenia realizowany w części.

W wyroku z dnia 20 października 2020 r. sygn. akt III SA/Wa 2548/19, Sąd analizował zagadnienie związane z ustaleniem podstawy opodatkowania transakcji, w której płatność nastąpiła z wykorzystaniem bonów. Analizę tę Sąd przeprowadził na tle stanu faktycznego przedstawionego przez stronę we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej. Wynikało z niego, że strona jest emitentem bonów, które następnie są przez nią akceptowane jako forma zapłaty za towary/usługi. Wątpliwości strony dotyczyły sposobu ustalenia podstawy opodatkowania w sytuacji, w której klient decyduje się na wykorzystanie bonu w części, tj. gdy nabywa on towary/usługi o wartości niższej niż kwota nominalna bonu, przy czym klient nie będzie mógł odzyskać niewykorzystanej kwoty bonu. Sąd zanegował stanowisko organu interpretacyjnego, zgodnie z którym w takim przypadku za podstawę opodatkowania należy przyjąć kwotę wynagrodzenia zapłaconego za bon przez klienta (wartość nominalna bonu) pomniejszoną o kwotę VAT związaną z dostarczonymi towarami lub świadczonymi usługami. Odwołując się do regulacji unijnych Sąd zauważył na wstępie, że bony, o których mowa we wniosku spełniają definicję bonów MPV i na potrzeby VAT należy je traktować jako bony różnego przeznaczenia. Następnie stwierdził, że w sprawie zastosowanie znajdzie art. 29a ust. 1b pkt 1 ustawy o podatku od towarów i usług. Stąd też podstawę opodatkowania powinna stanowić kwota faktycznie otrzymana tytułem zapłaty za towary/usługi (cena, po której sprzedawane są towary/usługi) pomniejszona o kwotę podatku związaną z dostarczonymi towarami lub świadczonymi usługami. Niewykorzystana przez klienta kwota bonu nie stanowi zatem wynagrodzenia, które podlega opodatkowaniu VAT. W szczególności niezrealizowana część bonu nie jest usługą gotowości do realizacji dostawy towarów/świadczenia usług. Sąd zwrócił uwagę, że prezentowany przezeń pogląd znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

12.6 Przedłużenie terminu blokady rachunków bankowych.

Wyrokiem z dnia 16 września 2020 r. w sprawie o sygn. akt III SA/Wa 1550/20 Sąd uchylił postanowienie Szefa Krajowej Administracji Skarbowej z dnia 2 lipca 2020 r. o przedłużeniu blokady rachunków bankowych na czas oznaczony, nie dłuższy niż trzy miesiące. W powyższej sprawie istota sporu koncentrowała się wokół prawidłowości zastosowania instytucji blokady rachunków bankowych skarżącej oraz oceny dowodów na okoliczność istnienia uzasadnionej obawy, że skarżąca nie wykona istniejącego lub mającego powstać zobowiązania podatkowego. W ocenie Sądu organ podatkowy nie wykazał istnienia przesłanek do zastosowania tzw. krótkiej blokady, gdyż ustalenia organu dotyczą działań przeszłych strony, natomiast w skarżonym postanowieniu nie wskazano, że w realiach sprawy istniejących w czerwcu 2020 r., blokada rachunku bankowego była konieczna. Mając na uwadze cel instytucji blokady rachunków bankowych na 72 godziny Sąd wywiódł, że blokadą rachunku bankowego nie da się przeciwdziałać ani zapobiec zdarzeniom przeszłym, jakkolwiek były niepożądane.

13. Podatek od nieruchomości.

13.1 Skutki oznaczenia „droga” w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Sąd, w wyroku z dnia 20 sierpnia 2020 r. sygn. III SA/Wa 1315/19 wskazał, że „droga” i „pas drogowy” nie są pojęciami tożsamymi, gdyż droga stanowi budowlę, zaś pas drogowy to wyłącznie grunt, na którym zlokalizowana jest droga wraz z urządzeniami funkcjonalnie z nią związanymi. Zarazem przypisanie ewidencji gruntów i budynków decydującej roli w zakresie stosowania wyłączenia, o którym mowa w art. 2 ust. 3 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, nie jest działaniem prawidłowym. Ewidencja ta może być bowiem podstawą do wymiaru i poboru podatków jedynie wtedy, gdy klasyfikuje kategorię gruntów wskazanych w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych. Ustawodawca w art. 2 ust. 3 pkt 4 ustawy o podatkach

i opłatach lokalnych wyraźnie wskazał na różne kategorie przedmiotów opodatkowania – pas drogowy i drogę. Skoro w ewidencji gruntów i budynków nie ma symbolu właściwego dla gruntów stanowiących pasy drogowe, to art. 21 Prawo geodezyjne i kartograficzne w tym zakresie nie może znaleźć zastosowania.

13.2 Wartość budowli zamortyzowanej.

W wyroku z dnia 19 sierpnia 2020 r. sygn. III SA/Wa 2834/19 zagadnieniem spornym pomiędzy stronami postępowania sądoadministracyjnego była kwestia ustalenia wartości podstawy opodatkowania w podatku od nieruchomości w sytuacji, gdy przedmiotem opodatkowania w tej daninie publicznej są budowle, a obiekty te są już całkowicie zamortyzowane. W związku z tym, normatywnym punktem odniesienia dla argumentacji formułowanej w sporze przez obydwie uczestniczące w nim podmioty stał się art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849 ze zm.). Sąd stwierdził, w oparciu o art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, że po zakończeniu dokonywania odpisów amortyzacyjnych podstawa opodatkowania budowli podatkiem od nieruchomości jest identyczna, jak w trakcie amortyzowania tej rzeczy jako środka trwałego – stanowi ją wartość rozumiana jako podstawa obliczania amortyzacji z dnia 1 stycznia roku, w którym dokonano ostatniego odpisu amortyzacyjnego.

14. Podatek rolny - ulga z tytułu wprowadzenia stanu kłęski żywiłowej.

W wyroku z dnia 24 czerwca 2020 r. sygn. akt III SA/Wa 2004/19, Sąd stwierdził, że ulga ta – zgodnie z nowym art. 13c z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. 2017 r. poz. 1982) – przyznawana jest w przypadku wprowadzenia stanu kłęski żywiłowej. Nowe regulacje uzależniają przyznanie ulgi nie od tego, czy na danym terenie wystąpiła kłęska żywiłowa, ale od wprowadzenia stanu kłęski żywiłowej. Może być zatem taka sytuacja, że wystąpi kłęska żywiłowa, ale nie

zostanie wprowadzony stan klęski żywiołowej, co uniemożliwia stosowanie art. 13c stawy o podatku rolnym.

15. Podatek od spadków i darowizn - zmniejszenie podstawy opodatkowania podatkiem od spadków i darowizn.

W wyroku z dnia 6 października 2020 r. sygn. akt III SA/Wa 297/20, Sąd stwierdził, że nie każde polecenie darczyńcy, o ile zostało ono wykonane, zmniejszała będzie podstawę opodatkowania podatkiem od spadków i darowizn. Polecenie, w aspekcie ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2019 r. poz. 1813 ze zm.) jest ciężarem tylko wtedy, jeżeli obdarowany został obciążony obowiązkiem jego wykonania, tzn. gdy wykonanie polecenia wiązało się z ciężarem po stronie obdarowanego. Innymi słowy, obciążenie wystąpi wtedy, gdy ze względu na powinny sposób jego wykonania, wartość nabytych tytułem darowizny rzeczy lub praw ulegnie zmniejszeniu (obciążenie stanowić będzie u obdarowanego pasywa). Wówczas podstawę opodatkowania stanowić będzie tzw. czysta wartość, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o podatku od spadków i darowizn, a zatem wartość po „odjęciu” ciężaru. W przeciwnym wypadku, podstawę opodatkowania stanowić będzie wartość darowizny bez tego pomniejszenia. Po analizie przepisów art. 7 ust. 2 w zw. z art. 7 ust. 1 ustawy o podatku od spadków i darowizn, Sąd stanął na stanowisku, że polecenie, o którym mowa w tych przepisach, zmniejsza podstawę opodatkowania podatkiem od spadków i darowizn tylko wtedy, gdy obowiązek jego wykonania obciąża obdarowanego w tym znaczeniu, że polecenie musi zostać dokonane kosztem majątku obdarowanego i przez to zmniejsza wartość nabytych w drodze darowizny rzeczy i praw majątkowych.

16. Podatek od czynności cywilnoprawnych - zwolnienie pożyczki na ochronę zdrowia.

W wyroku z dnia 9 września 2020 r. sygn. akt III SA/Wa 2628/19 Sąd uznał, że działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania to świadczenia zdrowotne w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej (art. 2 ust. 1 pkt 10). Finansowanie działalności leczniczej obejmuje także pożyczkę przeznaczoną na spłatę zadłużenia szpitala powstałego w wyniku prowadzonej działalności leczniczej. Nie ma zatem znaczenia, czy szpital spłaca wierzytelność powstałą w związku z nabyciem sprzętu medycznego, czy też finansuje zakup takiego sprzętu. W obu przypadkach związek pożyczki ze sprawami ochrony zdrowia jest ewidentny. Pożyczka jest bowiem przeznaczana na taki właśnie cel, stąd zaciągnięta pożyczka będzie korzystała z wyłączenia przewidzianego art. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1150 ze zm.).

17. Gospodarowanie odpadami komunalnymi.

17.1 Adresat decyzji dotyczącej opłat za wywóz odpadów.

Istota sporu w sprawie o sygn. akt III SA/Wa 291/20 koncentrowała się wokół kwestii adresata decyzji dotyczącej opłat za wywóz odpadów z nieruchomości. Wyrokiem z dnia 14 października 2020 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie stwierdził, że zamiarem ustawodawcy, wyrażonym w art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r. poz. 1454 ze zm.), było objęcie przepisami tej ustawy wszystkich podmiotów mających jakiegokolwiek uprawnienia do władania nieruchomością lub chociażby tylko faktycznie posiadające nieruchomość, tak by w jak najszerszym zakresie zagwarantować wykonanie obowiązków związanych z utrzymaniem czystości i

porządku. Z tego powodu zdefiniowane w art. 2 ust. 1 pkt 4 powołanej ustawy pojęcie właściciela nieruchomości obejmuje również podmiot władający nieruchomością. Pojęcie władania nieruchomością oznacza posiadanie nieruchomości. Dlatego też osobą władającą nieruchomością jest zarówno posiadacz samoistny nieruchomości, jak i posiadacz zależny (użytkownik, zastawnik, najemca, dzierżawca lub mający inne prawo, z którym łączy się określone władztwo nad cudzą rzeczą). Do kategorii osób władających nieruchomością należy zaliczyć również dzierżyciela, czyli osobę która faktycznie włada rzeczą „za kogo innego” (art. 338 Kodeksu cywilnego). Treść analizowanego przepisu ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w przypadku większej liczby podmiotów, które można uznać za właścicieli nieruchomości w jego rozumieniu wymaga zatem odwołania się do dyrektyw wykładni systemowej i celowościowej. Wykładnia systemowa zewnętrzna pozwala na przesądzenie, że podmiotem władającym nieruchomością może być również jej posiadacz zależny. Uwzględniając również wykładnię celowościową, Sąd opowiedział się za poglądem, iż ustawodawca chciał ulokować obowiązki wynikające z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach na poziomie jak najbliższym faktycznego generowania odpadów. Z tego powodu osoba faktycznie posiadająca nieruchomość, o której mowa w przepisie art. 2 ust. 1 pkt 4 powołanej ustawy, może ponosić ciężar opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nawet wówczas, gdy można zidentyfikować jej właściciela, który jednak nieruchomości faktycznie nie posiadał.

17.2 Interes prawny w zaskarżeniu uchwał rady miasta w sprawie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W sprawach o sygn. akt III SA/Wa 1078/20 i III SA/Wa 1079/20 przedmiotem rozpoznania Sądu były skargi na uchwały rady miasta w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stawki takiej opłaty oraz sposobu jej obliczania. Sąd odrzucił skargi złożone przez podmioty, które w ocenie Sądu, nie miały interesu prawnego w zaskarżeniu ww. uchwał w rozumieniu art. 101 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996

r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 ze zm.). Sąd stanął na stanowisku, że w sytuacji, gdy jakikolwiek tytuł prawny do nieruchomości łączy się z członkostwem w określonej korporacji typu spółdzielnia mieszkaniowa, wspólnota mieszkaniowa lub Towarzystwo Budownictwa Społecznego, podmiotem zobowiązanym w zakresie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi będzie zawsze podmiot posiadający nieruchomość w zarządzie, czyli innymi słowy podmiot zarządzający nieruchomością wspólną. Sam fakt partycypowania w ponoszeniu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie dawał Skarżącym uprawnienia do składania skarg na uchwały rady gminy w ww. zakresie. Gdyby wspólnota mieszkaniowa nie miała zarządu, takie uprawnienie można by było skonstruować dla poszczególnego właściciela lokalu wyodrębnionego na podstawie art. 27 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903 ze zm.) w zw. z art. 200 i art. 209 kodeksu cywilnego w zw. z art. 1 ust. 2 ustawy o własności lokali. W rozpatrywanych sprawach obowiązki związane z opłatami za gospodarowanie odpadami komunalnymi wykonywał zarządca przymusowy. Zdaniem Sądu to zatem wspólnota mieszkaniowa, w której zarządca przymusowy pełni funkcję zarządu, ma interes prawny w zaskarżeniu ww. uchwał. Natomiast właściciel lokalu mógłby skorzystać z takiej możliwości, gdyby występował autonomicznie, samodzielnie, w przypadku braku zarządu wspólnoty mieszkaniowej czy jak w rozpoznawanych sprawach zarządcy przymusowego sprawującego zarząd wspólnoty mieszkaniowej. Wobec braku w niniejszej sprawie legitymacji procesowej Skarżących, nie było możliwe rozpoznanie zarzutów skargi dotyczących niezgodności z prawem zaskarżonej uchwały.

18. Postępowanie egzekucyjne w administracji.

Na szczególną uwagę zasługuje wyrok jaki zapadł w sprawie o sygn. akt III SA/Wa 393/20. W powyższej sprawie spór pomiędzy stronami sprowadzał się do oceny kwestii dotyczącej ustalenia, czy opłata egzekucyjna w wysokości określonej w art. 64 § 1 pkt 4 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji może być pobrana wyłącznie wówczas, gdy nastąpi faktyczne zajęcie wierzytelności pieniężnych, czy też

jej pobranie dopuszczalne jest także wówczas, gdy dojdzie do zajęcia rachunku bankowego, na którym nie było środków finansowych. Sąd nie podzielał stanowiska organu co do uprawnienia do obciążenia wierzyciela stosowną opłatą za zajęcie rachunku bankowego nawet w sytuacji, w której w toku postępowania egzekucyjnego posiadał wiedzę, że na przedmiotowym rachunku bankowym nie było żadnych środków, stanął na stanowisku, że w art. 64 § 1 pkt 4 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji ustawodawca nie zawarł jakiegokolwiek przyzwolenia do pobierania stosownych opłat egzekucyjnych także wówczas, gdy dojdzie do zajęcia rachunku bankowego, na którym nie było jakichkolwiek środków finansowych. Zwrócił także uwagę na podnoszoną w doktrynie podstawową wadę konstrukcyjną omawianej regulacji z której wynika brak jakiegokolwiek zależności pomiędzy poborem opłat, a skutecznością prowadzonej egzekucji, co prowadzi w niektórych sytuacjach do generowania wysokich kosztów egzekucyjnych, przy jednoczesnym braku realizacji, chociażby w części, dochodzonego obowiązku pieniężnego. Zatem, to nie samo zajęcie rachunku bankowego, lecz wysokość „wyegzekwowanych środków pieniężnych” będzie stanowić o należnym organowi egzekucyjnemu wynagrodzeniu, uzależnionym od swego rodzaju „skuteczności” podejmowanych czynności egzekucyjnych.

Według Sądu skoro przepis art. 64 § 1 pkt 4 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracyjnym nie przewiduje opłaty za samą czynność zajęcia rachunku bankowego, to dopóki nie dojdzie do faktycznego zajęcia wierzytelności na tym rachunku i chociażby częściowego wyegzekwowania należności, dopóty nie ma podstaw prawnych do naliczenia opłaty w wysokości określonej w art. 64 § 1 pkt 4 ww. ustawy.

Ponadto w 2020 r. zapadły liczne orzeczenia rozstrzygające kwestie zasadności prowadzenia postępowanie egzekucyjnego na podstawie tytułu wykonawczego wystawionego przez Poczta Polska S.A., obejmującego należności z tytułu opłaty abonamentowej. Sąd w wyroku wydanym w dniu 27 kwietnia 2020 r. o sygn. akt III SA/Wa 2466/19 uznał, iż okoliczność nieotrzymania korespondencji zawierającej zawiadomienia o nadaniu numerów identyfikacyjnych, przesyłanej do abonentów w formie korespondencji zwykłej, nierejestrowanej (bez potwierdzenia odbioru) nie zwalniała z obowiązku uiszczania opłat abonamentowych. Nie podzielał zatem stanowiska strony skarżącej, zgodnie z którym zawiadomienie o nadaniu

indywidualnego numeru identyfikacyjnego winno zostać nadane przesyłką poleconą z urzędowym poświadczeniem odbioru Sąd zauważył, że pisma kierowane do abonentów w formie zawiadomienia mają charakter informacyjny, formę wydruku komputerowego, który nie wymaga dodatkowych podpisów oraz pieczęci i doręczany jest listem zwykłym bez potwierdzenia odbioru. W sytuacji zaprzestania używania odbiorników RTV, legalny brak kolejnych opłat musi uprzedzić czynność wyrejestrowania, którą dokonuje się poprzez przedłożenie wypełnionego formularza „zgłoszenia rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych albo ich zmiany danych” w urzędzie pocztowym, bądź za pośrednictwem strony internetowej Poczty Polskiej S. A.

Z kolei w wyroku z dnia 12 lutego 2020 r. sygn. akt III SA/Wa 1748/19 istota sporu sprowadzała się do rozstrzygnięcia, czy dokonanie obciążenia nieruchomości zobowiązanego hipoteką przymusową stanowi czynność podlegającą skardze na czynności egzekucyjne. Sąd przychylając się do stanowiska organów w zakresie odmowy wszczęcia postępowania w sprawie skargi na czynności egzekucyjne, stwierdził, iż czynność obciążenia nieruchomości zobowiązanego hipoteką przymusową nie może poprzez odpowiednie stosowanie art. 54 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, stanowić przedmiotu unormowanej tam skargi. Nie jest to bowiem czynność mogąca podlegać tego typu procedurze, odnoszącej się do władczych czynności organu egzekucyjnego, które następnie mogą być przez ów organ uchylane lub poprawiane. Sąd zauważył zarazem, iż niezależnie od faktu, iż czynnością faktyczną podejmowaną przez organ egzekucyjny jest wnioskowanie do Sądu o obciążenie nieruchomości hipoteką przymusową, organ egzekucyjny i tak nie jest upoważniony do rozstrzygania powyższej kwestii, gdyż należy ona do wyłącznej kompetencji sądu właściwego dla nieruchomości, która ma być objęta hipoteką przymusową. Tym samym nie znalazł sposobu na jakiej zasadzie organ miałby konwalidować czynność złożenia wniosku o wpis hipoteki, skoro podlega on formalnej i merytorycznej ocenie sądu powszechnego. Tym samym Sąd uznał, iż zabezpieczenie dokonane na podstawie art. 164 § 1 pkt 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji nie stanowi zatem zajęcia zabezpieczającego, które podlega unormowaniom analogicznym do zajęcia egzekucyjnego. Nie stanowi zatem czynności, która podlegałaby skardze na czynności egzekucyjne, przewidzianej w art. 54 § 1 ww. ustawy.

19. Ludność.

19.1 Obowiązek meldunkowy.

W orzeczeniach, które zapadły w tej kategorii spraw Sąd wskazywał na utrwalony już pogląd, że obowiązek meldunkowy ma charakter wyłącznie ewidencyjny i w razie opuszczenia przez osobę fizyczną jej miejsca dotychczasowego pobytu nie ma podstaw by utrzymywać w rejestrze dane, które są niezgodne z rzeczywistym stanem rzeczy.

W wyroku z dnia 21 lipca 2020 r. sygn. akt IV SA/Wa 288/20 Sąd wskazał, że wola opuszczenia miejsca zamieszkania przez osobę zameldowaną nie ma znaczenia w przypadku skazania tej osoby na karę pozbawienia wolności i wykonywanie wobec niej tego orzeczenia. Przy ustalaniu spełnienia przesłanek do wymeldowania przesłanka dobrowolności nie może być brana pod uwagę, w sytuacji gdy opuszczenie lokalu wynika ze zgodnego z prawem władcze go działania organów państwa. Skoro opuszczenie przez stronę lokalu nastąpiło w wyniku zawinionych działań, za które został on skazany prawomocnym wyrokiem i nadal odbywa karę pozbawienia wolności, to nie można uznać, że skarżący zmuszony był opuścić przedmiotowy lokal w wyniku jakichkolwiek bezprawnych działań osób trzecich względem niego. Sąd uznał, że jeżeli osoba nie przebywa w dotychczasowym miejscu pobytu (bez względu na to, czy opuszczenie tego miejsca miało charakter dobrowolny, czy też przymus opuszczenia wynikał z czynności prawnych właściwego organu) i nie wykonała obowiązku wymeldowania, istnieją podstawy do orzeczenia o wymeldowaniu.

Z kolei w wyroku z dnia 22 stycznia 2020 r. sygn. akt IV SA/Wa 2359/20 Sąd wskazał, że nawet nabycie, w drodze licytacji prowadzonej przez komornika sądowego, prawa do lokalu i następnie wystąpienie do organu ewidencyjnego o wymeldowanie osoby dotychczas zamieszkałej w tym lokalu nie zwalnia organów prowadzących postępowanie o wymeldowanie z podjęcie niezbędnych kroków do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy i ustalenia czy dana osoba opuściła lokal, czy też w lokalu tym przebywa oraz czy opuszczenie lokalu wynikało z woli tej osoby. W ocenie Sądu wytoczenie powództwa posesoryjnego, o którym mowa art. 344 Kodeksu

cywilnego, nie stanowiło przeszkody do samodzielnego ustalenia stanu faktycznego przez organ. Istotne było zaś to, że skarżący skutecznie zainicjował postępowanie zmierzające do przywrócenia mu utraconego posiadania, bowiem już samo żądanie w udzieleniu przez sąd ochrony posesoryjnej danego lokalu miało wpływ na ocenę przez organ meldunkowy przesłanki dobrowolności opuszczenia lokalu, bez względu na to, czy postępowanie w tym przedmiocie zostało zakończone przed wydaniem decyzji.

19.2 Akty stanu cywilnego.

W wyroku z dnia 11 lutego 2020 r. sygn. akt IV SA/Wa 2717/19 Sąd zajął się kwestią interesu prawnego w sprostowaniu aktu stanu cywilnego, o którym mowa w art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 463 ze zm.). Sąd wyjaśnił, że interes prawny w żądaniu sprostowania aktu stanu cywilnego wynika już z samej możliwości żądania stwierdzenia nabycia spadku (wszczęcia postępowania w tym względzie), a nie tylko z faktu zobowiązania sądu, przed którym toczy się postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku, do złożenia prawidłowego dokumentu (sprostowanego aktu stanu cywilnego). W ocenie Sądu podmiotem, który będzie miał interes prawny w sprostowaniu aktu stanu cywilnego jest uczestnik postępowania o stwierdzenie nabycia spadku.

W wyroku z dnia 5 listopada 2020 r. sygn. IV SA/Wa 702/20, Sąd kontrolował postanowienie Wojewody w przedmiocie niedopuszczalności odwołania od decyzji o odmowie sprostowania aktu urodzenia dziecka wniesionej przez matkę małoletniej oraz przez skarżącą, której dane miałyby być wpisane w przedmiotowym akcie w miejsce dotychczasowych danych ojca, wpisanych na podstawie art. 61 ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego. Sąd wskazał, że z art. 35 ustawy wynika, że akt stanu cywilnego, który zawiera dane niezgodne z danymi zawartymi w aktach zbiorowych rejestracji stanu cywilnego lub z innymi aktami stanu cywilnego, o ile stwierdzają one zdarzenie wcześniejsze i dotyczą tej samej osoby lub jej wstępnych, albo z zagranicznymi dokumentami stanu cywilnego, podlega sprostowaniu przez kierownika urzędu stanu cywilnego, który go sporządził (ust. 1). Ponadto, sprostowanie aktu stanu cywilnego może być dokonane na podstawie

zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, jeżeli w państwie wystawienia jest on uznawany za dokument stanu cywilnego, lub innego dokumentu zagranicznego potwierdzającego stan cywilny, wydanego w państwie, w którym nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego, jeżeli zawierają one dane, które podlegają sprostowaniu, stwierdzają zdarzenie wcześniejsze i dotyczą tej samej osoby lub jej wstępnych (ust. 2). Wreszcie, sprostowania aktu stanu cywilnego dokonuje się z urzędu, na wniosek osoby, której ten akt dotyczy, lub jej przedstawiciela ustawowego, na wniosek osoby mającej w tym interes prawny lub prokuratora, w formie czynności materialno-technicznej (ust. 3).

Sąd nie zgodził się z twierdzeniem organu odwoławczego, że skarżąca nie posiada interesu prawnego w sprawie administracyjnej z m.in. jej wniosku. Interesu tego należy upatrywać w samym fakcie, że to jej dane miałyby zostać wpisane w przedmiotowym akcie urodzenia. Natomiast ocena, czy dane te mogą być w nim wpisane może być dokonana jedynie w drodze merytorycznego rozpoznania jej wniosku i ewentualnie odwołania. Sąd, nie przesądzając o zasadności wniosku skarżącej, zwrócił uwagę, że art. 35 ust. 3 powołanej ustawy nie wprowadził żadnego ograniczenia interesu prawnego do osób określonej płci. To dopiero rozstrzygając w pełnym zakresie o zgłoszonym żądaniu organ ustosunkuje się do jego zasadności.

W wyroku z dnia 1 lipca 2020 r. sygn. akt IV SA/Wa 2982/19 Sąd zajął się kwestią odmowy transkrypcji aktu małżeństwa sporządzonego według prawa niemieckiego zawartego między osobami tej samej płci do krajowych ksiąg aktu stanu cywilnego. W omawianej sprawie, Sąd uznał że niedopuszczalnym jest dokonanie na gruncie obowiązujących w Polsce przepisów prawa, tj. w szczególności Konstytucji RP, ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, dokonanie transkrypcji zagranicznego aktu małżeństwa jedнопłciowego bo naruszałoby to podstawowe zasady porządku prawnego w Rzeczypospolitej Polskiej. Sąd wyjaśnił, że zgodnie z Konstytucją RP małżeństwem jest związek kobiety i mężczyzny, a przepisy niższego rzędu nie przewidują małżeństwa jako związku osób tej samej płci. W ocenie Sądu skutki dokonania transkrypcji zagranicznego aktu małżeństwa mogłyby spowodować istnienie w krajowym porządku publicznym małżeństw jedнопłciowych jak i różнопłciowych czego nie przewiduje Konstytucja RP, jak również przepisy rangi ustawowej. Ponadto, Sąd uznał, że brak

dokonania transkrypcji zagranicznego aktu stanu cywilnego (małżeństwa) nie narusza przepisów Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, bowiem Konwencja nie nakłada na strony Konwencji (w tym Polskę) obowiązku umożliwienia przez państwa zawierania małżeństw jedнопłciowych. Jednocześnie przywołano w tym kontekście dotychczasowe orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, który wskazywał, że dopuszczenie małżeństw jedнопłciowych to kwestia wchodząca w zakres uprawnienia stron Konwencji do uregulowania na podstawie prawa krajowego sposobu korzystania z prawa do małżeństwa.

19.3 Obywatelstwo.

W wyroku z dnia 31 stycznia 2020 r. wydanym w sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 2579/19, która dotyczyła potwierdzenia posiadania obywatelstwa polskiego zgodnie z art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 1829 ze zm.) - Sąd wskazał, że w postępowaniu o potwierdzenie obywatelstwa polskiego zasadnicze znaczenie ma fakt, czy osoba od której wywodzi się nabycie obywatelstwa polskiego (np. po ojcu) nie utraciła obywatelstwa polskiego na skutek przyjęcia urzędu publicznego lub wstąpienia do służby wojskowej w państwie obcym bez zgody właściwego wojewody, wyrażonej w przypadku zamiaru wstąpienia do służby wojskowej w obcym państwie, w porozumieniu z właściwym dowódcą okręgu korpusu (art. 11 pkt 2 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego). Sąd wyjaśnił, że pojęcie „wstąpienie do służby wojskowej” należy wyklądać szeroko, uwzględniając przy tym różne możliwe formy odbywania takiej służby np. służby czynnej, obowiązkowej, regularnej, nieregularnej, zasadniczej, nie zasadniczej, czynnej rezerwowej, rezerwowej bez powoływania do służby czynnej (rezerwowej lub zwykłej). Ustalenie zatem w postępowaniu, że dana osoba po której miało nastąpić potwierdzenie obywatelstwa „wstąpiła do służby wojskowej” lub brak jednoznacznego potwierdzenia, że ww. osoba nie służyła w wojsku obcego państwa (brak odpowiednich dowodów) uniemożliwia potwierdzenie obywatelstwa polskiego.

Podobne stanowisko zajął Sąd w wyroku z dnia 23 stycznia 2020 r. sygn. IV SA/Wa 2480/19. W orzeczeniu podkreślono m.in., że pojęcia „wstąpienia do służby

wojskowej” nie można ograniczyć tylko do czynnej służby wojskowej w obcym państwie. Wskazano, że każde wstąpienie do służby wojskowej w państwie obcym, na które obywatel polski nie otrzymał zezwolenia, bez względu na rodzaj służby, rodziło konsekwencje w postaci utraty z mocy ustawy prawa obywatelstwa polskiego.

19.4 Udostępnienie danych z rejestru PESEL.

Na uwagę zasługuje wyrok Sądu z dnia 22 lipca 2020 r. sygn. akt IV SA/Wa 563/20 dotyczący możliwości udostępnienia danych z rejestru PESEL, w związku zamiarem wszczęcia postępowania egzekucyjnego oraz postępowania sądowego. Sąd wskazał, że w postępowaniu o udostępnienie danych z ewidencji ludności o interesie prawnym strony mogą świadczyć tylko takie okoliczności, w których sytuacja prawna strony byłaby zależna od danych uzyskanych z ewidencji, a więc gdyby dane były potrzebne wnioskodawcy do zrealizowania jego uprawnień lub poddania się obowiązkom. Taki interes prawny – w ocenie Sądu – będzie miał podmiot, który jest już w sporze sądowym, tj. wytoczył powództwo przed sądem powszechnym i został wezwany przez ten sąd, jako powód, do podania adresu zamieszkania pozwanego. Niewystarczającym do wykazania interesu prawnego w uzyskaniu danych osoby jest powoływanie się wyłącznie na zamiar podjęcia działań prawnych w stosunku do tej osoby. Sąd uznał zatem, że nie posiada legitymacji prawnej podmiot, który odwołuje się do ewentualnego zainicjowania w przyszłości postępowania egzekucyjnego czy sądowego, czyli okoliczności niepewnej.

20. Gospodarka Wodna.

20.1 Pozwolenie wodnoprawne i budownictwo wodne.

W tej kategorii spraw w postępowaniach o ustalenie kolejnego okresu obowiązywania pozwolenia wodnoprawnego na odprowadzanie do ziemi wód opadowych i roztopowych, istotne zagadnienie stanowiła kwestia przedłużenia pozwolenia wodnoprawnego na podstawie art. 414 ust. 2 i następne ustawy z dnia

20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2268 ze zm.), które zostało wydane na podstawie przepisów poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1121) - wyrok z dnia 16 stycznia 2020 r. sygn. akt IV SA/Wa 1647/19, wyrok z dnia 7 września 2020 r. sygn. akt IV SA/Wa 1263/20 oraz wyrok z dnia 6 października 2020 r. sygn. akt IV SA/Wa 131/20.

Sąd uznał, że brak jest przepisu, który jednoznacznie rozstrzygnąłby tę kwestię. Jednakże w świetle uregulowań prawnych zawartych w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, w tym art. 545 ust. 7 tej ustawy stwierdził, że wolą ustawodawcy było zastosowanie trybu przedłużenia obowiązywania pozwoleń wodnoprawnych na kolejne okresy także w stosunku do pozwoleń wydanych na podstawie poprzednio obowiązującej ustawy Prawo wodne. Nie budziło także wątpliwości, że treść oświadczenia o aktualności danych zawartych w operacie wodnoprawnym, na podstawie którego wydano dotychczasowe pozwolenie wodnoprawne, dotyczy wyłącznie okoliczności związanych ze sposobem korzystania z wód przez beneficjenta pozwolenia. Zdaniem składów orzekających przedłużenie takiego pozwolenia jest zatem możliwe w sytuacji, gdy warunki korzystania z wód nie uległy zmianie od momentu wydania poprzedniego pozwolenia. Tylko wówczas można przedłużyć okres jego obowiązywania na dotychczasowych warunkach. Jeżeli zaś w sposobie wykonywania pozwolenia nastąpiły jakiegokolwiek zmiany to należałoby uznać, że informacje zawarte w operacie wodnoprawnym straciły aktualność i dopiero wówczas byłyby podstawy do odmowy przedłużenia dotychczasowego pozwolenia wodnoprawnego z uwagi na konieczność wszczęcia postępowania o wydanie nowego pozwolenia wodnoprawnego, na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Na uwagę zasługuje również zagadnienie dotyczące dopuszczenia stowarzyszenia, będącego organizacją społeczną, do udziału na prawach strony w postępowaniu o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

W wyroku z dnia 20 marca 2020 r. sygn. akt IV SA/Wa 1248/19, Sąd stwierdził, że przy ocenie dopuszczalności zastosowania art. 31 k.p.a. w sprawie o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego (i szerzej zgody wodnoprawnej) na podstawie przepisów

ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawa wodnego należy odstąpić od stosowania art. 402 tej ustawy, jako przepisu prawa krajowego sprzecznego z art. 9 ust. 3 Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, podpisanej w Aarhus w dniu 25 czerwca 1998 r. i zatwierdzonej w imieniu Wspólnoty Europejskiej decyzją Rady 2005/370/WE z dnia 17 lutego 2005 r. (Dz. U. 2005 L 124 s. 1), w związku z art. 47 Karty Praw Podstawowych UE (Dz. Urz. UE z 2012 r. C 326/391) oraz art. 14 ust. 1 dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. 2000 r. L 327 s. 1). Przewidziane w art. 402 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne wyłączenie stosowania art. 31 k.p.a. w postępowaniach administracyjnych o wydanie zgody wodnoprawnej nie wywołuje w tej sytuacji skutku. Tryb z art. 31 k.p.a. znajduje zatem zastosowanie w ww. postępowaniach.

20.2 Przywrócenie stosunków wodnych na gruncie lub wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom.

W wyroku z dnia 3 stycznia 2020 r. sygn. akt. IV SA/Wa 2287/19, Sąd rozstrzygnął kwestię dotyczącą ustalenia opłaty za usługi wodne, o której mowa w art. 269 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, to jest z tytułu zmniejszenia na nieruchomości naturalnej retencji terenowej na skutek wykonywania na nieruchomości o powierzchni powyżej 3500 m² robót lub obiektów budowlanych – mających miejsce przed 1 stycznia 2018 r. – trwale związanych z gruntem mających wpływ na zmniejszenie tej retencji przez wyłączenie więcej niż 70% powierzchni nieruchomości z powierzchni biologicznie czynnej na obszarach nieujętych w systemy kanalizacji otwartej lub zamkniętej. Sąd wskazał, że opłata za zmniejszenie naturalnej retencji terenowej, przewidziana obecnie w art. 269 ust. 1 pkt 1 powołanej ustawy, nie była przewidziana w stanie prawnym, obowiązującym przed dniem 1 stycznia 2018 r. Przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne nie zawierają norm intertemporalnych, dotyczących stosowania jej art. 269 ust. 1 pkt 1. W szczególności w ustawie brak jest wyraźnego zastrzeżenia, że przedmiotowa opłata odnosi się

wyłącznie do tych nieruchomości, na których zmniejszenie naturalnej retencji terenowej nastąpiło w wyniku działań, mających miejsce już po wejściu ustawy życie, to jest po 1 stycznia 2018 r. Objęcie tego rodzaju opłatą nieruchomości, na których przed 1 stycznia 2018 r. podjęto działania pociągające za sobą zmniejszenie naturalnej retencji terenowej (z którym to stanem do dnia 1 stycznia 2018 r. nie łączył się obowiązek ponoszenia opłat), należałoby traktować jako pewnego rodzaju regres w sytuacji prawnej ich właścicieli, albowiem – inaczej niż miało to miejsce dotychczas – od określonej daty zacząłby na nich ciążyć obowiązek ponoszenia określonych ciężarów publicznych, dotąd nie ponoszonych. W ocenie Sądu zastosowanie po 1 stycznia 2018 r. art. 269 ust. 1 pkt 1 powołanej ustawy do stanów faktycznych, ukształtowanych przez zdarzenia mające miejsce przed dniem 1 stycznia 2018 r., nie narusza zakazu nieretroakcji prawa, albowiem należy przypisać mu wymiar retrospektywny, tj. w uprawniony sposób regulujący takie skutki zdarzeń sprzed 1 stycznia 2018 r., które w oczywisty sposób mają charakter trwałe i ciągłe, utrzymując się po 1 stycznia 2018 r.

20.3 Inne sprawy z zakresu gospodarki wodnej

W wyroku z dnia 11 marca 2020 r. sygn. akt IV SA/Wa 3081/19 Sąd zaprezentował stanowisko, że przepisy przejściowe ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne należy interpretować w ten sposób, że pod pojęciem „przepisów dotychczasowych” należy rozumieć przepisy prawa materialnego, a właściwość rzeczową powinno określać się według przepisu prawa obowiązującego w dacie wydania decyzji. W sytuacji zmiany przepisów dotyczących właściwości organów administracji publicznej właściwym do rozpatrzenia sprawy powinien być organ, który jest uprawniony do załatwiania danego rodzaju spraw według obowiązujących aktualnie przepisów o zakresie jego działania (chyba, że przepis szczególny stanowi inaczej). Przyjęcie koncepcji sukcesji uprawnień z dotychczasowych – aktualnie istniejących organów, lecz już rzeczowo lub miejscowo niewłaściwych – na nowy organ gwarantuje „podążanie” kompetencji w ślad za nową strukturą organów i ich aktualnymi zadaniami. Akceptacja tego stanowiska ma zalety praktyczne, wyznacza bowiem organ właściwy również w sytuacji likwidacji organu dotychczas właściwego. Mając zatem na uwadze

koncepcję „podążania” kompetencji w ślad za nową strukturą organów Sąd uznał, że skoro w aktualnym stanie prawnym organem właściwym do wydania decyzji w przedmiocie postępowania o przywrócenie stanu nieutrudniającego ochrony przed powodzią na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią na podstawie art. 176 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne jest Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich, to przedmiotowa sprawa w I instancji powinna zostać rozpatrzona przez właściwego miejscowo Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich, a nie Marszałka Województwa.

21. Środowisko.

21.1 Kary pieniężne za naruszenie wymagań ochrony środowiska.

W wyroku wydanym w sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 2694/19 Sąd uznał, że art. 199 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2019 r. poz. 701 ze zm.) nie może stanowić podstawy do odstąpienia od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej, ponieważ ta opiera się na kryteriach zobiektywizowanych, w tym przypadku na przesłance naruszenia polegającego na przetwarzaniu odpadów bez wymaganego zezwolenia (art. 194 ust. 1 pkt 4 ustawy o odpadach). Znikomy wpływ naruszeń, a nawet tylko potencjalny wpływ naruszeń na zdrowie i życie ludzi oraz środowisko nie może uzasadniać odstąpienia od wymierzenia kary.

Natomiast w sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 973/20 Sąd postawił tezę, że „przy ocenie wystąpienia przesłanki znikomej wagi naruszenia (art. 189f § 1 pkt 1 k.p.a.) należy brać pod uwagę całokształt okoliczności danego przypadku, zarówno o charakterze przedmiotowym (np. skala naruszeń, skutki tych naruszeń), jak i podmiotowym (np. czy mamy do czynienia z czynem zawinionym, a jeżeli tak, to z jaką formą winy), przy czym decydujące znaczenie należy przyznać skutkom naruszenia dla dóbr chronionych przez daną dziedzinę prawa administracyjnego.

21.2 Informacja o środowisku.

Wyrokiem z dnia 2 czerwca 2020 r. sygn. akt IV SA/Wa 128/20 Sąd oddalił skargę Fundacji na decyzję Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w przedmiocie odmowy udostępnienia informacji o środowisku. Istotą sporu była wykładnia przepisu art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283), wedle którego przez informację przeznaczoną dla władz publicznych rozumie się informację, którą w imieniu władz publicznych dysponują osoby trzecie, w tym też informację, której władze publiczne mają prawo żądać od osób trzecich.

Sąd w uzasadnieniu wyroku podkreślił, że ujawnieniu w trybie ustawy ocenowej podlegają nie ogólnie informacje mogące mieć znaczenie dla środowiska, ale wyłącznie informacje o środowisku i jego ochronie, które są informacjami znajdującymi się w posiadaniu władz publicznych lub informacjami przeznaczonymi dla władz publicznych, w zakresie, w jakim nie dotyczy to ich działalności ustawodawczej, a w przypadku sądów i trybunałów - działalności orzeczniczej (art. 8 ust. 1 ustawy ocenowej). Dla umożliwienia udostępnienia tych informacji konieczne jest spełnienie przede wszystkim dwóch przesłanek. Po pierwsze – informacje te muszą znajdować się w posiadaniu organu. Po drugie zaś - informacje te musiałyby być zakwalifikowane jako informacje przeznaczone dla władz publicznych. Sąd nie zgodził się przy tym z tezą, że organ może po prostu zażądać udzielenia takich informacji przez podmiot trzeci, będący w ich posiadaniu. Podkreślono, że żądanie takie musi mieć oparcie w konkretnym przepisie prawa.

Ponadto w kwestii wykładni pojęcia „informacji, której władze publiczne mają prawo żądać od osób trzecich” (art. 3 pkt 2 ustawy ocenowej), Sąd zaznaczył, że w jego ocenie są to tylko te konkretne informacje, których obowiązek udostępnienia przewiduje wyraźny przepis prawa. W praktyce chodzi tu o różnego rodzaju raporty, zestawienia i sprawozdania, co do których ustawodawca nałożył na podmioty korzystające ze środowiska obowiązek ich przekazywania do organów ochrony środowiska. Natomiast objęcie tych dokumentów obowiązkiem ujawnienia nawet w przypadku ich

nieposiadania przez organ w chwili złożenia wniosku ma na celu ograniczenie przypadków, w których organ nie dysponuje tymi informacjami na skutek swoich zaniechań w egzekwowaniu obowiązków przedsiębiorców określonych w przepisach prawa.

21.3 Odpady.

W wyroku z dnia 9 stycznia 2020 r. sygn. akt IV SA/Wa 2063/19 Sąd uchylił postanowienie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w przedmiocie negatywnego zaopiniowania zgłoszenia uznania za produkt uboczny pyłu drzewnego z obróbki płyt drewnopochodnych, wytwarzanego w instalacji do produkcji płyt drewnopochodnych na potrzeby przemysłu meblowego. W sprawie stwierdzono, że podnoszona przez stronę kwestia niskiej zawartości w w/w pyłach metali ciężkich (tj. na poziomie zbliżonym do ich zawartości w drewnie naturalnym) oraz substancji chlorowcoorganicznych nie przesądza o fakcie, że stanowią one produkt tożsamy z czystym drewnem.

W uzasadnieniu wyroku Sąd zwrócił przede wszystkim uwagę na naruszenia proceduralne organu II instancji tj. art. 10 § 1 k.p.a w zakresie zapewnienia stronie możliwości pełnego zapoznania się z materiałem dowodowym, na który powołano się przy wydawaniu decyzji. Organ w uzasadnieniu swojej decyzji powołał się na dowody w postaci szeregu opracowań i badań, żadne z tych opracowań nie zostało jednak załączone do akt sprawy, jak również strona nie została poinformowana przez organ, że takie dowody zostaną przeprowadzone z urzędu. Zdaniem Sądu sposób prowadzenia postępowania uzasadnia stwierdzenie, że rozstrzygnięcie zostało wydane na materiale dowodowym, który nie znajdował się w aktach sprawy, nie był również znany stronie, która tym samym została pozbawiona możliwości czynnego udziału w postępowaniu. Strona nie tylko nie mogła przed wydaniem decyzji zapoznać się z powołanymi przez organ opracowaniami i badaniami, ale również nie mogła zgłosić w związku z tymi dowodami innych dowodów, czym uniemożliwiono jej obronę swoich praw.

Jednocześnie w ocenie Sądu organ nie wziął pod uwagę materiałów przedstawionych przez stronę postępowania, wskazujących na posiadanie przez nią

warunków technicznych do bezpiecznego operowania substancjami, o których uznanie za produkt uboczny wniosowała.

Przedmiotem kontroli sądownoadministracyjnej w wyroku z dnia 14 października 2020 r. sygn. akt VIII SA/Wa 3/20 była kwestia prawidłowości wydania orzeczenia w przedmiocie nakazu usunięcia opadów.

Istota sporu w przedmiotowej sprawie sprowadzała się do ustalenia podmiotu zobowiązanego do usunięcia odpadów, a mianowicie ustalenia, czy jest nim podmiot władający nieruchomością, czy też może wytwórca odpadów lub inny jeszcze posiadacz odpadów. Organy orzekające przyjęły, że jest nim spółka, która odbierała odpady od wytwórcy odpadów.

Rozpoznając niniejszą sprawę Sąd wskazał na regulację zawartą w art. 3 ust. 1 pkt 19 ustawy z 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2018 r. poz. 992) dalej u.o.o. zauważając, że obalenie wynikającego z tego przepisu domniemania prawnego może nastąpić tylko poprzez wykazanie przez podmiot władający nieruchomością, że odpadem faktycznie władał inny podmiot, jak i także wówczas, gdy nie jest możliwe ustalenie władającego powierzchnią ziemi. Sąd wyjaśnił, iż działka, na którą nawieziono i rozplanowano mieszkankę popiołowo-żużlową o kodzie stanowi własność wspólnoty wiejskiej wsi B., która nie posiada zdolności do występowania w obrocie prawnym. Ma ją natomiast spółka powołana do sprawowania zarządu nad wspólnotą i do właściwego zagospodarowania gruntów wchodzących w skład tej wspólnoty. Jak zauważył Sąd, w sprawie nie zostało wykazane, że wspólnota wsi B. (która przyjęła odpady) powołała ww. spółkę do sprawowania zarządu nad wspólnotą. Dlatego też bez odpowiedniej reprezentacji nie może ona zostać uznana za właściciela, czy posiadacza działki. Sąd zgodził się z organami orzekającymi, że w niniejszej sprawie brak jest podstaw do przyjęcia domniemania z art. 3 ust. 1 pkt 19 u.o.o.

Oceniając legalność zaskarżonego rozstrzygnięcia Sąd uznał, iż prawidłowo organy wywiodły, że posiadaczem odpadów była spółka, która odbierała odpady od wytwórcy. Wprawdzie spółka ta przed terminem przekazania odpadów Sołtysowi Wsi B. zawarła umowę z przedsiębiorcą posiadającym zezwolenie na transport odpadów, to z uwagi na fakt, iż nie posiadał on pozwolenia na przetwarzanie odpadów nie można uznać, iż zawarta umowa pozbawiła ją statusu posiadacza odpadów. Dlatego też Sąd, oddalając skargę, za prawidłowe uznał nałożenie na spółkę – odbiorcę odpadów - obowiązku ich usunięcia.

21.4 Ochrona przyrody.

W orzeczeniu wydanym w sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 933/20 Sąd podkreślił, że właściciel nieruchomości sąsiedniej nie jest stroną postępowania o wydanie zezwolenia na wycięcie drzew. Nie może być uznany bowiem za stronę w postępowaniu prowadzonym w sprawie wymierzenia kary pieniężnej inny podmiot (np. ten, na którego gruncie rosły drzewa, lub który zawiadomił organ o wycięciu drzew i domaga się zastosowania kary wobec innego podmiotu). Postępowanie w sprawie nałożenia kary pieniężnej za usunięcie drzew bez zezwolenia jest postępowaniem, którego jedynym celem jest ukaranie sprawcy nielegalnego czynu za popełnienie deliktu administracyjnego.

Natomiast w orzeczeniu wydanym w sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 731/20 Sąd wskazał, że przepis art. 83 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody nie wskazuje żadnych szczegółowych przesłanek określających przypadki, które obligują organ do udzielenia pozwolenia na wycięcie drzew lub odmowy wydania takiego pozwolenia. Rozstrzygnięcie sprawy następuje w granicach tzw. uznania administracyjnego. Oznacza to, że organ jest zobowiązany rozważyć, które rozstrzygnięcie jest w danym wypadku celowe, a to powinno nastąpić na podstawie wszechstronnie i wyczerpująco zgromadzonego materiału dowodowego, po szczególnie wnikliwym i starannym rozważeniu interesów społecznego i indywidualnego. Przewidziane w omawianym przepisie zezwolenie na wycięcie drzew jest bowiem wyjątkiem od reguły zachowania drzew, jako podlegającego ochronie prawnej elementu przyrody.

W wyroku wydanym w sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 845/20 Sąd zaznaczył, że uchwała ustanawiająca jak i znosząca status pomnika przyrody skierowana jest do szerokiego grona, bliżej nieokreślonych adresatów. Jej odbiorcami będą wszystkie podmioty mające do czynienia z tym konkretnym pomnikiem przyrody. Będą to przykładowo zarządcy nieruchomości, na której rośnie drzewo będące pomnikiem przyrody, potencjalni inwestorzy, którzy mogą realizować różne przedsięwzięcia w otoczeniu takiego pomnika, osoby, które mogą organizować wycieczki krajoznawcze lub spacerować w pobliżu takiego drzewa. Uchwały te stanowią wykaz nakazów i zakazów, które wprowadzają pewne ograniczenia (lub je znoszą) w użytkowaniu samego pomnika

przyrody, jak i w jego najbliższym otoczeniu. Określenie takich zakazów lub ich zniesienie wpływa na sposób zarządzania i gospodarowania nieruchomością, na której znajduje się pomnik przyrody oraz nieruchomości sąsiednich, może wpływać na atrakcyjność turystyczną i inwestycyjną danej gminy. Tym samym posiada cechy ogólności i abstrakcyjności, o których mowa powyżej. Dlatego uchwały ustanawiające i znoszące pomniki przyrody nie stanowią rozstrzygnięcia w sprawie indywidualnej w rozumieniu art. 1 k.p.a.

21.5 Ochrona środowiska morskiego.

W wyroku z dnia 27 maja 2020 r. Sąd oddalił skargę, w sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 188/20, na postanowienie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie przeniesienia z jednej spółki na drugą spółkę pozwolenia na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich, wynikającego z decyzji Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej.

Sąd podzielił stanowisko wyrażone przez organ administracji, iż nie ma możliwości prowadzenia postępowania i przeniesienia pozwolenia w sytuacji, gdy podmiot, na który to pozwolenie ma być przeniesione jeszcze nie istnieje. Taka sytuacja miała miejsce w stanie faktycznym sprawy. Wnioskodawca wystąpił o przeniesienie rzeczonożego pozwolenia na inną spółkę wskazując, że zarządy obu spółek powzięły decyzję o ich połączeniu poprzez przejęcie. Do tego połączenia na dzień złożenia wniosku i wydania rozstrzygnięcia przez organ jednak nie doszło. Tak więc w stanie faktycznym sprawy nie istnieje (nie został wpisany do właściwego rejestru) podmiot prawa handlowego w postaci spółki, która przejęła spółkę posiadającą pozwolenie.

21.6 Inne sprawy dotyczące środowiska.

W wyroku z dnia 22 października 2020 r. sygn. akt IV SA/Wa 3234/18 Sąd poddał pod rozwałę zagadnienie zakresu oceny planowanego przedsięwzięcia w kontekście oddziaływania na środowisko.

Przedmiotem kontrolowanego postępowania administracyjnego było ustalenie, na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 1 i nast. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (§ 2 ust.1 pkt 51 rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko). Zdaniem Sądu, ww. przypadku, obowiązkiem organów orzekających jest poczynienie wszechstronnych ustaleń na temat spodziewanego oddziaływania przedsięwzięcia na szeroko rozumiane środowisko, w tym na ludzi (art. 62 ust.1 pkt 1 ww. ustawy) i nieakceptowalna jest sytuacja, w której organy przyjmują w całości założenia raportu oddziaływania, bez jego merytorycznego badania, co w konsekwencji obliguje do wydania decyzji ustalającej środowiskowe uwarunkowania. Sąd stanął na stanowisku, że przy „znaczącym oddziaływaniu” badanie powinno obejmować nie tylko sam raport (który nie jest dla organu orzekającego wiążący), ale także inne czynniki (dowody), które mogłyby przemawiać za brakiem możliwości zapobieżenia istotnemu negatywnemu oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (np. na warunki życia ludzi).

W wyroku z dnia 21 października 2020 r. sygn. akt IV SA/Wa 1379/20 pojawiły się trzy kluczowe zagadnienia powstałe wokół art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2019 r. poz. 1355) dalej i.o.ś., a mianowicie: 1) czy dopuszczalnym jest kierowanie żądań do organów kolegialnych kontrolowanych jednostek organizacyjnych; 2) czy w żądaniu dopuszczalne jest wskazanie z imienia i nazwiska osoby, w stosunku do której kierownik kontrolowanej jednostki powinien wszcząć postępowanie służbowe; 3) czy dopuszczalne jest wniesienie skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego na akt prawny, o którym mowa w art. 12 ust. 3 i.o.ś.

W ocenie Sądu, dyspozycja ww. przepisu wprost wskazuje, że żądanie przeprowadzenia kontroli w jednostce organizacyjnej, powinno być skierowane imiennie do osób kierujących tą jednostką. Ponadto żądanie wszczęcia postępowania służbowego skutkuje powstaniem stosunku administracyjnego, którego podmiotami są:

z jednej strony wojewódzki inspektor ochrony środowiska, z drugiej zawsze osoba fizyczna, czego dopełnieniem jest wykładnia art. 31a i.o.ś.

Odnosnie wskazania osoby winnej naruszeń, Sąd stanął na stanowisku, że z art. 12 ust. 3 i.o.ś. nie wynika, aby żądanie winno zawierać wskazanie konkretnej osoby z imienia i nazwiska, gdyż dopiero postępowania wszczęte przez kontrolowaną jednostkę powinno wykazać osobę ponoszącą odpowiedzialność za naruszenia.

Zdaniem Sądu, akt prawny, o którym mowa w art. 12 ust. 3 i.o.ś. podlega zaskarżeniu do sądu administracyjnego, na zasadzie analogii do zarządzeń pokontrolnych. W ocenie Sądu akty te nie nakładają na adresata żadnych obowiązków administracyjnoprawnych, które mogłyby być przedmiotem egzekucji administracyjnej. Wyłącznym powodem dopuszczenia sądowej kontroli tych aktów w oparciu o art. 3 § 2 pkt 4 p.p.s.a. jest okoliczność, że niewykonanie obowiązków informacyjnych związanych z zarządzeniem pokontrolnym lub żądaniem przeprowadzenia postępowania służbowego stanowi wykroczenie.

Z kolei w wyroku z dnia 20 lutego 2020 r. sygn. akt IV SA/Wa 2698/19 Sąd rozstrzygał kwestię, czy można z urzędu (na podstawie art. 162 § 1 pkt 1 k.p.a.) stwierdzić wygaśnięcie decyzji wydanej na podstawie art. 362 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2001 r. nr 62, poz. 627 ze zm.), w sytuacji, gdy po wydaniu decyzji doszło do sprzedaży działki, na której adresat decyzji zobowiązany był do przywrócenia środowiska gruntowo – wodnego do stanu właściwego. Sąd wskazał, że literalne brzmienie art. 162 § 1 pkt 1 k.p.a. wskazuje, że bezprzedmiotowość zachodzi, gdy nierealne okaże się osiągnięcie celu, ze względu na który decyzja została wydana, wskutek tego, że przestanie istnieć bądź przedmiot rozstrzygnięcia (prawo lub obowiązek strony), bądź podmiot, którego to rozstrzygnięcie dotyczyło (przestał istnieć lub utracił kwalifikacje). W tej sytuacji późniejsza sprzedaż nieruchomości nie prowadzi do umorzenia postępowania w sprawie, jeśli zarówno podmiot, jak i przedmiot rozstrzygnięcia nadal istnieje. Ponadto, żaden przepis prawa materialnego nie nakazuje wygaśnięcia decyzji wydanej w trybie art. 362 ustawy Prawo ochrony środowiska, jak i nie przewiduje instytucji przedawnienia wykonania obowiązku.

22. Zagospodarowanie przestrzenne.

22.1 Warunki zabudowy terenu.

W wyroku o wydanym w sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 56/20 Sąd wskazał między innymi, że przepis art. 61 ust. 1 pkt. 1 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 ze zm.) dalej u.p.z.p. uzależnia zmianę w zagospodarowaniu terenu od dostosowania się do określonych cech zagospodarowania terenu sąsiedniego (tzw. zasada dobrego sąsiedztwa). Posłużenie się przez ustawodawcę w powoływanych wyżej przepisach nieostryimi pojęciami: „dobre sąsiedztwo”, „kontynuacja funkcji” oznacza brak określonego katalogu przesłanek i wymaga wypełnienia ich treści w danej sprawie przez odwołanie się do całokształtu konkretnych okoliczności i faktów, jak również zasad logiki postępowania. Przepis ten ma na celu powstrzymanie zabudowy, niedającej się pogodzić z zabudową już istniejącą na terenach, gdzie nie ma planu zagospodarowania przestrzennego. Nie usuwa jednak z pola widzenia organu m. in. wymagań funkcjonalnych, jako niezbędnych do optymalnej realizacji danej funkcji obszaru, w rozpatrywanym przypadku funkcji mieszkaniowej. Implikuje to uznanie, że usługi o charakterze nieuciążliwym nie muszą być sprzeczne z przeważającą funkcją mieszkaniową, ale mogą stanowić jej uzupełnienie.

Uzupełnienie funkcji mieszkaniowej projektowanego budynku o usługi nieuciążliwe w ocenie Sądu jest dopuszczalne, ponieważ funkcję mieszkaniową należy odczytywać z uwzględnieniem jej funkcjonalności. Sprowadzanie jej zatem wyłącznie do roli zamieszkania, jako przebywania w mieszkaniu, bez możliwości np. zaopatrzenia się w niezbędne produkty czy rekreacji, stanowi zawężające rozumienie tej funkcji, zakładające wręcz nie optymalną jej realizację, ale dysfunkcjonalność. Przeciwnie twierdzenie byłoby niezgodne z doświadczeniem życiowym i zasadami logiki. Za niekolidujący z funkcją mieszkaniową, Sąd uznał więc najem mieszkań, a zatem odpłatne realizowanie tej samej funkcji, która istnieje na przedmiotowym terenie, tj. funkcji mieszkaniowej, co jest dopuszczalne, z punktu widzenia przywołanych wyżej zasad ustalania warunków zabudowy. Jest to bowiem nawet nie uzupełnienie, lecz tożsamość funkcji. Zawężające rozumienie tej funkcji przyjęte przez organ przeczyłoby

jej celom i niweczyło jej istotę. Przyjęcie takiej wykładni tego przepisu, jaką przyjął organ I instancji, prowadziłyby do nieakceptowanego wniosku, że funkcja mieszkaniowa oznacza możliwość mieszkania we własnym mieszkaniu, a nie jego najmu.

Z kolei w wyroku wydanym w sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 66/20 dotyczącym skarg na decyzję, którą ustalono lokalizację inwestycji celu publicznego polegającej na budowie dwóch linii kablowych o napięciu 220 kV, wydanej na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1, art. 50 ust. 1, art. 51 u.p.z.p. w zw. z art. 6 pkt 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2204 ze zm.), Sąd oddalając skargę wyjaśnił rolę organów w postępowaniu zmierzającym do wydania tej decyzji. Wskazał, że w sprawach dotyczących lokalizacji inwestycji celu publicznego organ musi mieć na uwadze skutki decyzji w postaci ograniczenia prawa własności. Zasadność ingerencji w prawa osób trzecich, w zakresie możliwości wykonywania przez nie prawa własności w związku z wykonywaniem uprawnień wynikających z decyzji lokalizacyjnej przez inwestora, musi więc być rozważana na etapie wydania tej decyzji, w myśl art. 1 ust. 2 pkt 7 i 9 u.p.z.p. Co ważne, wskazane w tym przepisie zagadnienia, które uwzględnia się przy zagospodarowaniu przestrzennym, mają charakter równorzędny. W tym zakresie wymagana jest zatem ocena, czy potrzeba realizacji inwestycji celu publicznego pozostaje w odpowiedniej proporcji do potencjalnych skutków wynikających z ingerencji w wykonywanie prawa własności. Sąd zauważył, że wprawdzie przepisy u.p.z.p. nie stanowią o tym wprost, ale taki obowiązek wynika systemowo z art. 64 ust. 3 i art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz art. 140, art. 143 i art. 144 k.c., dotyczących ochrony własności i możliwości wprowadzenia ograniczeń w korzystaniu z uprawnień właścicielskich. Sąd wskazał, że przepis art. 53 ust. 3 u.p.z.p. nie nakazuje analizowania lokalizacji inwestycji z punktu widzenia interesów pozostałych stron postępowania. Decyzja lokalizacyjna w przeciwieństwie do decyzji o warunkach zabudowy korzysta bowiem z preferencji proceduralnych – wyznacznikami merytorycznego rozstrzygnięcia jest tylko zgodność lokalizacji z przepisami prawa powszechnie obowiązującego. Decyzja lokalizacyjna stanowi zatem rozstrzygnięcie związane, którego korelatem jest publiczne prawo podmiotowe inwestora do żądania ustalenia lokalizacji inwestycji, która pozostaje w zgodzie z przepisami prawa

powszechnie obowiązującego. Ma ona bowiem charakter decyzji deklaratoryjnej, która odpowiada na zapytanie inwestora, czy inwestycja może zostać zrealizowana na wskazanym terenie. Organ właściwy do wydania decyzji nie może wydać rozstrzygnięcia, które wykraczałoby poza granice wniosku. W aktualnym stanie prawnym żaden przepis nie upoważnia również organu do modyfikacji jego elementów, a inwestor nie może zostać pozbawiony realnego wpływu na treść swojego żądania.

W wyroku wydanym w sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 96/20 Sąd odniósł się do sposobu wykładni przepisów intertemporalnych, dotyczących lokalizowania elektrowni wiatrowych (ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych - tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 654 dalej u.i.e.w.). W sprawie chwili wniesienia odwołania od decyzji wójta gminy ustalającej warunki zabudowy dla elektrowni wiatrowej, nie obowiązywała już ustawa będąca podstawą decyzji zaskarżonej do organu II instancji, wobec czego organ odwoławczy umorzył postępowanie spowodowane odwołaniem.

Sąd wskazał, że organ odwoławczy obowiązany był rozpoznać daną sprawę w oparciu o stan prawny, obowiązujący na datę wydawania przez niego decyzji, stąd też zastosowanie znajdzie tu między innymi art. 14 ww. ustawy. Ustawodawca w treści tegoż przepisu postanowił: „5. Postępowania w przedmiocie wydania decyzji WZ, dotyczące elektrowni wiatrowych, wszczęte i niezakończone do dnia wejścia w życie ustawy umarza się. 6. Decyzje WZ dotyczące elektrowni wiatrowych wydane przed dniem wejścia w życie ustawy tracą moc, chyba że przed dniem wejścia w życie ustawy wobec inwestycji nimi objętych wszczęto postępowanie o wydanie pozwolenia na budowę. 7. Utrata mocy decyzji, o których mowa w ust. 6, nie wymaga stwierdzenia ich wygaśnięcia w trybie określonym w art. 162 Kodeksu postępowania administracyjnego”. Ponadto na uwagę zasługuje art. 3 ustawy, w którym wskazano, iż lokalizacja elektrowni wiatrowej następuje wyłącznie na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W ocenie Sądu w ustawie brak jest przepisu przejściowego, z którego by wynikało, iż do wniosków o wydanie warunków zabudowy, złożonych (wniesionych) przed dniem w życie tej ustawy stosuje się przepisy dotychczas obowiązujące. Ustawodawca w art. 3 i art. 14

ust. 5 ustawy wprost wykluczył możliwość rozstrzygnięcia o lokalizacji elektrowni wiatrowych w drodze decyzji administracyjnych.

Sąd zaaprobował stanowisko organu odwoławczego, że w sprawie możliwe było wydanie decyzji, jedynie w oparciu o przepis art. 138 § 1 pkt 3 k.p.a., a to z uwagi na treść powoływanej wcześniej ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Od dnia wejścia w życie u.i.e.w. powstał bowiem zakaz lokalizowania elektrowni wiatrowych na podstawie decyzji o warunkach zabudowy lub decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Zgodnie zaś z art. 14 ust. 5 u.i.e.w., postępowania w przedmiocie wydania decyzji o warunkach zabudowy, dotyczące elektrowni wiatrowych, wszczęte i niezakończone do dnia wejścia w życie ustawy umarza się.

W sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 417/20 w wyroku z dnia 12 października 2020 r. Sąd uchylając decyzję odmawiającą ustalenia warunków zabudowy dla inwestycji polegającej na budowie trzech budynków mieszkalnych jednorodzinnych dwulokalowych w zabudowie szeregowej, odniósł się do pojęcia elewacji frontowej. Wskazał między innymi, że pojęcie to jest ściśle powiązane z pojęciem frontu działki. Określenie frontu działki wywołuje istotne skutki prawne w odniesieniu do ustalenia szerokości elewacji frontowej. Stosownie bowiem do § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobu wymagań dotyczących nowej zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1588), szerokość elewacji frontowej, znajdującej się od strony frontu działki, wyznacza się dla nowej zabudowy na podstawie średniej szerokości elewacji frontowych istniejącej zabudowy na działkach w obszarze analizowanym, z tolerancją do 20%. Oznacza to, że przez elewację frontową należy rozumieć elewację od strony frontu działki. Pojęcie „frontu działki” zdefiniowane zostało w § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. i należy przez nie rozumieć część działki budowlanej, która przylega do drogi, z której odbywa się główny wjazd lub wejście na działkę. Pojęcie elewacji frontowej nie zostało w żaden sposób powiązane z głównym wejściem do projektowanego budynku (obiektu budowlanego), tylko z głównym wjazdem lub wejściem na działkę. Konsekwencją ustalenia, z której drogi ma się odbywać główny wjazd na działkę jest

określenie, która część działki staje się frontem działki, a dalej która elewacja jest elewacją frontową.

Skoro więc teren nieruchomości, na której zlokalizowana ma być inwestycja nie został podzielony na odrębne działki, a przede wszystkim nie została wydzielona do obsługi komunikacyjnej droga wewnętrzna (w szczególności jako odrębna działka), zatem wyznaczanie przez organ odwoławczy elewacji frontowej dla inwestycji od strony nieistniejącej drogi wewnętrznej, tylko z tej przyczyny, że znajdują się tam wejścia do budynku i wjazdu do garażu, nie znajduje uzasadnienia prawnego. Okoliczność, że potencjalnie od tej strony będą zlokalizowane wejścia do projektowanego budynku i wjazdu do garażów nie ma znaczenia prawnego w świetle § 6 w związku z § 2 pkt 5) rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r

22.2 Uzgodnienia w sprawach z zakresu zagospodarowania przestrzennego.

W wyroku z dnia 19 sierpnia 2020 r. sygn. akt IV SA/Wa 614/20 Sąd, oddalając skargę Koła Łowieckiego na postanowienie Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych wydane w przedmiocie odmowy uzgodnienia projektu decyzji o warunkach zabudowy wskazał, że zamierzenie inwestycyjne polegające na budowie obiektu budowlanego określonego jako dom myśliwski – sala edukacyjna, zaplecze gospodarcze o powierzchni zabudowy do 350 m² wraz z niezbędną infrastrukturą nie jest rzeczą niezbędną z punktu widzenia prowadzenia gospodarki leśnej. Zdaniem Sądu rozstrzygającego sprawę, strona skarżąca winna wykazać, że planowana inwestycja (budowa obiektu budowlanego - domu myśliwskiego z salą edukacyjną, zapleczem gospodarczym o pow. zabudowy do 350 m²) wprost ma przyczynić się do ustawowej ochrony gruntów leśnych. Ogólnikowe twierdzenia, że strona skarżąca prowadzi działalność łowiecką na terenie dzierzawionego obwodu łowieckiego nie jest wystarczające do uznania, że budowa tego konkretnego obiektu budowlanego ma służyć bezpośrednio prowadzeniu gospodarki leśnej. Sąd ocenił, że w pełni racjonalne jest stanowisko, że okoliczność, iż budynek ma służyć wyłącznie jednemu kołu łowieckiemu, będzie wykorzystywany sezonowo i wyłącznie na cele prowadzonej

własnej działalności łowieckiej nie stanowi wypełnienia przesłanki niezbędności dla prowadzenia gospodarki leśnej. Sąd uznał, że grunty leśne stanowią obszar gruntu szczególnie chronionego i z tego względu konieczne jest ograniczenie wszelkich inwestycji, które nie przyczyniałyby się do rzeczywistej ochrony i poprawy jakości oraz ciągłości gospodarki leśnej. Nadto, nie jest dopuszczalna lokalizacja w obrębie terenów leśnych wszelkiego rodzaju obiektów, które potencjalnie mogą służyć gospodarce leśnej. Przez budynki służące „gospodarce leśnej” należy rozumieć budynki, które lokalizacja na gruntach leśnych jest niezbędna dla realizacji zadań związanych z gospodarką leśną.

22.3 Opłaty związane ze wzrostem wartości nieruchomości.

Wyrokiem z dnia 17 lipca 2020 r. sygn. akt IV SA/Wa 33/20 Sąd uchylił decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego oraz utrzymaną nią w mocy decyzję organu I instancji w przedmiocie ustalenia jednorazowej opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości. Sąd wydając rozstrzygnięcie przychylił się do stanowiska strony skarżącej, iż operat szacunkowy stanowiący dowód w sprawie, wadliwie wskazuje wartość nieruchomości przed wejściem w życie nowego planu miejscowego, bowiem biegły dokonując tego ustalenia nie dokonał wyceny poprzez porównanie z innymi nieruchomościami podobnymi, a wyłącznie skorygował cenę nieruchomości po wejściu planu o współczynnik korekcyjny, który nie miał zastosowania w niniejszym przypadku. Sąd za nieuzasadnione uznał stanowisko biegłego, że brak było w okolicy transakcji dotyczących nieruchomości zbliżonych do badanej. Zdaniem Sądu, w takiej sytuacji biegły winien poszerzyć terytorialny zakres badań do województwa czy – w razie konieczności – regionu. Ostatecznie, jeśli biegły nie jest w stanie ustalić wartości nieruchomości przed uchwaleniem planu, winien odstąpić od jego sporządzenia. Taka ocena biegłego, potwierdzająca brak możliwości ustalenia zmiany wartości, a tym samym bezprzedmiotowość postępowania, stanowiłaby wytyczną dla organu co do dalszego postępowania w sprawie.

22.4. Inne sprawy dotyczące zagospodarowania przestrzennego.

W wyroku z dnia 21 kwietnia 2020 r. sygn. akt IV SA/Wa 308/20 istotą sporu w sprawie była wykładnia art. 5 ust. 3 ustawy z 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. z 2018 r. poz. 1496 ze zm.), zgodnie z którym inwestycję mieszkaniową lub inwestycję towarzyszącą realizuje się niezależnie od istnienia lub ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, pod warunkiem że nie jest sprzeczna ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz uchwałą o utworzeniu parku kulturowego. Owa sprzeczność zdeterminowała zaskarżoną uchwałę, albowiem Gmina przyjęła, że ustalone w studium wskaźniki zostały przekroczone. Zdaniem Sądu taki sposób rozumienia omawianej normy narusza cele i spójność całego systemu planowania i zagospodarowania przestrzennego poprzez błędne rozumienie charakteru dokumentu planistycznego, jakim jest studium, na potrzeby przedmiotowej ustawy. Przy interpretacji tej ustawy nie można bowiem pominąć wszelkich zasad i reguł przyjętych w planowaniu i wyznaczonych ustawą z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zgodnie z art. 9 ust. 1 u.p.z.p. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego sporządzane jest w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Studium jest aktem polityki wewnętrznej gminy, w którym z jednej strony określa się uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy (m.in. geograficzne, demograficzne, przyrodnicze, ekonomiczne), a z drugiej strony określa długofalową politykę przestrzenną gminy, jednakże jego ustalenia są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych (art. 9 ust. 4). Studium jest aktem o charakterze ogólnym, gdyż wyznacza podstawowy zarys, czy kierunki zagospodarowania gminy, natomiast uszczegółowienie zasad zagospodarowania terenów następuje w planach zagospodarowania przestrzennego, czy też od niedawna w uchwałach lokalizacyjnych. Studium wiąże organ planistyczny co do ogólnych wytycznych, założeń polityki przestrzennej gminy i właśnie w tym kontekście postanowienia planu nie mogą być sprzeczne z założeniami studium. Tak samo uchwała w sprawie lokalizacji inwestycji

mieszkaniowej nie może być sprzeczna z obowiązującym studium. Sąd wyjaśnił, iż nie jest zgodne z celem ustawy, aby orientacyjne i uśrednione parametry ze studium traktować jako graniczne i nieprzekraczalne. Po pierwsze studium nie jest normą prawa, która winna być ściśle recypowana do uchwały lokalizacyjnej. Po drugie – ze względu na poszanowanie zasady zachowania ładu przestrzennego, konieczne jest dostosowanie wskaźników do otaczającej zabudowy. W tym wypadku uchwała będzie odpowiednikiem planu miejscowego dla terenu inwestycyjnego i w analizach przeprowadzanych na potrzeby jej uchwalenia lokalizacji, parametry zostaną konkretnie wskazane.

23 Rolnictwo i leśnictwo.

23.1 Ochrona gruntów rolnych i leśnych.

Sąd w sprawie sygn. akt IV SA/Wa 151/20 w przedmiocie odmowy pozbawienia charakteru ochronnego lasu, podkreślił, że w postępowaniu o pozbawienie statusu ochronnego lasu możliwe jest podniesienie każdej argumentacji. Jednak istotne jest wykazanie, czy celowe jest pozbawienie lasu charakteru ochronnego. Trzeba mieć bowiem na uwadze, że lasy ochronne to swoisty rodzaj lasów realizujących funkcje pozaprodukcyjne (w szczególności ekologiczne i społeczne), których podstawowym celem i warunkiem istnienia jest chronienie określonych elementów ożywionych i/lub nieożywionych środowiska naturalnego albo bycie chronionym w sytuacjach wskazanych w ustawie o lasach. Innymi słowy lasy ochronne to lasy wymagające szczególnej ochrony ze względu na pełnione funkcje lub istniejące zagrożenie, których zamknięty katalog rodzajów określony został w art. 15 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2020 r. poz. 6). Funkcja ochronna lasu związana jest z istnieniem interesu społecznego, ponieważ utrzymanie środowiska naturalnego w niezmienionej formie jest wartością samą w sobie dla ówczesnie funkcjonujących społeczeństw. Stąd określone prawem rygory z tym związane, które tylko na zasadzie wyjątku pozwalają na odstępianie od celów ochronnych lasu.

23.2 Lasy oraz zalesianie gruntów rolnych.

W orzeczeniu wydanym w sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 2519/19 Sąd przyjął, że co do zasady zmiana sposobu przeznaczenia, czy zagospodarowania terenu stanowiącego grunt leśny następuje w drodze uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a nie w drodze uproszczonego planu urządzenia lasu. Okoliczność, że nieruchomości, w dacie zakupu, miała zapis w Księdze Wieczystej: sposób korzystania – parcela budowlana, nie ma wpływu na zmianę rozstrzygnięcia w sprawie. W dacie wnoszenia zastrzeżeń do projektu Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu i Inwentaryzacji Stanu Las dla lasów stanowiących własność osób fizycznych bezsprzecznie przedmiotowe działki stanowiły grunt leśny.

Z kolei w sprawie sygn. akt IV SA/Wa 1357/19 Sąd wskazał, że w sytuacji, w której uproszczony plan urządzenia określa zasady prowadzenia właściwej gospodarki leśnej na przyszłość, umożliwiając przy tym zinwentaryzowanie powierzchni lasów, to winien on opierać się w tym zakresie wyłącznie na danych aktualnych, tak aby ujmował grunty rzeczywiście będące lasami. Potrzeba ta upoważnia organy sporządzające plan do ustalania, czy objęte postępowaniem planistycznym działki, które ujęto w ewidencji jako leśne, istotnie stanowią las w rozumieniu przepisów ustawy o lasach. Uściślenia wymagają w tym kontekście granice związania w/w organów związania treścią ewidencji gruntów. Związanie to odnosić należy wyłącznie do tego etapu sporządzania planu, w którym dochodzi do ustalenia, jakie tereny mają podlegać inwentaryzacji, a więc jakie grunty mają potencjalnie znaleźć się w granicach projektowanego planu. Nie oznacza to jednak, że docelowo wszystkie grunty wskazane ewidencyjnie jako leśne mają zostać objęte planem. Na skutek bowiem przeprowadzonych w toku inwentaryzacji oględzin poszczególnych działek może okazać się, iż charakterystyka określonych gruntów przestała odpowiadać definicji lasu i powinna zostać wyłączona z planu. Inwentaryzacja ma więc doprowadzić do ustalenia rzeczywistego stanu poszczególnych gruntów, by projektowany plan odpowiadał rzeczywistości, nie stanowiąc wyłącznie powielenia formalnych zapisów ewidencyjnych niemających pokrycia z rzeczywistością. Tylko wówczas będzie realnie służył prowadzeniu prawidłowej gospodarki leśnej, gdyż będzie obejmował grunty faktycznie będące lasami w rozumieniu przepisów ustawy o lasach.

23.3 Gospodarowanie nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

W orzeczeniu wydanym w sprawie sygn. akt IV SA/Wa 2936/19 Sąd wskazał, że organ ustalając czy nieruchomość gruntowa ma charakter rolniczy (czy też nie) nie może ograniczyć się wyłącznie do zapisu w ewidencji gruntów i budynków. Kwalifikacja gruntu zawarta w ewidencji gruntów nie może stanowić wyłącznej i jedynej argumentacji decydującej o charakterze nieruchomości jako nieruchomości rolnej. Okoliczność, iż w ewidencji gruntów wskazana nieruchomość figuruje jako grunt pod rowem nie może decydować o jej nierolniczym charakterze. Wpis do ewidencji stanowi jeden z dowodów za potwierdzenie rolniczego lub nierolniczego charakteru nieruchomości, nie decydującym. W świetle definicji nieruchomości rolnej konieczne jest zbadanie, czy może ona być wykorzystana lub jest wykorzystywana w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej. W tym celu konieczne jest dopuszczenie wszystkich przewidzianych w procedurze dowodów jak stanowi art. 75 § 1 k.p.a. tj. jako dowód należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem.

23.4 Wspólnoty gruntowe.

Sąd w sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 2823/19 w przedmiocie określenia opłaty sankcyjnej, zwrócił uwagę, że brak dokumentacji poświadczającej stan prawny nieruchomości nie uniemożliwia uznania tych nieruchomości za mienie gromadzkie. Wobec braku tytułu nabycia przez gromadę spornych nieruchomości organ celem ustalenia stanu faktycznego zobowiązany był do przeprowadzenia postępowania dowodowego, wykorzystując z mocy art. 75 k.p.a. dowody, które mogą przyczynić się do wyjaśnienia sprawy i nie są sprzeczne z prawem. Do takich środków dowodowych powołany wyżej przepis zalicza m.in. dokumenty, zeznania świadków, opinie biegłych oraz oględziny.

23.5 Weterynaria i ochrona zwierząt.

W orzeczeniu wydanym w sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 2450/19 Sąd wskazał, że ustawodawca nie przekazał radzie gminy kompetencji do rozstrzygnięcia o prawie własności zwierzęcia uznanego za bezdomne. W każdym razie, żaden przepis nie ustanawia dla właściciela prekluzyjnego terminu 15 dni na odebranie zwierzęcia. Własność jest prawem chronionym konstytucyjnie, a jej ograniczenie, a tym bardziej utrata, jest możliwa tylko w oparciu o rozwiązania przewidziane w ustawie (art. 64 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP). Wspomniane gwarancje konstytucyjne dotyczą również prawa własności zwierząt (zob. m. in. art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt - Dz. U. z 2019 r. poz. 122). Kwestia prawa własności zwierząt bezdomnych (w rozumieniu art. 4 pkt 16 ustawy o ochronie zwierząt) nie została w sposób kompleksowy uregulowana, a ustalenia prawa własności takich zwierząt wymaga odwołania się nie tylko do ustawy o ochronie zwierząt, ale przede wszystkim m. in. do kodeksu cywilnego (zob. m. in. art. 169 i art. 180 i n. k.c.) oraz ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rzeczach znalezionych (Dz. U. z 2019 r. poz. 908) oraz wyroku NSA z dnia 3 listopada 2011 r. sygn. akt II OSK 1628/11. Przekroczenie przez Radę upoważnienia ustawowego oraz uregulowanie kwestii zastrzeżonych dla ustawodawcy stanowi naruszenie m. in. art. 7, art. 31 ust. 3, art. 64 oraz art. 87 i 94 Konstytucji RP w zw. z art. 11a ustawy o ochronie zwierząt.

W orzeczeniu wydanym w sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 2454/19 Sąd wskazał, że z żadnego przepisu ustawy o ochronie zwierząt nie wynika upoważnienie dla Rady Gminy do określenia w programie opieki terminu odbioru zwierzęcia przez właściciela, po upływie którego zwierzę przeznaczają się do adopcji. Ustawodawca w ustawie o ochronie zwierząt nie zawarł upoważnienia dla rady gminy do uregulowania w programie zadania dotyczącego upowszechniania wiedzy o ochronie zwierząt, gdyż jego realizację powierzył ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania oraz zarządowi województwa.

24. Cudzoziemcy.

W tej kategorii na uwagę zasługuje wyrok wydany w sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 1034/20, w którym Sąd pochylił się na problematyką zastosowania zakazu reformationis in peius w sytuacji, gdy organy dopuściły się naruszenia prawa materialnego w stopniu mającym wpływ na wynik sprawy. Asumptem do rozważań w tym przedmiocie była decyzja, orzekająca o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu na podstawie art. 302 ust. 1 pkt 15 ustawy o cudzoziemcach. Istota sprawy sprowadzała się jednak do oceny, czy organy zasadnie zmieniły kwalifikację przemytu wyrobów akcyzowych, odstępując od dotychczasowej praktyki załatwienia sprawy, w której decyzja wydawana była w oparciu art. 302 ust. 1 pkt 9 cyt. ustawy. Sąd stanął na stanowisku, że przemyt wyrobów akcyzowych godzi w interesy fiskalne państwa, jak również w taka wartość jak zdrowie publiczne. Czyn cudzoziemca nie wyczerpuje natomiast znamion określonych w art. 302 ust. 1 pkt 15. Sąd uznał jednak, wspomniane uchybienie nastąpiło na korzyść skarżącego, tzn. organy zobowiązały do powrotu na podstawie przesłanki skutkującej łagodniejszymi konsekwencjami dla cudzoziemca. W stanie sprawy Sąd musiał więc oddalić skargę, ze względu na zakaz reformationis in peius, wyrażony w art. 134 § 2 p.p.s.a.

25. Kombatanci.

W wyroku z dnia 4 marca 2020 r. sygn. akt IV SA/Wa 2676/19 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wskazał, że art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 690 ze zm.) dodany przez art. 3 ustawy z 12 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 992), nie pozostawia wątpliwości, że zapisy ewidencyjne stanowią przeszkodę do wydania pozytywnej decyzji w aspekcie statusu działacza opozycji antykomunistycznej oraz osoby represjonowanej z powodów politycznych. Sąd

podkreślił, że wskazana nowelizacja była reakcją ustawodawcy na kształtującą się linię orzecznictwa, zgodnie z którą zapisy ewidencyjne potwierdzające rejestrację w charakterze tajnego informatora lub pomocnika organów bezpieczeństwa państwa nie są wystarczające do wydania decyzji odmownej.

W wyroku z dnia 9 stycznia 2020 r. sygn. akt IV SA/Wa 2607/19 Sąd uznał, że dla oceny sytuacji dzieci narodowości żydowskiej w czasie okupacji niemieckiej, na tle normatywnym art. 4 ust 2 ustawy z 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2020 r. poz. 517), należy wziąć pod uwagę, że były one objęte zbrodniczym ustawodawstwem skierowanym przeciwko ludności żydowskiej. Dlatego też oddanie z inicjatywy matki dziecka żydowskiego polskiej rodzinie celem ratowania jego życia, nie może być traktowane jako dobrowolne oddanie dziecka.

26. Ceny – stawki taryfowe.

W wyroku z dnia 26 sierpnia 2020 r. sygn. akt V SA/Wa 1048/20 Sąd wyjaśnił, że w art. 24c ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2019 r. poz. 1437) ustawodawca określił inny termin do załatwienia wniosków taryfowych niż przewidują to przepisy kodeksu postępowania administracyjnego. Art. 24c ust. 1 stanowi *lex specialis* względem art. 35 k.p.a. regulującego terminy załatwienia sprawy. Podkreślił jednocześnie, że przy obliczaniu, czy został zachowany termin do załatwienia sprawy należy uwzględnić również okresy podlegające wyłączeniu na podstawie art. 35 § 5 k.p.a., ponieważ wyznaczony przez ustawodawcę czas dla dokonania danej czynności procesowej, to czas efektywny, jakim powinien dysponować organ załatwiający sprawę. Należy więc przyjąć, że rozpoczęcie biegu terminu 45 – dniowego, o którym mowa w art. 24c ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków następuje po uzupełnieniu braków wniosku taryfowego.

27. Działalność gospodarcza - gry losowe i zakłady wzajemne.

W wyroku z dnia 8 września 2020 r. sygn. akt V SA/Wa 1948/19 Sąd dokonał wykładni § 2 ust. 1 pkt 1 lit. b rozporządzenia Ministra Finansów z 27 sierpnia 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków przeprowadzenia przetargu dla podmiotów ubiegających się o udzielenie koncesji na prowadzenie kasyna gry lub zezwolenia na prowadzenie salonu gry bingo pieniężne (Dz. U. z 2013 r. poz. 1156). W ocenie Sądu przepis ten nie wymaga, aby lokalizacja kasyna znajdowała się na terenie hotelu pięcioletniego czy cztero- gwiazdkowego, czy też żeby powierzchnia ta podlegała kategoryzacji. Wymaga, aby znajdowała się w budynku hotelu o wskazanej kategorii. W ocenie Sądu ustawodawcy chodziło o podkreślenie pewnych cech, jego zdaniem atrakcyjnych, które mogłyby przyciągać do kasyna klientów zamożnych i niemających związków ze światem przestępczym, preferowanie miejsc atrakcyjnych w sensie bardziej powszechnego postrzegania niż zdefiniowanych ustawowo.

28. Finanse publiczne.

28.1 Dotacja oraz subwencje z budżetu państwa w tym dla jednostek samorządu terytorialnego.

W wyroku z dnia 21 października 2020 r. sygn. akt V SA/Wa 2221/19 Sąd, uchylając zaskarżoną decyzję wraz z decyzją organu I instancji uznał, że termin na wydatkowanie dotacji powinien być rzeczywisty i liczyć się od dnia w którym pieniądze rzeczywiście zostały postawione do dyspozycji podmiotu dotowanego. W badanej sprawie ten termin skracał się o 3 dni i termin dla skarżącej wynosiłby praktycznie dni 11, a nie 14 dni jak przewidziano w umowie o dofinansowanie. Sąd podkreślił, że wydatkować można środki, które realnie są pozostawione do dyspozycji. Przed datą wpływu na rachunek dotowany podmiot takiej możliwości nie miał.

28.2 Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

W wyroku z dnia 19 lutego 2020 r. sygn. akt V SA/Wa 1353/19 Sąd oddalając skargę zgodził się ze stanowiskiem organu, że jeżeli pierwotnie zamawiający wymagał, aby wykonawca posiadał przymiot autoryzowanego serwisu, a następnie z takiego wymogu zrezygnował, to w ten sposób ewidentnie materialnie zmienił warunek udziału w postępowaniu. Tego rodzaju zmiana nie była jak twierdzi Skarżący tylko i wyłącznie interpretacją i wyjaśnieniem treści SIWZ, skoro ww. pierwotna treść przedmiotowego warunku była jasna i zrozumiała, natomiast podmiotowe żądanie jednoczesnej autoryzacji producenta dla wykonawcy na sprzedaż oraz autoryzacji producenta dla wykonawcy na serwis, nie jest równoważne do podmiotowego żądania samej autoryzacji producenta dla wykonawcy na sprzedaż oraz przedmiotowego żądania, aby w trakcie realizacji zamówienia serwis wykonywał za pomocą podmiotów posiadających autoryzację producenta.

28.3 Egzekucja należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów Ordynacji podatkowej.

W wyroku z dnia 20 maja 2020 r. sygn. akt V SA/Wa 1108/19 Sąd wyjaśnił, że doręczenie tytułu wykonawczego nie może być w każdym przypadku traktowane jako przesłanka *sine qua non* skutecznego wniesienia zarzutów w postępowaniu egzekucyjnym, w rozumieniu art. 27 § 1 pkt 9 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1438 ze zm.). Sąd wyjaśnił, że wszczęcie postępowania egzekucyjnego i powzięcie wiadomości o zastosowanym środku egzekucyjnym może nastąpić przed doręczeniem tytułu wykonawczego (np. na skutek zawiadomienia o zajęciu rachunku bankowego), a przy tym data doręczenia tytułu wykonawczego nie zawsze będzie wyznaczać moment początkowy terminu na wniesienie zarzutów (kwestia dolegliwości środka egzekucyjnego). W ocenie Sądu trudno wymagać od zobowiązanego, mając na względzie choćby aspekt efektywności środków ochrony, by posiadając stosowną wiedzę i znajomość przysługujących mu praw oczekiwał na formalne pouczenie organu dokonane w tytule wykonawczym.

29. Subwencje unijne, fundusze strukturalne regulacje rynków branżowych.

29.1 Rynek mleka i przetworów mlecznych.

W wyroku z dnia 11 sierpnia 2020 r. sygn. akt V SA/Wa 192/20 Sąd, oddalając skargę na decyzję Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w przedmiocie odmowy stwierdzenia nadpłaty, stwierdził, że opłaty uiszczane przez skarżącą jako płatnika w ramach realizacji mechanizmu tzw. kwotowania mleka nie są podatkami w rozumieniu tzw. Ustaw podatkowych, a podmiot skupujący, uznany za płatnika opłaty, nie jest podmiotem tożsamym z pojęciem płatnika na gruncie ustaw podatkowych. W związku z powyższym nie może mieć tu zastosowania art. 28 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900 ze zm.). Brak jest także przesłanek do samodzielnego obliczenia wynagrodzenia i odliczenia od wpłaconych przez płatnika kwot w ramach realizacji mechanizmu kwotowania produkcji mleka co stanowi w konsekwencji brak podstaw do żądania nadpłaty z tego tytułu.

29.2 Inne sprawy dotyczące subwencji unijnych, funduszy strukturalnych, regulacji rynków branżowych.

W wyroku z dnia 29 września 2020 r. sygn. akt V SA/Wa 1897/19 Sąd wskazał, że zgodnie art. 38q ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 945 ze zm.), każde dostarczenie określonych w nim produktów rolnych przez producenta będącego rolnikiem, którego gospodarstwo jest położone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, do pierwszego nabywcy będącego przetwórcą lub dystrybutorem, który nie zbywa tych produktów rolnych bezpośrednio konsumentom finalnym, zwanym dalej „dystrybutorem”, wymaga zawarcia umowy, obejmującej jedną lub wiele dostaw, która powinna spełniać warunki określone w punktach 1-3 tego przepisu. Mając na uwadze powyższe Sąd podkreślił, że karze pieniężnej podlega wyłącznie „pierwszy nabywca będący przetwórcą lub

dystrybutorem”, który „nie zbywa produktów rolnych bezpośrednio konsumentom finalnym”.

W wyroku z dnia 17 listopada 2020 r. sygn. akt V SA/Wa 2299/19 Sąd, mając na uwadze treść § 2 ust. 1 pkt 1 lit. a i b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłat pomocy finansowej na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 719) oraz art. 55³ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, ze zm.), jak również § 2 ust. 7 ww. rozporządzenia - stwierdził, że wielkość ekonomiczną gospodarstwa rolnika będącego współnikiem spółki cywilnej, ustala się w stosunku do tego gospodarstwa, w którym ma być realizowana operacja.

Jednocześnie Sąd zaznaczył, że pomimo faktu, iż do zaskarżonego rozstrzygnięcia nie mają zastosowania przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego co powoduje, że nie podlegają one kontroli sądu administracyjnego pod względem zgodności z przepisami postępowania administracyjnego, to jednak podlega ono badaniu przez Sąd pod kątem zasad dobrej administracji i konstytucyjnej zasady – wyrażonej w art. 2 Konstytucji RP – działania w granicach i na podstawie prawa. Tymczasem zaskarżone rozstrzygnięcie – z uwagi na stwierdzone uchybienia – nie odpowiada standardom należytej administracji i nie poddaje się kontroli sądownoadministracyjnej, co uzasadnia jego wyeliminowanie z obrotu prawnego.

30. Sprawy dotyczące dróg, transportu drogowego, kolei, lotnictwa i żeglugi.

Problem prawny, jaki zarysował się w 2020 r. na gruncie spraw w przedmiocie zajęcia pasa drogowego, dotyczył określenia dowodu, którego przeprowadzenie pozwalałoby na skuteczne postawienie stronie postępowania administracyjnego zarzutu bezprawnego zajęcia pasa drogowego.

W sprawach o sygn. akt VI SA/Wa 23/20, VI SA/Wa 478/20, VI SA/Wa 36/20, VI SA/Wa 2556/19, jak i wielu innych toczących się ze skarg na decyzje o nałożeniu

kary pieniężnej za zajęcie pasa drogowego bez zezwolenia, Sąd przesądził, że dowodem, którego przeprowadzenie pozwalałoby na skuteczne postawienie stronie zarzutu bezprawnego zajęcia pasa drogowego powinna być mapa do celów prawnych z wyrysowanym przedmiotem, który narusza przestrzeń pasa drogowego. Taka bowiem mapa, w myśl § 75 - § 77 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie standardów technicznych wykonywania geodezyjnych pomiarów sytuacyjnych i wysokościowych oraz opracowywania i przekazywania wyników tych pomiarów do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (Dz. U. Nr 263, poz. 1562 ze zm.), sporządzona być powinna na potrzeby prowadzonego postępowania administracyjnego, gdyby inne dowody nie były wystarczające w rozumieniu art. 81 k.p.a.

Kwestionując ustalenia organu w rozpoznawanych sprawach Sąd każdorazowo wskazywał, że zgromadzony materiał dowodowy w postaci wypisu z rejestru gruntów, wydruku z mapy zasadniczej oraz wyrysu z mapy ewidencyjnej, jest niewystarczający do uznania, że doszło do zajęcia pasa drogowego. Dysponując wyłącznie tymi dowodami nie ma bowiem pewności, czy nośnik reklamowy znajduje się w pasie drogowym, skoro na żadnej spośród znajdujących się w aktach sprawy map nie został przez uprawnioną do tego osobę wyrysowany w odpowiedniej skali przedmiot, który zdaniem organu wchodzi w pas drogowy. Wskazanie miejsca usytuowania reklamy na mapie geodezyjnej przez inspektora Zarządu Dróg Miejskich (nawet przyjmując, że jest on geodetą) nie oznacza, że poczynione zostały bezsporne ustalenia określające granice tego pasa oraz usytuowanie spornego nośnika reklamowego wobec tych granic. W ocenie Sądu dla wykazania zajęcia pasa drogowego, w aspekcie wkroczenia w granice tego pasa, konieczne jest udowodnienie tych granic na podstawie mapy zasadniczej w odpowiedniej skali, obejmującej odcinek usytuowania reklamy/nośnika, z zaznaczeniem również reklamy/nośnika, sporządzonej przez osobę uprawnioną.

W grupie spraw dotyczących kar za przejazd pojazdem nienormatywnym bez zezwolenia zdecydowaną większość stanowiły sprawy, w których organ odmówił uchylenia, w trybie wznowienia postępowania administracyjnego, decyzji ostatecznej o nałożeniu kary pieniężnej w związku z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) z dnia 21 marca 2019 r., sygn. C-127/17, w świetle którego Polska

naruszyła prawo unijne (chodzi o dyrektywę Rady nr 96/53/WE) poprzez wprowadzenie ograniczenia dla swobodnego ruchu pojazdów o maksymalnym nacisku osi napędowej wynoszącym 11,5 tony.

Uchylając decyzje wydane w tym przedmiocie Sąd zakwestionował stanowisko organu, w myśl którego wyrok TSUE z dnia 21 marca 2019 r. nie może stanowić podstawy prawnej, w oparciu o którą organ mógłby wyeliminować z obrotu prawnego decyzję ostateczną. W sprawach o sygn. akt VI SA/Wa 2549/19, VI SA/Wa 888/20, VI SA/Wa 450/20, VI SA/Wa 2444/19, czy VI SA/Wa 78/20, przywołując treść art. 145 § 1 pkt 7 k.p.a. wskazał, że w sprawie zakończonej decyzją ostateczną wznawia się postępowanie, jeżeli zagadnienie wstępne zostało rozstrzygnięte przez właściwy organ lub sąd odmiennie od oceny przyjętej przy wydaniu decyzji (art. 100 § 2 k.p.a.). Pojęcie zagadnienia wstępnego z art. 145 § 1 pkt 7 k.p.a. obejmuje także kwestię zgodności prawa krajowego z prawem unijnym, która następnie została rozstrzygnięta przez TSUE w wyroku stwierdzającym niezgodność pomiędzy tymi uregulowaniami. Kwestię wstępną rozumieć w tym przypadku należy w znaczeniu materialnym, a więc - jako generującą potrzebę wypowiedzi TSUE, bądź odmowę zastosowania przepisu krajowego - sprzeczność, która na etapie postępowania administracyjnego, bądź nawet następującego po nim postępowania sądowego, została rozwikłana samodzielnie przez organ lub sąd, ale negatywnie dla przepisu unijnego. Późniejsza, odmienna ocena TSUE stanowi w tym przypadku wypowiedź „innego organu lub sądu”, o której mowa w art. 145 § 1 pkt 7 k.p.a. Nie można przy tym skutecznie zarzucić, że zostaje w tym przypadku naruszony zakaz rozszerzającej wykładni wyjątków od zasady trwałości decyzji ostatecznej. Obowiązek wykonania wyroku TSUE traktować należy jako podstawową powinność państwa członkowskiego, służącą realizacji strukturalnych podstaw porządku unijnego.

Uzasadniając konieczność uchylecia zaskarżonych decyzji, jak również wydanych pierwotnie przez organy inspekcji transportu drogowego decyzji o nałożeniu kary pieniężnej Sąd zauważył, że zastosowane w rozpoznawanych sprawach przez organy przepisy prawa krajowego, m.in. art. 64, art. 140aa ust. 1-3, a także art. 140ab ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137 ze zm.), w świetle wyroku TSUE z dnia 21 marca 2019 r. pozostają w

oczywistej sprzeczności z art. 3 ust. 1 tiret pierwsze dyrektywy nr 96/53/WE w związku z punktem 3.4.1. załącznika nr I do tego aktu. Dlatego też nakładanie przez organy kary pieniężnej za przekroczenie dopuszczalnego nacisku osi napędowej pojazdu na drodze, dla której ustanowiony w prawie krajowym dopuszczalny nacisk pojedynczej osi napędowej wynosił 8 lub 10 ton, uznać należy za niezgodne z prawem unijnym. Stwierdzany w toku kontroli drogowej nacisk osi napędowej pojazdu, który w istocie nie powodował przekroczenia maksymalnego dopuszczalnego nacisku osi napędowej pojazdu ustanowionego w pkt 3.4.1. załącznika nr I do dyrektywy nr 96/53/WE na poziomie 11,5 tony, nie mógł stanowić podstawy do nałożenia kary. Zastosowanie przez organy, w takiej sytuacji, przepisów prawa krajowego, z pominięciem zasady pierwszeństwa prawa unijnego, stanowiło naruszenie prawa materialnego. Brak podstaw do nałożenia kary obligował Sąd do umorzenia postępowania w trybie art. 143 § 3 p.p.s.a.

W sprawach o sygn. akt VI SA/Wa 2247/19, VI SA/Wa 2271/19 i VI SA/Wa 2322/19 Sąd - przywołując czym jest stacja pasażerska (art. 4 pkt 53 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym - Dz. U. z 2019 r. poz. 710 ze zm.) - wskazał, że korzystanie z niej przez przewoźnika kolejowego sprowadza się w istocie do korzystania z infrastruktury stacji przez pasażerów przewoźnika. Jednakże z faktu, że korzystanie ze stacji pasażerskich jest dla podróżujących nieodpłatne (art. 36k ust. 1 ustawy o transporcie kolejowym), przewoźnik kolejowy nie może wywieść, po swojej stronie, zwolnienia z obowiązku ponoszenia opłat za korzystanie z obiektu infrastruktury usługowej, jaką jest stacja pasażerska. Stosownie do art. 36e ust. 1 oraz art. 36f ust. 1 pkt 5 ustawy o transporcie kolejowym za dostęp do obiektu infrastruktury usługowej przewoźnik kolejowy jest obowiązany uiszczać opłatę. Udostępnianie stacji pasażerskiej przewoźnikowi kolejowemu następuje zaś na zasadach określonych w przepisach art. 36a – art. 36i ustawy o transporcie kolejowym, z których żaden nie wyłącza pobierania od przewoźnika kolejowego opłat za udostępnianie stacji pasażerskiej.

Odmienne stanowisko wyrażono w sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 652/20, w której Sąd uznał, że Prezes Urzędu Transportu Kolejowego błędnie zinterpretował pojęcie „odprawa podróżnych”, które wyznacza zakres korzystania przez przewoźnika

z obiektów infrastruktury usługowej (art. 36j ust. 1 pkt 2 lit. a) ustawy o transporcie kolejowym) i w sposób nieuprawniony nadał mu znacznie szerszy zakres, niż przepisy ustawy. Organ przyjął błędne założenie, że samo zatrzymanie się pociągu przy stacji pasażerskiej stanowi o korzystaniu z jej infrastruktury usługowej i z tego tytułu, we wzorze wniosku o udostępnienie przewoźnikowi obiektów infrastruktury usługowej, określono opłaty za każdy wjazd pociągu na stację pasażerską, co stoi w oczywistej sprzeczności z art. 36 j ust.1 pkt 2 lit. a) i b) ustawy o transporcie kolejowym. Sąd odwołał się też w tej kwestii do uzasadnienia projektu ustawy – o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw z dnia 16 listopada 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz.1923) gdzie podano, że zatrzymywanie się pociągu przy stacji pasażerskiej nie oznacza konieczności korzystania z usług świadczonych przewoźnikom na stacji pasażerskiej (strona 6, druk sejmowy nr 840).

Przedmiotem kontroli Sądu w sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 2280/19 było cofnięcie uznania dla ośrodka szkoleniowego na prowadzenie szkolenia na kierownika prac podwodnych III klasy. Sąd stanął w tej sprawie na stanowisku, że wymóg przewidziany w § 4 ust 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2010 r. w sprawie szkolenia i egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do wykonywania prac podwodnych (Dz. U. Nr 126, poz. 856) stanowi o obowiązku prowadzenia przez ośrodek szkoleniowy dziennika zajęć i ćwiczeń oraz dziennika prac podwodnych i nie chodzi w nim o specjalny druk, o określonym wyglądzie graficznym, ale o bieżącą kontrolę obecności kursantów na szkoleniu. Dziennik zajęć i ćwiczeń - wymóg formalny w świetle ww. rozporządzenia, ma być dowodem potwierdzającym bieżące (codzienne) realizowanie programu szkolenia, a nie dowolne wpisywanie kursantów przez prowadzącego, czy też domniemywanie liczby kursantów po ilości uzyskanych zaliczeń. To że rozporządzenie nie określa żadnych formalnych wymogów w tym zakresie, nie zwalnia prowadzącego ośrodek od dokumentowania obecności kursantów na zajęciach.

Orzecznictwo w sprawach dotyczących transportu drogowego i przewozów pozostawało w zgodzie z dotychczasową praktyką orzeczniczą Sądu.

Z tej grupy na uwagę zasługuje sprawa o sygn. akt VI SA/Wa 978/20, której przedmiotem była kara pieniężna za naruszenie przepisów ustawy z dnia 9 marca 2017

r. o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów (Dz. U. z 2017 r. poz. 708 ze zm.).

Sąd uchylając decyzje organu wydane w tej sprawie i umarzając postępowanie administracyjne uznał, że wszczęcie i prowadzenie postępowania administracyjnego było niedopuszczalne, bowiem przed doręczeniem postanowienia o wszczęciu postępowania upłynął wyznaczony przez ustawodawcę termin na dokonanie tej czynności. Do takiego wniosku doprowadziła Sąd analiza przepisów ww. ustawy o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów, ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 505) oraz ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800 ze zm.).

Sąd - odwołując się do przepisu art. 165b § 1 ustawy Ordynacja podatkowa - stwierdził, że wprowadzicie przepis ten odnosi się do kontroli podatkowej i postępowania podatkowego, jednak formuła stosowania odpowiedniego, którą spójnie posłużył się ustawodawca w art. 94 ust. 1 *in fine* ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej i w art. 26 ust. 5 ustawy o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów, obliguje do jego stosowania z modyfikacjami również w odniesieniu do kontroli celno-skarbowej prowadzonej pod względem przestrzegania przepisów ustawy o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów. W art. 165b § 1 ustawy Ordynacja podatkowa ustawodawca zdecydował ograniczyć termin, w którym uruchomione może być postępowanie administracyjne w sprawie stanowiącej rezultat kontroli funkcjonariuszy Krajowej Administracji Skarbowej w przedmiocie przestrzegania przepisów ustawy o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów. Upływ terminu określonego w tym przepisie należy zatem traktować jako bezwzględną przeszkodę wszczęcia postępowania jurysdykcyjnego (ujemną przesłankę procesową), blokującą dopuszczalność wszczęcia postępowania administracyjnego, a w przypadku jego uruchomienia – obligującą do umorzenia procesu.

31. Działalność gospodarcza.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 435/20 dotyczącej stwierdzenia utraty statusu zakładu pracy chronionej Sąd uznał, że utrata statusu zakładu pracy chronionej stanowi konsekwencję niespełniania przez podmiot, któremu ten status uprzednio przyznano, warunków lub niedopełnienia obowiązków wskazanych w art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123 poz. 776 ze zm.). Nie stanowi natomiast sankcji administracyjnej wiążącej się z popełnieniem naruszenia prawa. Decyzja orzekająca o utracie statusu zakładu pracy chronionej należy do kategorii związanych, o czym świadczy kategorię sformułowanie „wojewoda podejmuje”, zamieszczone w art. 30 ust. 3 ustawy o rehabilitacji. Utrata statusu następuje z dniem zaprzestania spełniania jakiegokolwiek z tych warunków lub obowiązków, a więc decyzja administracyjna nosi znamiona deklaratoryjnej. Przesłanki wymienione w art. 28 ust. 1 pkt 1–3 ustawy o rehabilitacji, do których odsyła art. 30 ust. 3 tej ustawy traktować należy nie tylko jako warunki uzyskania, ale również utrzymania statusu zakładu pracy chronionej.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 1404/19 Sąd stwierdził, iż przesłanka „trwałego zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej”, wynikająca z art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2018 r. poz. 647 ze zm.), obliguje Ministra Przedsiębiorczości i Technologii jedynie do badania podejmowanych przez przedsiębiorcę czynności faktycznych oraz prawnych związanych z zaprzestaniem prowadzonej działalności; istotny jest w tym względzie zamiar przedsiębiorcy. Z przepisu tego nie wynika uprawnienie ministra właściwego do spraw gospodarki do badania, czy działania przedsiębiorców spełniają wymogi podporządkowania ich działalności zasadzie racjonalnego gospodarowania i czy w istocie prowadzona działalność gospodarcza jest działalnością pozorowaną. Przepis ten nie stanowi również instrumentu, do zwalczania nadużyć dokonywanych przez przedsiębiorców w ramach prowadzonych przez nich działalności gospodarczej, w tym przykładowo nadużyć podatkowych, czy nadużyć w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego. Badanie zatem przez ministra właściwego do spraw gospodarki na

podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 wskazanej ustawy przesłanki „trwałego zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej”, nie daje temu ministrowi kompetencji do oceny działalności gospodarczej pod względem jej racjonalności i wykreślenia tej działalności z CEIDG, ze względu na jej pozorny charakter związany jedynie z zamiarem wyłudzenia zasiłków chorobowych. Taka interpretacja art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy stałaby w sprzeczności z konstytucyjnie gwarantowaną na podstawie art. 20 Konstytucji RP wolnością działalności gospodarczej, która w świetle art. 22 Konstytucji RP podlega ograniczeniom, ale tylko na podstawie ustawowej regulacji.

32. Sprawy z zakresu geologii i górnictwa.

Spośród tych spraw na uwagę zasługują sprawy o sygn. akt VI SA/Wa 2501-2504/19, w których Sąd wskazał, że organ koncesyjny, działając na podstawie art. 138 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 868), dokonuje oszacowania podstawy do naliczenia opłaty eksploatacyjnej z zastosowaniem art. 23 § 1 pkt 1–2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900). Wydając decyzję w reżimie art. 138 ustawy Prawo geologiczne i górnicze organ zobowiązany jest do ustalenia stopnia wydobycia jak najbardziej odpowiadającego realnej podstawie wyliczenia opłaty eksploatacyjnej, tj. m.in. z uwzględnieniem sezonowości wydobycia w okresie, za który ustalana jest opłata.

W sprawach o sygn. akt VI SA/Wa 786/20, VI SA/Wa 964/20 i VI SA/Wa 1000/20 Sąd podał, że możliwość udziału organizacji społecznych w postępowaniach koncesyjnych uzależniona jest od tego, z jakiego rodzaju procedurą koncesyjną mamy do czynienia, a ściślej od tego – czy poprzedzało ją postępowanie w sprawie wydania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych przedsięwzięcia. Taki wniosek płynie bowiem z lektury art. 33 ustawy Prawo geologiczne i górnicze. W świetle przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283) wydanie niektórych koncesji, przykładowo wymienionej w art. 72 ust. 2 pkt 2 lit. k) tej ustawy, dopuszczalne jest tylko wówczas,

gdy funkcjonuje w obrocie prawnym decyzja o uwarunkowaniach środowiskowych. Nie chodzi tu przy tym o jakąkolwiek decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, ale o taką, która wydana została dla przedsięwzięcia tożsamego z tym, które objęto wnioskiem o udzielenie koncesji. Tylko w ten sposób ziszczyć się może cel przepisu art. 33 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, który wprawdzie ogranicza udział organizacji społecznej w postępowaniu koncesyjnym, ale wyłącznie w zakresie takiego przedsięwzięcia, w odniesieniu do którego organizacje mogły swobodnie zająć przewidziane prawem stanowisko procesowe w uprzednio toczącym się postępowaniu środowiskowym. Inne rozumienie tego przepisu pozostawałoby sprzeczne z ideą udziału organizacji społecznej w postępowaniu, którego wynik wywiera wpływ na interes społeczny w zakresie ochrony środowiska.

Jeżeli zatem w odniesieniu do danego przedsięwzięcia mamy do czynienia z konfiguracją postępowań zależnych: środowiskowego i koncesyjnego, za wystarczający uznaje się udział organizacji społecznej w tym pierwszym. Jeżeli tego rodzaju relacja nie występuje, bo postępowanie koncesyjne ma charakter samoistny, zwolnienie ze stosowania przepisów o udziale organizacji społecznych unormowane w art. 33 ustawy Prawo geologiczne i górnicze nie wchodzi w grę.

33. Sprawy dotyczące uprawnień do wykonywania określonych czynności i zajęć.

W grupie tych spraw, w części odnoszącej się do adwokatów, radców prawnych i notariuszy przeważały, podobnie jak w latach ubiegłych, sprawy ze skarg na uchwały Komisji Egzaminacyjnej II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości do spraw odwołań od wyników egzaminu radcowskiego, adwokackiego bądź notarialnego. Odnotowano też skargi na decyzje Ministra Sprawiedliwości w przedmiocie ustalenia wyniku egzaminu konkursowego na aplikacje, w szczególności adwokacką i radcowską, jak również skargi w sprawach dotyczących wpisu na listę adwokatów, radców prawnych oraz uchwał właściwego organu samorządu zawodowego dotyczących skreślenia z listy adwokatów i radców prawnych oraz skreślenia z listy aplikantów radcowskich i adwokackich.

W sprawach dotyczących skarg na uchwały samorządu radcowskiego w przedmiocie wpisu na listę radców prawnych osób, które zdały egzamin radcowski bez odbycia aplikacji radcowskiej przyjmowano, że warunki wpisowe - spełnienie których jest wymagane na etapie przystępowania do egzaminu radcowskiego - podlegają ocenie organów samorządu radcowskiego także w postępowaniu o wpis na listę radców prawnych, wszczętym następnie po złożeniu egzaminu zawodowego. Organy te, jako organy samorządu zawodowego w rozumieniu art. 17 ust. 1 Konstytucji RP, zostały upoważnione do podjęcia uchwały w sprawie wpisu na listę radców prawnych. W postępowaniu mają obowiązek kierowania się określonymi ustawą z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 75) przesłankami wpisowymi. Oznacza to, że w świetle art. 24 ust. 4 pkt 6 ustawy o radcach prawnych wymagającego odbycia w Rzeczypospolitej Polskiej aplikacji radcowskiej i złożenia egzaminu radcowskiego, z zastrzeżeniem art. 25 ust. 1 i 2, spełnienie określonych w art. 25 ust. 2 tej ustawy przesłanek uprawniających do przystąpienia do egzaminu bez odbycia aplikacji badane jest przez organy samorządu radcowskiego dopiero na etapie rozpoznawania wniosku o wpis na listę radców po złożonym egzaminie. Jednakże, zdaniem Sądu (sprawa o sygn. akt VI SA/Wa 1509/20) fakt zdania egzaminu radcowskiego przez kandydata niespełniającego wymagań z art. 25 ust. 2 ustawy o radcach prawnych nie może być przez organ wpisowy traktowany jako nie mający znaczenia. Skoro kwestia spełniania przesłanek z art. 25 ust. 2 ustawy o radcach prawnych jest badana na etapie przyjmowania zgłoszeń o przystąpieniu do egzaminu radcowskiego (art. 36¹ ust. 1 ustawy) i mimo tego wnioskodawca, który nie odbył aplikacji radcowskiej oraz nie legitymuje się przesłankami uprawniającymi do przystąpienia do egzaminu radcowskiego, zostanie przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej niezasadnie dopuszczony do egzaminu radcowskiego i następnie ten egzamin zda, to może na podstawie art. 8 k.p.a. oczekiwać od organu wpisowego podobnej oceny okoliczności, na podstawie których został uznany za uprawnionego do przystąpienia do egzaminu zawodowego. Organ wpisowy, zajmując odmienne stanowisko, powinien je wyjaśnić, zwłaszcza że w skład komisji egzaminacyjnych wchodzi osoby spośród radców prawnych, wskazane przez Krajową Radę Radców Prawnych.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 2511/19 Sąd uznał konieczność spełnienia warunku z art. 24 ust. 1 pkt 1 ustawy o radcach prawnych (ukończenia wyższych studiów prawnych), zarówno na etapie składania wniosku o dopuszczenie do egzaminu na aplikację radcowską (art. 33³ ust. 2 ustawy), na etapie wystąpienia z wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu radcowskiego (także przez osoby uprawnione do przystąpienia do egzaminu, mimo że aplikacji radcowskiej nie odbyły - art. 25 ust. 2 i 3 ustawy), jak i w postępowaniu o wpis na listę radców prawnych, również co do osób po zdanym egzaminie radcowskim (art. 24¹ ustawy). Jednakże z brzmienia art. 24 ust. 2c ustawy o radcach prawnych wynika, że w postępowaniu w sprawie wpisu na listę radców prawnych uprawnienia rady okręgowej izby radców prawnych do badania przesłanek wpisu, wymienionych w art. 24. ust. 1 ustawy, nie są nieograniczone i nie obejmują merytorycznej oceny legalnie uzyskanych dokumentów i zaświadczeń, potwierdzających nabycie określonych uprawnień, a wydanych przez właściwe organy w ramach ustawowo określonych kompetencji. Ustalenia organu wpisowego co do okoliczności potwierdzonych powyższymi dokumentami nie mogą być dowolne i naruszać wyrażonych w art. 6 i art. 8 k.p.a. zasad praworządności i zaufania obywateli do organów państwa. Postępowanie o wpis na listę radców prawnych (w którym konieczne jest spełnienie przesłanek z art. 24 ust. 1 ustawy o radcach prawnych dla uzyskania wpisu) jest bowiem odrębną sprawą administracyjną od postępowania związanego z przystąpieniem i złożeniem egzaminu radcowskiego, pomimo że co do zasady złożenie egzaminu radcowskiego po odbytej aplikacji radcowskiej bądź po spełnieniu warunków z art. 25 ust. 2 ustawy o radcach prawnych, zastępujących odbycie aplikacji, jest warunkiem wpisu na listę radców prawnych.

Oдноśnie zaś spraw dotyczących sędziów zwraca uwagę stanowisko Sądu co do skutków jakie dla możliwości dalszego zajmowania stanowiska sędziego wynikły z wejścia w życie ustawy z dnia 12 lipca 2017 r. o zmianie ustawy Prawo ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 1452) oraz ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. z 2017 r. poz. 38 (w brzmieniu obowiązującym od 1 października 2017 r.) dalej ustawa o FUS. Zmiany te przewidywały, że sędzia przechodzi w stan spoczynku z mocy prawa z dniem

następującym po upływie 6 miesięcy od wejścia w życie ustawy o FUS z chwilą ukończenia określonego wieku. Jednak zgodnie z art. 69 § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych – wyjątkiem od tej zasady jest złożenie oświadczenia Ministrowi Sprawiedliwości woli dalszego zajmowania stanowiska i przedstawienie zaświadczenia stwierdzającego zdolność do pełnienia obowiązków sędziego ze względu na stan zdrowia, wydane na zasadach określonych dla kandydata na stanowisko sędziowskie.

We wskazanym zakresie odnotowania wymaga wyrok wydany w sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 2554/19 (analogicznie wyroki w sprawach o sygn. akt VI SA/Wa 2682/19 i VI SA/Wa 2408/18), w której skarżąca w dniu wejścia w życie ww. ustawy miała ukończony 60 rok życia i wraz z oświadczeniem o zamiarze dalszego zajmowania stanowiska sędziego złożyła zaświadczenie psychologa stwierdzające, że jest zdolna do wykonywania obowiązków sędziego wobec braku przeciwwskazań psychologicznych oraz zaświadczenie lekarskie o zdolności do pełnienia obowiązków sędziego wobec braku przeciwwskazań zdrowotnych. Minister Sprawiedliwości odmówił skarżącej zgody na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego, w następstwie czego skarżąca wniosła skargę do Sądu na decyzję Ministra w tym względzie. Wyrokiem z dnia 30 kwietnia 2020r. Sąd stwierdził nieważność decyzji Ministra Sprawiedliwości. W ocenie Sądu Minister Sprawiedliwości wydał decyzję administracyjną bez podstawy prawnej w sytuacji, gdy pełnił jedynie rolę „adresata określonego oświadczenia” i nie miał kompetencji do odmowy wyrażenia zgody na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego.

Z kolei postanowieniem wydanym w sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 456/20 Sąd odrzucił skargę na akt Ministra Sprawiedliwości w przedmiocie odwołania sędziego z delegacji wskazując, że delegowanie przez Ministra Sprawiedliwości, o którym mowa w art. 71 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych można określić jako akt o charakterze porządkowym, wprawdzie niezbędny, ale wyłącznie do celów organizacyjnych. Zdaniem Sądu akt delegacji (odwołania z delegacji) nie jest aktem, o jakim mowa w art. 3 § 2 pkt 4 p.p.s.a., podlegającym kognicji sądów administracyjnych, co wynika z art. 5 pkt 2 tej ustawy, który to przepis wskazuje, że sądy administracyjne nie są właściwe w sprawach wynikających z podległości służbowej pomiędzy przełożonymi i podwładnymi.

W sprawie o sygn. akt VI SA/WA 731/20 spór między stronami sprowadzał się do rozstrzygnięcia, czy sekretarz Komisji Egzaminacyjnej zasadnie odmówił zwrotu stronie skarżącej wniesionej opłaty za egzamin na doradcę podatkowego. W ocenie organu jest to czynność, do której nie mają zastosowania przepisy k.p.a. i w konsekwencji nie doszło do naruszenia wskazanych w skardze przepisów ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 283 ze zm.) oraz przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 listopada 2010 r. w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego i przeprowadzenia egzaminu na doradcę podatkowego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1972). Sąd rozstrzygając sprawę podkreślił, że zaskarżone w sprawie pismo stanowi decyzję administracyjną rozstrzygającą jednostronnie o prawach i obowiązkach w indywidualnej sprawie. W przypadku bowiem gdy przepisy prawa upoważniają organ administracji publicznej do załatwienia sprawy administracyjnej, lecz nie określają formy rozstrzygnięcia tej sprawy, co nie jest rzadkim przypadkiem w polskim systemie prawa, to należy przyjąć, że powinna być ona załatwiona w formie decyzji administracyjnej.

W wyroku z dnia 12 grudnia 2019 r. sygn. akt VIII SA/Wa 489/19, Sąd zajmował się problematyką odwołania ze stanowiska Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym z uwagi na ukończenie przez niego 65 roku życia. Prawną podstawę kontrolowanych przez Sąd decyzji stanowił art. 280 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 771 ze zm.) dalej u.k.s. Skarżący kwestionując ww. decyzję podniósł, że art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy o komornikach stoi w sprzeczności z normami unijnymi, tj. art. 2 ust. 2, art. 6 ust. 1 i art. 8 ust. 2 dyrektywy Rady z dnia 27 listopada 2000 r. nr 2000/78/WE ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy (Dz. Urz. UE L 303.12.16) – dalej dyrektywa 2000/78/WE. Według skarżącego organ dokonał błędnej wykładni i zastosowania art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy o komornikach uznając, że przepis ten nie powoduje dyskryminacji ze względu na wiek, w którym komornik musi zaprzestać wykonania pracy zawodowej.

Uchylając zaskarżoną decyzję Sąd wywiódł, że problemem, który wyłania się na tle przedmiotowej sprawy jest problem, czy uregulowania art. 19 ust. 1 pkt 2 u.k.s. nie

pozostają w sprzeczności z uregulowaniami art. 2 ust. 2, art. 4 ust. 1 i art. 6 ust. 1 dyrektywy nr 2000/78/WE oraz nie są sprzeczne z art. 21 ust. 1 Karty Praw Podstawowych UE (Dz. U UE z 2016 r. C 202 s.1). Sąd wskazał, że dyrektywa 2000/78/WE została implementowana do krajowego porządku prawnego ustawą z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz. U. z 2010 r. Nr 254, poz. 1700) dalej: ustawa o wdrożeniu niektórych przepisów UE. W tym kontekście WSA podkreślił, że względy efektywności prawa unijnego wymagają z jednej strony, by ustawodawca, wprowadzając regulację ustanawiającą górną granicę wieku dla prowadzenia działalności zawodowej komornika, kierował się zgodnym z prawem unijnym celem, to jest zapewnieniem równego traktowania w zakresie wykonywania danej działalności zawodowej. Z drugiej strony, organ stosujący prawo będące efektem implementacji przepisów unijnych, jest obowiązany do każdorazowej oceny, czy określone prawa podmiotowe są efektywnie chronione w przepisach krajowych. Przepisy krajowe nie mogą być interpretowane w świetle implementowanej dyrektywy tak, by pogorszyć sytuację jednostki.

Dalej Sąd wyjaśnił, że podstawowe regulacje prawne unijne w zakresie równego traktowania przy zatrudnianiu i wykonywaniu zawodu zawiera dyrektywa 2000/78/WE, która wiąże państwa członkowskie UE, co do celu jakim jest w szczególności zakaz dyskryminacji ze względu na wiek. W art. 2 ust. 2 dyrektywy zostały zawarte definicje dyskryminacji bezpośredniej, która występuje w przypadku gdy osobę traktuje się mniej przychylenie niż traktuje się, traktowano lub traktowano by inną osobę w porównywalnej sytuacji, z jakiegokolwiek przyczyny wymienionej w art. 1 oraz dyskryminacji pośredniej, która występuje w przypadku gdy przepis, kryterium lub pozornie neutralna praktyka może doprowadzić do szczególnie niekorzystnej sytuacji osób danej religii lub przekonań, niepełnosprawności, wieku lub orientacji seksualnej, w stosunku do innych osób za wyjątkiem sytuacji wskazanych w pkt (i) i (ii). Zgodnie natomiast z art. 6 ust. 1 ww. dyrektywy nie naruszając postanowień art. 2 ust. 2, Państwa Członkowskie mogą przewidzieć, że różnica traktowania ze względu na wiek nie będzie stanowić dyskryminacji, jeśli w kontekście ustawodawstwa krajowego, będzie ona obiektywnie i rozsądnie uzasadniona celom, włączając w to uzasadnione cele polityki

zatrudnienia, rynku pracy oraz szkoleń zawodowych oraz gdy środki osiągnięcia tego celu są odpowiednie i konieczne.

Zdaniem Sądu przyjęte w art. 19 ust. 1 pkt 2 u.k.s. uregulowanie stanowi przejaw dyskryminacji bezpośredniej w rozumieniu art. 2 ust. 2 (a) dyrektywy 2000/78/WE. Norma zawarta w tym przepisie i wydana na jego podstawie decyzja o odwołaniu komornika sądowego arbitralnie pozbawia komorników możliwości wykonywania zawodu w momencie osiągnięcia wieku 65 lat bez względu na kondycję psychiczną, czy fizyczną oraz bez możliwości dalszego wykonywania działalności za zgodą Ministra Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii właściwej izby komorniczej.

Według Sądu I instancji arbitralną jest ocena, iż wiek 65 lat jest wystarczająco zaawansowany, by stanowić górną granicę wieku dla wykonywania działalności zawodowej komornika, biorąc pod uwagę, że komornicy dysponują zespołem środków osobowych (asesorzy, aplikanci) i rzeczowych (kancelaria komornicza) służących wykonywaniu przypisanych im zadań, wykonują czynności egzekucyjne na własny rachunek, działają na zasadach samofinansowania, na własne ryzyko i ponoszą odpowiedzialność osobistą za prowadzoną działalność. Samo osiągnięcie wieku emerytalnego nie może uzasadniać odwołania, gdyż ani szybkość ani sprawność postępowania nie jest warunkowana wiekiem, lecz charakterem i celem czynności egzekucyjnych.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 1178/19 Sąd podkreślił, że ustawodawca nie przewidział możliwości, aby kwalifikowany pracownik ochrony fizycznej, wobec którego zostało wszczęte postępowanie karne za przestępstwo umyślne, nie został skreślony z listy kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej. Art. 29 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2018 r. poz. 2142 ze zm.) nie daje organom Policji możliwości odstąpienia od wykonania dyspozycji tego przepisu w razie stwierdzenia stanu faktycznego opisanego w przepisie. Podstawą skreślenia z listy kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej jest zarówno fakt popełnienia przestępstwa, jak i fakt wszczęcia w stosunku do osoby postępowania karnego o takie przestępstwo. Organ Policji nie ma prawnej możliwości wyboru rozstrzygnięcia w tym zakresie. Wydając decyzję kieruje się jedynie oceną wystąpienia w sprawie przesłanek określonych w przepisie. Wolą ustawodawcy było, aby

kwalfikowani pracownicy ochrony fizycznej byli skreślani z listy, w sytuacji gdy zaistniał już sam fakt wszczęcia postępowania karnego. Z tych względów brak jest podstaw do zawieszania postępowania administracyjnego do czasu zakończenia postępowania karnego.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 2067/19 Sąd uchylając zaskarżoną decyzję wyjaśnił, że skoro skarżąca ukończyła studia drugiego stopnia na kierunku odpowiadającym specjalności architekta, to nie było żadnych podstaw do weryfikowania zakresu zajęć odbytych na wcześniejszych etapach wykształcenia. Tego rodzaju wnioski należałoby zastosować wyłącznie wówczas, gdyby w grę wchodziło analizowanie pokrewnego architektury kierunku studiów drugiego stopnia. Zawód architekta należy do reglamentowanych i jego wykonywanie wymaga spełnienia przez kandydata przesłanek odpowiedniego wykształcenia oraz praktyki zawodowej. W opisywanej sprawie sporna stała się pierwsza z tych przesłanek, bowiem w ocenie organów skarżąca powinna wykazać się wykształceniem wyższym, rozumianym jako ukończenie zakończonych egzaminem studiów pięcioletnich na kierunku architektura, bądź innym, w ramach którego łączna ilość godzin bądź punktów ETCS przedmiotów kierunkowych nie była mniejsza niż 1/3 godzin wspomnianych studiów pięcioletnich. Wymaganie od strony, by wylegitymowała się oczekiwaną przez organ liczbą godzin bądź punktów ECTS, stawianym studiom pierwszego stopnia na kierunku architektura jest nieuprawnione, co znalazło odzwierciedlenie w treści § 4 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 29 kwietnia 2019 r. w sprawie przygotowania zawodowego do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 831).

34. Sprawy z zakresu jakości.

Sprawy z tego zakresu dotyczyły w szczególności naruszeń obowiązku wynikającego z ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, niezgodnego oznakowania wyrobów budowlanych, wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej produktów, wycofania produktów z obrotu, nałożenia kar

pieniężnych za wprowadzenie na rynek produktów niespełniających wymagań bezpieczeństwa.

Sąd uchylił skarżone decyzje i umorzył postępowanie w sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 1846/19, w której na producenta naczynia ceramicznego nałożono karę pieniężną w wysokości 60000 zł ze względu na fakt, że naczynie nie spełniało wymagań punktu normy (...). Z art. 33 a ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2016 r. poz. 2047) wynika, że organ nadzoru może, w drodze decyzji, nałożyć na producenta karę pieniężną w wysokości do 100 000 zł za wprowadzenie na rynek produktu niespełniającego wymagań bezpieczeństwa. Decyzja ta ma charakter uznaniowy, co oznacza, że ewentualne ukaranie należy do organu, który dokonuje oceny działań producenta jako zagrażających (i w jakiej mierze) interesowi publicznemu, a wymierzając karę pieniężną w określonej wysokości, kieruje się stopniem oraz okolicznościami w jakich doszło do naruszenia obowiązków, co wynika z art. 33a ust. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Sąd uznał w tej sprawie, że w ustaleniu wysokości kary organ pominął szereg przesłanek, które spełniła strona skarżąca i które predestynowały ją do uniknięcia kary, takich jak m.in. współpraca z organem, charakter naruszeń (jednorazowy i incydentalny), brak świadomości o występowaniu wad, sytuacja finansowa, czy też samo wycofanie produktu. Wymierzając karę organ powinien uwzględnić zarówno interes społeczny, jak i interes strony, skarżąca jest pracodawcą, zatem wątpliwym jest, czy w interesie społecznym było pozbawianie pracowników miejsc pracy. Z tego powodu obowiązkiem Sądu było zastąpienie wyrażonej przez organy administracji oceny co do możliwości posłużenia się w tej sprawie dyspozycją art. 189f § 1 pkt 1 k.p.a. stanowiskiem własnym i przyjęcie, że spełnione zostały w sprawie przesłanki do odstąpienia od nałożenia kary.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 280/20 Sąd stwierdził, że oznakowanie pieczywa zwrotami „tradycyjny” lub „wiejski” sugeruje, że jest ono wyprodukowane wyłącznie z naturalnych składników, metodą tradycyjną, podczas gdy do wypieku pieczywa użyto mąki pszennej stabilizowanej z dodatkiem środka do przetwarzania mąki (polepszacza), tj. kwasu askorbinowego. Konsument, widząc napis „tradycyjny” lub „wiejski”, mogli zostać wprowadzeni w błąd co do naturalnych składników pieczywa i dokonując wyboru mogli zakupić partie pieczywa, sugerując się ich mylną i

wprowadzającą w błąd nazwą. Takie działanie nie tylko należy zaliczyć do nieuczciwych praktyk rynkowych, ponieważ mogło powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej zakupu pieczywa, której inaczej by nie podjął, ale przede wszystkim narusza przepisy prawa żywnościowego, które nakładają na przedsiębiorcę wprowadzającego do obrotu żywność obowiązek takiego jej oznaczenia, które nie tylko będzie zrozumiałe dla konsumenta, co również nie będzie wprowadzało go w błąd.

35. Sprawy z zakresu telemediów.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 2526/19 Sąd zajął się kwestią tożsamości spraw administracyjnych w przypadku prowadzenia przez organ postępowania administracyjnego w nadzwyczajnym trybie wzruszenia decyzji ostatecznej – zmiany decyzji ostatecznej, na mocy której strona nabywa prawo, uregulowanym w art. 155 k.p.a. O istnieniu tożsamości sprawy administracyjnej w znaczeniu materialnoprawnym można mówić, gdy sprawa dotyczy tych samych praw i obowiązków tych samych podmiotów, ukształtowanych obowiązującą decyzją, w tym samym lub zachowującym ciągłość regulacji stanie prawnym i niezmienionym w kwestiach prawnie istotnych stanie faktycznym.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy Sąd uznał, że tak daleko idące zmiany programu rozpowszechnianego na podstawie koncesji z (...) 2013 r., prowadzące do zastąpienia dotychczasowego programu całkowicie innym pod względem merytorycznym programem telewizyjnym, stanowią nowe fakty i w świetle niezmienionych norm prawa materialnego są podstawą powstania zupełnie nowej sprawy w przedmiocie uzyskania koncesji na emisję programu telewizyjnego. W nadzwyczajnym trybie wzruszenia/zmiany decyzji ostatecznej organ nie może w istocie rzeczy wydać nowej koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego, strona natomiast ma prawo wystąpić z wnioskiem o uzyskanie nowej koncesji na swój nowy projekt programowy.

36. Kultura fizyczna.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 970/19 Sąd uchylając decyzję odmawiającą stronie przyznania stypendium sportowego podkreślił, że nie zachodzą okoliczności usprawiedliwiające nierówne traktowanie sportowców niepełnosprawnych i pełnosprawnych. Zdaniem Sądu nie ma racjonalnego uzasadnienia stosowanie jednakowej miary osiągniętego wyniku sportowego w postaci liczby zawodników (i liczby państw) biorących udział w konkurencji sportowej, różnie rozumianej w odniesieniu do zawodników pełnosprawnych i niepełnosprawnych. Tę porównywalność wartości wyników osiąganych przez sportowców pełnosprawnych i niepełnosprawnych, uprawniających do stypendium sportowego, można osiągnąć za pomocą innych kryteriów. Wprowadzenie przepisu art. 32 ust. 1i w ustawie z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2010 r. Nr 127, poz. 857 ze zm.) i taka jego interpretacja, która w istotny sposób uzależnia uzyskanie stypendium od wymagań, których spełnienie jest całkowicie niezależne od sportowca niepełnosprawnego, przekreśla możliwość osiągnięcia tych celów w sytuacji, gdy sportowiec poniósł koszty przygotowania do zawodów i osiągnął wynik sportowy obiektywnie zasługujący na wysokie uznanie i pozwalający mu uzyskać stypendium wówczas, gdyby w zawodach brało udział więcej sportowców.

Wykładnia przepisu art. 32 ust. 1i ustawy o sporcie, która jest zgodna z art. 32 Konstytucji RP, powinna być taka, że przepis ten dotyczy wyłącznie sportowców pełnosprawnych.

37. Sprawy kapitałowe i bankowość.

W sprawach dotyczących kar pieniężnych nakładanych przez Komisję Nadzoru Finansowego (KNF) za naruszenie obowiązków informacyjnych Sąd kontynuował dotychczasową linię orzeczniczą, wielokrotnie podkreślając znaczenie wypełnienia tych obowiązków dla bezpieczeństwa obrotu.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 554/19, odnoszącej się do nałożenia kary pieniężnej w związku z rozpowszechnianiem przez członka zarządu fałszywych

informacji dotyczących przychodów ze sprzedaży osiągniętych przez spółkę (i spółki zależne), Sąd wskazał, że w przypadku rozpowszechniania informacji przez inne osoby niż dziennikarze (art. 39 ust. 2 pkt 4 lit. b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi w brzmieniu tego przepisu przed zmianą tej ustawy ustawą z dnia 10 lutego 2017 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw - Dz. U. z 2017 r. poz. 724) przesłanką bezprawności jest okoliczność, iż osoba taka wiedziała lub przy dołożeniu należytej staranności mogła się dowiedzieć, że są to informacje nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd. Ustawodawca odwołuje się tu do wzorca należytej staranności, którą należy rozumieć jako należyłą staranność ogólnie wymaganą w stosunkach danego rodzaju, w tym przypadku w stosunkach istniejących w związku z obrotem instrumentami finansowymi na rynku kapitałowym. Skoro informacje lub pogłoski wprowadzają lub mogą wprowadzać w błąd, to manipulację poprzez rozpowszechnianie informacji stanowić będzie zniekształcenie obrazu rynku bez względu na to, czy osoba dopuszczająca się tych czynności miała to na celu. Odpowiedzialność administracyjnoprawna za delikty administracyjne jest odpowiedzialnością obiektywną. Sprawca ponosi odpowiedzialność za sam czyn stanowiący naruszenie przepisów prawa. Nie podlega badaniu to, czy jego zachowanie było umyślne albo nieumyślne. Na gruncie odpowiedzialności za delikt administracyjny istotne jest bowiem tylko, czy sprawca wiedział lub przy dołożeniu należytej staranności mógł się dowiedzieć, że są to informacje nieprawdziwe i wprowadzające w błąd.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 1411/19 dotyczącej odmowy wpisu skarżącej spółki do rejestru Zarządzających Alternatywnymi Spółkami Inwestycyjnymi Sąd wskazał, że kryptowaluty jako jednostki rozliczeniowe funkcjonujące w sieciach informatycznych poza rynkiem nadzorowanym przez państwo, mimo że są to inwestycje legalne, nie są objęte właściwymi instytucjami normatywnymi, które umożliwiłyby realną kontrolę KNF w zakresie ich działania. Wpisanie więc spółki do ww. rejestru w świetle przedstawionej przez nią dokumentacji i polityki oraz strategii inwestycyjnej, opartych w całości na walutach cyfrowych, byłoby tworzeniem fikcji nadzoru państwowego nad tego rodzaju technologią - obrotem cyfrowym. Odwołując się do definicji walut wirtualnych, zawartej w art. 2 ust. 2 pkt 26 ustawy z dnia 1 marca 2018

r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2018 r. poz. 723 ze zm.), Sąd wskazał, że waluty wirtualne nie są prawnym środkiem płatniczym w rozumieniu polskich przepisów. Są to aktywa o niesprecyzowanym charakterze prawnym, niebędące prawnym środkiem płatniczym, ani też walutą, towarem, pieniądzem elektronicznym, czy też instrumentem finansowym. Ponadto transakcje na giełdach kryptowalut są szczególnie ryzykowane, ponieważ jeżeli platforma wymiany wirtualnych walut zakończy działalność, przykładowo w wyniku bankructwa, awarii systemu, ataku hakerskiego, defraudacji środków pieniężnych lub zajęcia mienia w drodze egzekucji prawnej, jej klienci nie będą mieli zapewnionej konkretnej ochrony prawnej, chroniącej ich przed stratami, ani żadnej gwarancji odzyskania dostępu do posiadanych wirtualnych walut. Ustawowym celem nadzorczym KNF jest przede wszystkim zapewnienie prawidłowego funkcjonowania rynku kapitałowego. Tymczasem gdy brak jest regulacji prawnych, kontrola KNF nie może być iluzoryczna. W rozpoznawanej sprawie Sąd uznał, że zachodziła przesłanka do odmowy wpisu do rejestru Zarządzających Alternatywnymi Spółkami Inwestycyjnymi z uwagi na to, że wnioskodawca może wykonywać działalność w sposób nienależycie zabezpieczający interes inwestorów alternatywnej spółki inwestycyjnej.

38. Sprawy z zakresu własności przemysłowej.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 1175/20 Sąd oddalając skargę na decyzję o odmowie udzielenia prawa ochronnego na znak towarowy słowny Fit Matka Wariatka wskazał na jego sprzeczność z porządkiem publicznym i dobrymi obyczajami, z uwagi na użycie w nim związku frazeologicznego „matka wariatka”. W ocenie Sądu wskazane wyrażenie będzie odbierane przez część odbiorców jako wulgaryzm, z uwagi na osobę matki, która w Polsce otaczana jest szacunkiem i czcią. Stanowisku temu nie przeczy racja leżąca po stronie strony skarżącej, że z całą pewnością istnieje grupa społeczeństwa, która nie dostrzega wulgaryzmu w wyrażeniu „matka wariatka”. Dotyczy to w większości osób, korzystających z usługi branży fitness, które z pewnością dostrzegąby towarzyszące wyrażeniu „matka wariatka” słowo „fit” i uznały je za opisujące ową matkę (kobietę) jako osobę zmotywowaną do korzystania z ćwiczeń

fizycznych, programów dietetycznych itp. Niewątpliwie jednak istnieje również grupa osób, które wyrażenie to odbierze jako wulgarne i sprzeczne z dobrymi obyczajami, czego nie zniweluje użyte w początkowej części wyrażenie „fit”. Podkreślając, że sporny znak przeznaczony jest do oznaczenia towarów i usług kierowanych do ogółu społeczeństwa Sąd uznał, że przy badaniu znaku nie można nie uwzględnić negatywnego odbioru tego wyrażenia przez część społeczeństwa, która nie chce, aby ich dzieci łączyły określenie „wariatka” z pojęciem „matka”, czy nawet „fit matka” i pod wpływem reklamy powtarzały zestawienie „matka wariatka”, czy choćby „fit matka wariatka”, co jest nie do przyjęcia dla tej części społeczeństwa.

39. Legitymacja przewoźnika lotniczego do wniesienia skargi do sądu na decyzję w przedmiocie zatwierdzenia zmiany taryfy opłat lotniskowych.

Kwestia legitymacji przewoźnika lotniczego do wniesienia skargi na decyzję w przedmiocie zatwierdzenia zmiany taryfy opłat lotniskowych stanowiła przedmiot rozważań Sądu w sprawie o sygn. akt VII SA/Wa 5/20. Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego (dalej: „Prezes ULC”) decyzją wydaną na podstawie art. 77d ust. 1 i art. 77d ust. 5 w zw. z art. 77d ust. 3 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 1580 i 1495) oraz § 8, § 11, § 17 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 8 sierpnia 2014 r. w sprawie opłat lotniskowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1074) zatwierdził zmianę poszczególnych postanowień „Taryfy opłat lotniskowych dla Lotniska [...] w W.”

Sąd zwrócił uwagę, że wszczęte na wniosek zarządzającego lotniskiem postępowanie administracyjne było ukierunkowane na ukształtowanie stosunków prawnych między zarządzającym lotniskiem, a jego użytkownikami, w tym m.in. skarżącym, tak by w razie zatwierdzenia taryfy (jej zmiany) zarządzający lotniskiem mógł domagać się od użytkownika wykonania obowiązku w postaci poniesienia opłaty za korzystanie z lotniska. Z tego względu od chwili wszczęcia przez Prezesa ULC postępowania w sprawie zatwierdzenia zmiany taryfy wchodzi już, zdaniem Sądu, w grę

ochrona przez skarżącego swojego interesu prawnego, który zostaje zagrożony zmianą taryfy, tj. ustaleniem wysokości kwot, jakie będzie on obowiązany uiszczać w związku z wykonywaniem swoich uprawnień do korzystania z infrastruktury lotniska, wynikających z przyznanych mu w konkretnym terminie czasów na start i lądowanie (tzw. sloty).

Skarżący swój interes prawny do udziału w postępowaniu o zatwierdzenie taryfy opłat lotniskowych wywodził z przysługującego mu prawa do korzystania z lotnisk użytku publicznego (art. 67 ust. 1 Prawa lotniczego). Prawo to staje się skonkretyzowane i zindywidualizowane poprzez przyznanie czasów na start i lądowanie, a więc praw do korzystania z pełnej infrastruktury dużego lotniska w konkretnych dniach i godzinach w sezonie rozkładowym, w którym taka taryfa (lub jej zmiana) ma wejść w życie. W wyniku dokonanego przydziału czasów na start i lądowanie na dany sezon rozkładowy dochodzi do powstania po stronie przewoźnika lotniczego praw i obowiązków, których treścią jest uprawnienie tego przewoźnika do korzystania w konkretnym dniu i o konkretnej godzinie z pełnej infrastruktury koordynowanego portu lotniczego do celów lądowania lub startu, a zarazem jego obowiązek uiszczenia opłat lotniskowych. Zdaniem skarżącego interes prawny uprawniający do udziału w postępowaniu w przedmiocie zatwierdzenia lub zmiany taryfy przewoźnicy lotniczy mogą również wywodzić z wynikającego z art. 75 ust. 1 i art. 77 ust. 1 Prawa lotniczego obowiązku ponoszenia opłat lotniskowych w związku z wykonywaniem przez nich praw z przysługujących im czasów na start i lądowanie.

Sąd podzielił ocenę, że interes prawny przewoźnika lotniczego do wniesienia skargi na decyzję w przedmiocie zatwierdzenia zmiany taryfy opłat lotniskowych może wynikać z przepisów art. 67 ust. 1, a także art. 75 ust. 1 i art. 77 ust. 1 Prawa lotniczego. Trafność takiego stanowiska znajduje potwierdzenie w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 21 listopada 2019 r., w sprawie C-379/18 Deutsche Lufthansa Ag przeciwko Land Berlin. W wyroku tym wyraźnie wskazano, że Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/12/WE z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie opłat lotniskowych, która została implementowana do polskiego porządku prawnego m.in. poprzez wprowadzenie do Prawa lotniczego regulacji dotyczących zatwierdzania (zmiany) taryf opłat lotniskowych na dużych lotniskach, należy

interpretować w ten sposób, że stoi ona na przeszkodzie takiej wykładni prawa krajowego, zgodnie z którą użytkownik portu lotniczego nie może bezpośrednio zaskarżyć decyzji niezależnego organu nadzorującego w sprawie zatwierdzenia systemu opłat lotniskowych.

Dyrektywa ta w art. 6 (dotyczącym konsultacji i środków odwoławczych) stanowi, że w przypadku sporu w sprawie decyzji o opłatach lotniskowych podjętej przez zarządzającego portem lotniczym, państwa członkowskie zapewniają każdej ze stron możliwość ubiegania się o interwencję niezależnego organu nadzorującego, o którym mowa w art. 11, który bada zasadność zmian systemu lub wysokość opłat lotniskowych.

W ocenie Sądu przyznać należy rację, że wskazany w ww. wyroku TSUE kierunek wykładni przepisów prawa krajowego ma zmierzać do przyznania prawa do bezpośredniego zaskarżenia decyzji w sprawie opłat lotniskowych każdemu użytkownikowi portu lotniczego, a w świetle art. 2 ust. 3 Dyrektywy takim użytkownikiem jest każda osoba fizyczna lub prawna odpowiedzialna za przewóz pasażerów, poczty lub ładunków drogą powietrzną do lub z danego portu lotniczego.

40. Wydanie przez organ oświadczenia dotyczącego braku bezpośredniego dostępu do drogi publicznej w sytuacji istnienia legalnie wybudowanego zjazdu.

Powyższa problematyka pojawiła się w sprawie o sygn. akt VII SA/Wa 681/20. Skarżący domagał się od Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad wydania oświadczenia, o którym mowa w art. 34 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2019 r. poz. 1186), zgodnie z którym projekt budowlany w zależności od potrzeb - w przypadku drogi krajowej lub wojewódzkiej - powinien zawierać oświadczenie właściwego zarządcy drogi o możliwości połączenia działki z drogą, zgodnie z przepisami o drogach publicznych. Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad w odpowiedzi na wniosek strony skarżącej w sprawie wydania oświadczenia zgodnie z art. 34 ust. 3 pkt 3 Prawa budowlanego, oświadczył, że działka

strony skarżącej dla zagospodarowania obejmującego budynek mieszkalny jednorodzinny nie posiada możliwości bezpośredniego dostępu do drogi publicznej - drogi krajowej, zgodnie z przepisami o drogach publicznych.

Sąd wskazał, że podlegające kontroli sądu administracyjnego w świetle art. 3 § 2 pkt 4 p.p.s.a. akty lub czynności z zakresu administracji publicznej dotyczące uprawnień lub obowiązków, wynikających z przepisów prawa muszą spełniać następujące warunki: mieć charakter publicznoprawny, być skierowane do indywidualnego podmiotu i dotyczyć jego uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa. Ostatni wymieniony warunek oznacza, że musi istnieć ścisły związek między przepisem prawa, który określa uprawnienie lub obowiązek, a aktem lub czynnością, która dotyczy takiego uprawnienia lub obowiązku. Sąd podniósł, iż aby można było wystąpić ze skargą na wydane przez GDDKiA oświadczenie, z jego treści musiał wprost wynikać dla adresata (strony) określony i znajdujący oparcie w obowiązującym prawie skutek, przy czym skutek ten musiał być efektem władczego działania organu.

Zgodnie z art. 19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 ze zm.) organ administracji rządowej, do którego właściwości należą sprawy z zakresu planowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg, jest zarządcą drogi, a w szczególności zarządcą dróg krajowych jest Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, pełni on w tym zakresie funkcję organu administracji państwowej.

W ocenie Sądu skarga na oświadczenie Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, o którym mowa w art. 34 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane jest dopuszczalna, gdyż stanowi ono akt z zakresu administracji, o którym mowa w art. 3 § 2 pkt 4 p.p.s.a. Sąd uznał zatem skargę za dopuszczalną, a także za uzasadnioną, w konsekwencji czego uchylił zaskarżony akt.

Sąd wskazał, że zgodnie z art. 29 ust. 4 ustawy o drogach publicznych, zarządcą drogi może odmówić wydania zgody na lokalizację zjazdu lub jego przebudowę, jednak przywołany przepis nie obejmuje swoją dyspozycją sytuacji, w której zjazd indywidualny istnieje i został wykonany zgodnie z prawem, zaś wniosek nie dotyczy zgody na przebudowę czy lokalizację zjazdu, a poświadczenia, że działka budowlana ma połączenie z drogą publiczną.

41. Polecenie Poczcie Polskiej S.A. decyzją Prezesa Rady Ministrów realizacji działań w zakresie przeciwdziałania COVID-19 zmierzających do przygotowania i przeprowadzenia wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r. w trybie korespondencyjnym.

Zaskarżoną w sprawie sygn. akt VII SA/Wa 992/20 decyzją z dnia 16 kwietnia 2020 r. Prezes Rady Ministrów, działając na podstawie art. 11 ust. 2 w zw. z art. 11 ust. 2a, ust. 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, 567 i 568) polecił Poczcie Polskiej S.A. z siedzibą w Warszawie, realizację „działań w zakresie przeciwdziałania COVID-19, polegających na podjęciu i realizacji niezbędnych czynności zmierzających do przygotowania przeprowadzenia wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r., w trybie korespondencyjnym, w szczególności poprzez przygotowanie struktury organizacyjnej, zapewnienie niezbędnej infrastruktury oraz pozyskanie koniecznych zasobów materialnych i kadrowych”. Prezes Rady Ministrów wyjaśnił w decyzji, że „realizacja polecenia ma na celu przeciwdziałanie COVID-19, poprzez zapobieżenie rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 w wyniku gromadzenia się ludzi w dużych grupach w następstwie realizacji przez nich czynnego prawa do głosowania w wyborach prezydenckich w formie wizyty w lokalu wyborczym”. Polecenie zaś „jest podyktowane koniecznością ochrony zdrowia i życia osób biorących udział w wyborach”.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 15 września 2020 r. stwierdził nieważność decyzji Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 kwietnia 2020 r. uznając, że została wydana z rażącym naruszeniem prawa oraz bez podstawy prawnej. Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych weszła w życie 8 marca 2020 r. Przepis art. 1 ust. 1 pkt 1 – 2 ustawy (na dzień wydawania zaskarżonej decyzji przez

Prezesa Rady Ministrów) stanowił, że ustawa określa: 1) zasady i tryb zapobiegania oraz zwalczania zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej u ludzi, wywołanej tym wirusem, w tym zasady i tryb podejmowania działań przeciwepidemicznych i zapobiegawczych w celu unieszkodliwienia źródeł zakażenia i przecięcia dróg szerzenia się tej choroby zakaźnej; 2) zadania organów administracji publicznej w zakresie zapobiegania oraz zwalczania zakażenia lub choroby zakaźnej, o których mowa w pkt 1. Natomiast do zakresu nieuregulowanego ww. ustawą – zgodnie z jej ust. 2 art. 1 – zastosowanie miała mieć ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 284 i 322). Zgodnie z art. 11 ust. 2 – 5 ustawy, Prezes Rady Ministrów, na wniosek wojewody, po poinformowaniu ministra właściwego do spraw gospodarki został uprawniony do wydawania w drodze decyzji poleceń w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, obowiązujących inne, niż wymienione w ust. 1, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz przedsiębiorców. Polecenia takie nie wymagały uzasadnienia.

Ustawą z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, która w mającym w tej sprawie zastosowanie zakresie weszła w życie z dniem ogłoszenia i obowiązywała do 17 kwietnia 2020 r. wprowadzono następujące zmiany:

- zmieniono art. 11 m.in. w ten sposób, że zdanie pierwsze w ust. 2 otrzymało brzmienie: „Prezes Rady Ministrów, z własnej inicjatywy lub na wniosek wojewody, po poinformowaniu ministra właściwego do spraw gospodarki może, w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, wydawać polecenia obowiązujące inne, niż wymienione w ust. 1, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz przedsiębiorców”,

- wprowadzono możliwość głosowania korespondencyjnego dla osób podlegających w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 284 i 374) i osób, które najpóźniej w dniu

głosowania kończyły 60 lat (art. 40 ust. 5 pkt a cyt. ustawy w zw. z art. 53a Kodeksu wyborczego).

Sąd wskazał, że w dacie wydawania zaskarżonej decyzji istniała prawna możliwość głosowania korespondencyjnego, ale tylko dla wyżej wskazanej grupy osób. Dopiero ustawą z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, która weszła w życie częściowo dopiero 18 kwietnia 2020 r. (nie ma więc zastosowania dla oceny stanu prawnego z daty wydania zaskarżonej decyzji), ograniczone zostało stosowanie przepisów Kodeksu wyborczego przy przeprowadzaniu wyborów powszechnych na Prezydenta RP w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii. Zgodnie z art. 102 pkt 5 tej ustawy, w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii przy przeprowadzaniu wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. nie stosuje się przepisów Kodeksu wyborczego m.in. w zakresie głosowania korespondencyjnego, o którym mowa w art. 53a tego Kodeksu.

W dniu więc wydawania zaskarżonej decyzji Prezesa Rady Ministrów inni, niż wyżej wskazani wyborcy, nie mogli głosować korespondencyjnie. W ocenie Sądu decyzja Prezesa Rady Ministrów z 16 kwietnia 2020 r. naruszała rażąco art. 127 ust. 1 Konstytucji RP przez to, że zlecała Poczcie Polskiej przygotowanie wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej wyłącznie korespondencyjnych, w sposób, który nie gwarantował wyborcom przeprowadzenia wyborów powszechnych, równych, bezpośrednich i odbywających się w głosowaniu tajnym, naruszała także art. 7 Konstytucji RP, art. 6 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz art. 5 ustawy z dnia 8 sierpnia 1966 r. o Radzie Ministrów.

Sąd wskazał ponadto, że w dacie wydawania decyzji – zgodnie z art. 157 § 1 Kodeksu wyborczego jedynym, stałym i najwyższym organem wyborczym właściwym w sprawach przeprowadzania wyborów i referendum jest Państwowa Komisja Wyborcza (dalej: „PKW”). Przepis art. 187 § 1 Kodeksu wyborczego stanowił, że obsługę PKW zapewnia Krajowe Biuro Wyborcze. Wyłącznie do Krajowego Biura Wyborczego, w dniu wydania zaskarżonej decyzji, należało zapewnienie warunków

organizacyjno-administracyjnych, finansowych i technicznych związanych z organizacją i przebiegiem wyborów (art. 187 § 2 Kodeksu wyborczego).

W ocenie Sądu wydanie przez Prezesa Rady Ministrów w dniu 16 kwietnia 2020 r. zaskarżonej decyzji, polecającej Poczcie Polskiej S.A. podjęcie działań – leżących z mocy ustawy wyłącznie w gestii PKW i KBW – a polegających na podjęciu i realizacji niezbędnych czynności zmierzających do przygotowania przeprowadzenia wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r., w trybie korespondencyjnym, w szczególności poprzez przygotowanie struktury organizacyjnej, zapewnienie niezbędnej infrastruktury oraz pozyskanie koniecznych zasobów materialnych kadrowych, stanowiło więc rażące naruszenie przepisów art. 157 i art. 187 § 1 i § 2 Kodeksu wyborczego.

W dacie wydania przez Prezesa Rady Ministrów zaskarżonej decyzji nie istniał żaden przepis rangi ustawowej, który wyłączałby stosowanie art. 157 i art. 187 § 1 i § 2 Kodeksu wyborczego i przyznawał w tym zakresie uprawnienia innemu organowi. Nie był takim przepisem art. 11 ust. 2a, ust. 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, który stanowił podstawę prawną wydanej przez Prezesa Rady Ministrów decyzji. Tym samym Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie stwierdził, że zaskarżona decyzja została wydana bez podstawy prawnej. Powołane w zaskarżonej decyzji przepisy nie pozwalały bowiem Prezesowi Rady Ministrów na takie działanie, które w rzeczywistości stanowiło niedopuszczalną prawnie zmianę ustawy – Kodeks wyborczy. Przepisy te upoważniały Prezesa Rady Ministrów do wydawania poleceń w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, natomiast nie upoważniały do zlecenia czynności zmierzających do przygotowania przeprowadzenia wyborów Poczcie Polskiej, a w efekcie do faktycznej zmiany prawa obowiązującego (ustawy Kodeks wyborczy) poprzez wydanie decyzji o podjęciu i realizacji przez jakikolwiek inny podmiot niż Krajowe Biuro Wyborcze, niezbędnych czynności zmierzających do przygotowania przeprowadzenia wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r. i to w trybie nieprzewidzianym ustawą, to jest w „trybie korespondencyjnym”.

42. Decyzja Rektora Uniwersytetu zakazująca zgromadzenia, wydana w oparciu o art. 52 ust. 3 ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Zaskarżoną w sprawie sygn. akt VII SA/Wa 2311/19 decyzją Rektor Uniwersytetu [...], działając na podstawie art. 52 ust. 3 i art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1668) w zw. z art. 104 k.p.a. oraz w zw. Z § 143 ust. 5 Statutu Uniwersytetu [...], zakazał zgromadzenia „[...]” na terenie Uniwersytetu [...], zaplanowanego na dzień [...].

Jak wskazał Sąd, przepisy art. 52 ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce realizują, niezależnie od ustawy - Prawo o zgromadzeniach, stanowiąc *lex specialis* w stosunku do jej przepisów, konstytucyjną zasadę wolności zgromadzeń sformułowaną w art. 57 Konstytucji RP. Wskazane przepisy odrębnie regulują zatem zagadnienia związane z organizowaniem zgromadzeń na terenie uczelni, co jest wyrazem autonomii szkół wyższych. W rezultacie nie mają w tym zakresie zastosowania przepisy Prawa o zgromadzeniach, z wyłączeniem definicji zgromadzenia.

W świetle art. 52 ust. 1 i ust. 3 Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce, rektor odmawia udzielenia zgody lub zakazuje zgromadzenia, jeżeli jego cel lub program naruszają przepisy prawa. Ustawa nie wskazuje, naruszenie jakich przepisów prawa skutkuje zakazem zorganizowania i przeprowadzenia zgromadzenia czy udzielenia rzeczowej zgody. Przyjmuje się, że przy uwzględnieniu statusu prawnego uczelni oraz zakresu zadań, jakie ona realizuje, będą to niewątpliwie przepisy ww. ustawy oraz przepisy stanowione przez uczelnię na podstawie tej ustawy (statut uczelni, regulaminy), a także przepisy ustaw karnych. Przepis art. 34 ust. 1 pkt 12 cyt. ustawy wprost przewiduje, że w statucie określa się zasady organizacji i funkcjonowania uczelni, w tym w szczególności przepisy porządkowe dotyczące odbywania zgromadzeń.

W ocenie Sądu konieczna była zatem analiza rozstrzygnięcia Rektora przez pryzmat przepisów Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce oraz uchwalonych na ich podstawie aktów wewnątrzustrojowych Uczelni, z uwzględnieniem obowiązków władz

Uniwersytetu i jego samorządności. W myśl § 143 ust. 3 pkt 5 Statutu Uczelni, wniosek o wyrażenie zgody na zorganizowanie zgromadzenia lub powiadomienie o zamiarze zorganizowania zgromadzenia powinny zawierać m. in. zasady utrzymania ładu i porządku ze wskazaniem osób za to odpowiedzialnych. Sąd wskazał, że zapis ten jest w pewnym sensie konsekwencją przyjętej w Prawie o szkolnictwie wyższym i nauce zasady, zgodnie z którą za przebieg zgromadzenia odpowiadają jego organizatorzy (art. 52 ust. 5 ustawy). Niemniej jednak, z cytowanego przepisu wynika, że chodzi tu o odpowiedzialność przed organami uczelni, ostatecznie odpowiedzialność za utrzymanie porządku i bezpieczeństwa na terenie uczelni ponosi rektor, stosownie do art. 50 ust. 1 ww. ustawy. Ostateczna ocena, czy przesłanka zapewnienia ładu i porządku, rozumianych jako zagwarantowanie bezpieczeństwa członkom wspólnoty akademickiej na terenie uczelni jest spełniona, czy też występuje rzeczywiste zagrożenie dla tych wartości, należy do rektora, jako organu odpowiedzialnego za utrzymanie pożądanego stanu rzeczy.

Sąd stwierdził, że zasadniczym obowiązkiem Rektora przy rozpatrywaniu zawiadomienia o zamiarze zorganizowania zgromadzenia na terenie Uczelni, jest dokonanie oceny, czy przedstawione przez organizatorów zasady utrzymania ładu i porządku są odpowiednie i wystarczające dla osiągnięcia tego celu w okolicznościach konkretnego przypadku. Podobnie jak ma to miejsce na gruncie przepisów ustawy - Prawo o zgromadzeniach, wspomniana ocena nie może ograniczać się tylko do przypuszczeń dotyczących ewentualnych zagrożeń, które wynikają z planowanego zgromadzenia, lecz wymaga wykazania, że w okolicznościach konkretnej sprawy zagrożenia dla wartości chronionych mają charakter realny i prowadzą do naruszenia przepisów prawa.

Sąd uznał, że uzasadniając swoje rozstrzygnięcie Rektor prawidłowo wskazał na wystąpienie powyższych przesłanek, w konsekwencji czego skargę oddalono. Przede wszystkim Rektor musiał wziąć pod uwagę okoliczności faktyczne poprzedzające planowane zgromadzenie, tj. wydarzenia, jakie miały miejsce w dniu [...], kiedy to wydany został zakaz organizacji podobnego zgromadzenia na Uniwersytecie. Wobec wydanego wówczas zakazu zgromadzenia na terenie Uczelni, jego uczestnicy spotkali się przed bramą Uniwersytetu, gdzie jednocześnie odbyła się demonstracja osób

prezentujących radykalnie odmienne poglądy. Zapewnienie porządku i bezpieczeństwa wszystkim zgromadzonym wymagało zaangażowania znacznych sił Policji i innych służb porządkowych. Za uzasadnione Sąd uznał przedstawione w decyzji argumenty, że możliwości Rektora w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zarówno uczestnikom zgromadzenia, jak i przebywającym na terenie Uczelni w czasie jego trwania pracownikom i studentom Uniwersytetu, są całkowicie nieadekwatne i nieprzystające do środków, jakimi dysponują organy władzy publicznej. Z tych względów główny ciężar zapewnienia odpowiedniej ochrony uczestnikom zgromadzenia powinien spoczywać na jego organizatorze. Sąd przyznał zatem rację Rektorowi, który wskazał, że wyznaczenie dość nielicznej, bo tylko 10-cio osobowej służby porządkowej, mającej zapewnić zachowanie porządku i bezpieczeństwa w trakcie przebiegu zgromadzenia, jest dalece nieadekwatne do skali realnych zagrożeń, jakie stwarza to wydarzenie. Rektor zasadnie zwrócił także uwagę na otwarty charakter zgromadzenia, w którym przewidziano nie tylko udział członków wspólnoty Uniwersytetu, ale także osób spoza tej społeczności. Ta okoliczność, wobec planowanej liczby uczestników zgromadzenia (100 osób) oraz rzeczywistego zagrożenia przybyciem licznej grupy kontrmanifestantów, jak miało to miejsce w dniu [...], musiała prowadzić do negatywnej oceny spełnienia przez jego organizatorów kryteriów wynikających z § 143 ust. 3 pkt 5 Statutu Uniwersytetu.

W tej sytuacji, zdaniem Sądu, zarzut skargi dotyczący naruszenia przez Rektora chronionej konstytucyjnie (art. 57 Konstytucji RP) zasady wolności zgromadzeń nie zasługiwał na uwzględnienie. Sąd podkreślił, że prawo do wolności zgromadzeń nie może być przedkładane nad inne wartości chronione zapisami Konstytucji RP. Na równi z prawem do pokojowych zgromadzeń i udziału w nich musi być postrzegane prawo obywateli do zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego, która to gwarancja w świetle art. 31 ust. 3 Konstytucji RP upoważnia ustawodawcę do ograniczenia powyżej wskazanej wolności zgromadzeń.

Jak wskazał Sąd, sądowa kontrola decyzji władz uczelni musi uwzględniać wynikającą z przepisów prawa autonomię szkół wyższych oraz przyznane ich organom prawo do podejmowania rozstrzygnięć dotyczących zapewnienia przestrzegania przyjętych zasad organizacji zgromadzeń, w tym w szczególności zagwarantowania

przestrzegania na terenie uczelni ładu i porządku. Z przedstawionych wyżej powodów, Rektor dokonując oceny zawiadomienia organizatorów zgromadzenia zobowiązany jest w realiach każdej sprawy zważyć, czy wolność zgromadzeń nie godzi w danym przypadku w inne dobro chronione, jakim jest gwarancja obywateli do bezpieczeństwa i niezakłóconej nauki.

43. Kwestia dopuszczalności skargi na rozstrzygnięcie Ministra Sprawiedliwości w przedmiocie zniesienia klauzuli tajności oświadczenia sędziego o stanie majątkowym.

Powyższa problematyka pojawiła się w sprawie o sygn. akt VII SA/Wa 2922/19, ze skargi sędziego na rozstrzygnięcie Ministra Sprawiedliwości dotyczące zniesienia klauzuli tajności oświadczenia sędziego o stanie majątkowym. Sprawa dotyczyła wykładni art. 87 § 6 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 23 ze zm.), zgodnie z którym Minister Sprawiedliwości jest uprawniony do zniesienia klauzuli tajności w odniesieniu do oświadczeń, o których mowa w § 1, złożonych przez sędziów. Zdaniem Sądu rozstrzygnięcie Ministra Sprawiedliwości w przedmiocie zniesienia klauzuli tajności oświadczenia sędziego o stanie majątkowym, wydane w trybie art. 87 § 6 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, jest decyzją administracyjną, a sprawa podlega kognicji sądów administracyjnych.

44. Nadzór sanitarny - nieprzestrzeganie obowiązku zasłaniania ust i nosa.

W wyroku z dnia 26 listopada 2020 r. wydanym w sprawie sygn. akt VIII SA/Wa 491/20, Sąd uwzględnił skargę na decyzję Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego wymierzającą karę pieniężną w kwocie 5.000 zł za nieprzestrzeganie w dniu 24 kwietnia 2020 r. obowiązku zakrywania, przy pomocy odzieży lub jej części, maski albo maseczki, ust i nosa. Podstawą materialnoprawną

wydania zaskarżonej decyzji stanowił art. 46b pkt 4, art. 48a ust. 1 pkt 5, ust. 3 pkt 1 i ust. 4 ustawy z 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239 ze zm.) dalej: ustawa oraz § 18 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 kwietnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r. poz. 697) dalej: rozporządzenie RM z 19 kwietnia 2020 r.

Rozpoznając sprawę Sąd wskazał m.in. że prawną podstawę rozporządzenia RM z 19 kwietnia 2020 r. stanowiły przepisy art. 46a i art. 46b pkt 4 ustawy. Nadto zauważył, iż stosownie do §18 rozporządzenia RM z 19 kwietnia 2020 r. do odwołania nałożono obowiązek zakrywania, przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki albo kasku ochronnego, ust i nosa:

- w środkach publicznego transportu zbiorowego w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym oraz w pojazdach samochodowych, którymi poruszają się osoby niezamieszkujące lub niegospodarujące wspólnie;

- w miejscach ogólnodostępnych, w tym:

a) na drogach i placach, na terenie cmentarzy, parków, zieleńców, promenad, bulwarów, ogrodów botanicznych, ogrodów zabytkowych, plaż, miejsc postoju pojazdów, parkingów leśnych,

b) w zakładach pracy oraz w budynkach użyteczności publicznej przeznaczonych na potrzeby: administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej, społecznej lub socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, w tym usług pocztowych lub telekomunikacyjnych, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, morskim lub wodnym śródlądowym; za budynek użyteczności publicznej uznaje się także budynek biurowy lub socjalny, c) w obiektach handlowych lub usługowych, placówkach handlowych lub usługowych i na targowiskach (straganach),

d) na terenie nieruchomości wspólnych w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2020 r. poz. 532 i 568) oraz na terenie takich nieruchomości o innych formach posiadania.

Kontrolując przedmiotową sprawę, Sąd uznał, iż brak było podstaw prawnych do nałożenia na skarżącego obowiązku uregulowanego w rozporządzeniu RM z 19 kwietnia 2020 r., a w konsekwencji ukarania go za jego niewypełnienie. Wyjaśnił, iż ograniczenia, nakazy i zakazy zostały bowiem nałożone na podstawie art. 46a i art. 46b pkt 1-6 i 8-12 ustawy, przy czym zgodnie z art. 46a w związku z art. 46b pkt 4 ustawy, obowiązek poddania się badaniom lekarskim oraz stosowaniu innych środków profilaktycznych i zabiegów można nałożyć jedynie na osoby chore i podejrzane o zachorowanie. Tymczasem w obowiązującym stanie prawnym uregulowanym rozporządzeniem RM z 19 kwietnia 2020 r. obowiązek zakrywania nosa i ust ma charakter powszechny, w związku z tym wykracza poza ustawową delegację. W ocenie Sądu, doszło więc do naruszenia art. 92 ust. 1 Konstytucji RP albowiem rozporządzenie wykonawcze wykraczało w tej części poza granice delegacji ustawowej, ponieważ nie może jej uzupełniać, rozbudowywać ani modyfikować. Naruszenie w rozporządzeniu wykonawczym delegacji ustawowej jest równoznaczne z jego wydaniem w tej części bez podstawy ustawowej, z kolei akt administracyjny wydany na podstawie takiego rozporządzenia musi być uznany za wydany z naruszeniem prawa, w tym przypadku art. 52 ust. 1-3 Konstytucji RP.

W świetle powyższych rozważań, Sąd uznał, iż skoro zdarzenie faktyczne będące podstawą nałożenia na skarżącego obowiązku zakrywania nosa i ust miało miejsce 24 kwietnia 2020 r., tj. w trakcie obowiązywania rozporządzenia RM z 19 kwietnia 2020 r., które jak wyżej wskazano zostało wydane z przekroczeniem delegacji ustawowej, to tym samym tenże obowiązek został nałożony bez podstawy prawnej. W konsekwencji nałożenie sankcji administracyjnej (kary pieniężnej) zawartej w przepisie art. 48a ust. 1 pkt 5 ustawy za naruszenie obowiązku zakrywania nosa i ust (art. 46b pkt 4 ustawy), Sąd uznał za niezgodne z prawem.

45. Stwierdzenie nieważności uchwały w przedmiocie podjęcia deklaracji „Gmina wolna od ideologii LGBT”.

W wyroku z dnia 15 lipca 2020 r. wydanym w sprawie sygn. akt VIII SA/Wa 42/20 Sąd uwzględnił skargę Rzecznika Praw Obywatelskich i orzekł o stwierdzeniu nieważności uchwały Rady Gminy K. z dnia [...] czerwca 2019 r. nr [...] wydanej w przedmiocie podjęcia deklaracji – „Gmina K. wolna od ideologii LGBT”.

Podstawową kwestią proceduralną było przesądzenie tego, czy wniesiona skarga należy w ogóle do właściwości sądu administracyjnego, biorąc pod uwagę to, że jej przedmiotem była uchwała rady gminy jako jednostki stanowiącej samorządu terytorialnego (gminy), w sprawie powstrzymania ideologii „LGBT” przez wspólnotę samorządową. Chodziło zatem w rzeczywistości o działanie podjęte przez organ administracji publicznej w celu rzekomej „ochrony” większości przed mniejszością. Stanowiska zainteresowanych w tej sprawie sprowadzały się do dowodzenia racji albo istnienia kognicji (właściwości) sądu administracyjnego w sprawie będącej przedmiotem postępowania (Rzecznik Praw Obywatelskich i uczestnik postępowania Stowarzyszenie „[...]”), albo też jej braku (Fundacja [...] „[...]”). Sam organ nie zakwestionował właściwości sądu administracyjnego w rozpoznawanej sprawie, czemu dał wyraz w odpowiedzi na skargę, w której domagał się jej oddalenia, a zatem jej merytorycznego rozpatrzenia i oceny legalności podjęcia zaskarżonej uchwały.

Rozstrzygając tę istotną dla sprawy kwestię procesową Sąd stwierdził, że niesporne jest to, że zaskarżona uchwała nie stanowi aktu prawa miejscowego w rozumieniu art. 3 § 2 pkt 5 p.p.s.a. Uchwała ta stanowi akt organu jednostki samorządu terytorialnego (gminy) podjęty w sprawach z zakresu administracji publicznej w rozumieniu art. 3 § 2 pkt 6 p.p.s.a., a tym samym podlega kognicji sądów administracyjnych oraz podjęta została z naruszeniem prawa.

Zdaniem Sądu zaskarżona uchwała narusza zakaz dyskryminacji wynikający z art. 32 ust. 2 Konstytucji RP. W świetle przywołanego przepisu nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny. Sąd nie zgodził się ze stanowiskiem Fundacji [...] oraz Prokuratora, iż przedmiotowa uchwała nie odnosi się do osób, a tylko do „ideologii LGBT” i nie może zostać uznana za przejaw dyskryminacji wskazanej grupy osób. Podzielił stanowisko skarżącego, iż zwrot „ideologia LGBT” jest zwrotem w toczącej się debacie publicznej i odnosi się do osób nieheteronormatywnych i transpłciowych, gdyż orientacja seksualna i tożsamość płciowa stanowią element tożsamości i pozostają nierozdzielnie związane z każdą osobą. Podejmowanie przedmiotowej uchwały należy umiejscowić w kontekście społecznym danej społeczności lokalnej. Dana społeczność lokalna otrzymuje jasny przekaz o zagrożeniu płynącym od tak określonej grupy osób, a organy

gminy i jej jednostki organizacyjne stanowisko w jakim kierunku winny iść przyszłe rozwiązania prawno – faktyczne i jakie ma oczekiwania w tym zakresie rada gminy.

Sąd wskazał, iż w społecznościach lokalnych żyją osoby o różnym kolorze skóry, różnej religii, w tym również o różnej tożsamości płciowej. Każda z tych grup stanowi mniejszość i winna być w kontekście przywołanego art. 32 ust. 2 Konstytucji RP traktowana w sposób równy. Każda mniejszość wymaga szczególnej troski ze strony wszelkiej władzy. Ponadto wskazał, iż stanowisko, że szanujemy osoby LGBT, a tylko jesteśmy przeciw „ideologii LGBT” w żadnym stopniu nie uwzględnia kontekstu społecznego i realnych skutków, które wywiera przedmiotowa uchwała na życie tej grupy osób w danej gminie. Ponadto Sąd uznał, iż zgodnie z art. 1 Konstytucji RP Polska jest dobrem wspólnym wszystkich obywateli i zapisy Konstytucji RP, zgodnych z nimi ustaw oraz przyjętych aktów prawa międzynarodowego mają stanowić przestrzeń prawną w której winny poruszać się organy władzy publicznej.

Sąd uznał, iż zaskarżona uchwała ustanawiając strefę wolną od LGBT narusza art. 21 ust. Traktatu o funkcjonowaniu UE (Dz. Urz. UE z 2016 r. C 202 s.1) poprzez ograniczenie swobody przemieszczania się, poprzez zniechęcanie obywateli UE, którzy identyfikują się jako osoby LGBT do przebywania na terenie gminy K. oraz związanych z nim naruszenie art. 7, art. 11 ust. 1, art. 45 Karty Praw Podstawowych UE (Dz. Urz. UE z 2016 r. C 202) poprzez naruszenie prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, wolności wypowiedzi oraz zakazu dyskryminacji ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową.

III. DZIAŁALNOŚĆ POZAORZECZNICZA SĄDU

1. Wydział Informacji Sądowej.

W 2020 r. Wydział Informacji Sądowej kontynuował realizację zadań wyznaczonych § 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 5 sierpnia 2015 r. - Regulamin wewnętrznego urzędowania wojewódzkich sądów administracyjnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1177). Działalność Wydziału koncentrowała się na:

- wykonywaniu zadań z zakresu sprawozdawczości statystycznej Sądu,
- informowaniu osób zainteresowanych o właściwości Sądu, stanie załatwianych spraw, udostępnianiu do wglądu akt spraw,
- udostępnianiu informacji publicznej o działalności Sądu,
- prowadzeniu spraw petycji, skarg i wniosków,
- obsłudze medialnej Sądu,
- wykonywaniu obowiązków administratora systemu informatycznego.

Praca Wydziału obejmowała sporządzanie statystyk przedstawiających ruch spraw w okresie miesięcznym, półrocznym i rocznym, jak również opracowanie rocznej informacji o działalności Sądu. Wydział sporządzał również analizy, dane statystyczne i bieżące informacje o działalności Sądu na potrzeby Prezesa Sądu, Biura Orzecznictwa NSA oraz innych jednostek.

Wdrożone w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie działania profilaktyczne służące przeciwdziałaniu potencjalnemu zagrożeniu zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 spowodowały, iż funkcjonujący w ramach Wydziału – Sekretariat Informacji o Sprawach udzielał informacji w większości drogą telefoniczną. Udzielane informacje dotyczyły toczących się postępowań, a także wyjaśniały wątpliwości, co do właściwości sądu i ustawowych środków zaskarżania orzeczeń. Udzielenie informacji na miejscu w Sekretariacie miało miejsce w ograniczonym zakresie i w uzasadnionych przypadkach.

Czytelnia Akt udostępniała do wglądu akta stronom, uczestnikom postępowania i ich pełnomocnikom. Udostępnianie akt następowało w reżimie sanitarnym

wprowadzonym wskutek epidemii COVID-19 wyłącznie po wcześniejszym zamówieniu akt na konkretny dzień i godzinę. W Czytelni Akt mogła przebywać, poza pracownikami Sądu, jedna osoba przeglądająca akta. Epidemia COVID-19 a także coraz częstsze korzystanie przez osobę uprawnioną (strony, pełnomocników stron czy uczestników postępowania) z dostępu elektronicznego do akt spowodowały, iż w tym roku ilość akt spraw udostępnionych w Czytelni uległa znacznemu zmniejszeniu (ponad 50%). W 2020 r. udostępniono w Czytelni Akt ogółem 2.562 akta sądowoadministracyjne.

Informacja o działalności Sądu oraz wydawanych rozstrzygnięciach - w trybie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1429) - udzielana była przez Wydział zarówno drogą pocztową, jak i w formie elektronicznej (należy w tym miejscu zaznaczyć, że w roku 2020 nie odnotowano wpływu wniosków w trybie ustawy z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1446).

W 2020 r., w powyższym trybie wpłynęło ogółem 385 wniosków, w tym 202 wnioski o wydanie kopii orzeczenia. Poprzez udzielenie odpowiedzi załatwiono 373 wnioski, natomiast 12 wniosków załatwione zostało poprzez wydanie kopii orzeczenia. W roku 2020 dwa wnioski o udzielenie informacji publicznej załatwiono w formie decyzji administracyjnej.

Skargi kierowane do Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie podobnie, jak miało to miejsce w latach ubiegłych, stanowiły najczęściej wyraz niezadowolenia z rozstrzygnięć Sądu oraz wadliwego, w ocenie skarżących, postępowania sądowego. Natomiast wnioski zawierały głównie prośby o przedstawienie stanu spraw, przyspieszenie ich rozpoznania i wyjaśnienie różnych kwestii procesowych.

Przez Wydział Informacji Sądowej prowadzona była również obsługa medialna Sądu. Przewodnicząca Wydziału Informacji Sądowej, działając jako Rzecznik Prasowy Sądu, udzielała informacji na temat wydanych przez Sąd rozstrzygnięć i ich uzasadnień, wyjaśniała jakie skutki wywołuje orzeczenie sądu administracyjnego,

wyjaśniała zasady postępowania przed sądami administracyjnymi oraz udzielała informacji na temat funkcjonowania Sądu.

Funkcjonująca w ramach Wydziału Informacji Sądowej Biblioteka pracuje w systemie elektronicznej ewidencji wypożyczeń, wykorzystując program LIBRA 2000, który umożliwia przeglądanie zbiorów poprzez katalogi: alfabetyczny, tytułowy, rzeczowy oraz serii. Pełny katalog swoich zbiorów Biblioteka publikuje w sieci intranetowej WSA w Warszawie. Dzięki współpracy międzybibliotecznej czytelnicy Biblioteki mogą korzystać także ze zbiorów innych placówek – w 2020 r. były to biblioteki uczelniane oraz Biblioteka Sejmowa. W roku 2020 wykazano 323 wypożyczenia długoterminowe i 26 krótkoterminowych (przy zarejestrowanych 426 czytelnikach, z których 49 to sędziowie i pracownicy NSA), poza udostępnianiem prezencyjnym w czytelni. Spadek o około 50% w porównaniu z rokiem 2019 spowodowany był reżimem sanitarnym wprowadzonym wskutek pandemii COVID-19. Z powodu wspomnianych obostrzeń w miesiącach kwiecień – czerwiec Biblioteka WSA funkcjonowała w systemie dyżurów. W 2020 r. Biblioteka ściśle współpracowała z Biblioteką Naczelnego Sądu Administracyjnego, zarówno w dziedzinie informacji o nowościach wydawniczych, jak i w zakresie wypożyczeń. W 2020 r. użytkownicy z WSA i NSA, prócz wypożyczania materiałów bibliotecznych, korzystali z nich na miejscu. Dotyczy to również czasopism fachowych. W tym samym roku kontynuowano współpracę z bibliotekami pozostałych wojewódzkich sądów administracyjnych. W Intranecie WSA sukcesywnie publikowane są informacje o wybranych nowościach wydawniczych, zakupionych przez Bibliotekę (w 2020 r. publikacje następują w cyklu kwartalnym). Według stanu na 31 grudnia 2020 r. zbiory biblioteczne liczyły 13.214 vol. (z czego 2131 vol. przechowywanych jest w bibliotece filialnej przy Wydziale VIII zamiejscowym z siedzibą w Radomiu). W 2020 r. ze względu na epidemię COVID-19 Rada Biblioteczna przy WSA w Warszawie działała w trybie konsultacji obiegowych, opiniując listy książek proponowanych do zakupu.

Wydział Informacji Sądowej realizuje także działania ze sfery informatycznej na rzecz wszystkich jednostek w WSA w Warszawie. Do zadań funkcjonującego w Wydziale Informacji Sądowej Zespołu Obsługi Informatycznej Sądu należy w szczególności:

- wykonywanie obowiązków administratora systemu informatycznego;
- planowanie, prowadzenie i koordynowanie procesów wdrażania w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie nowych systemów i technologii informatycznych, zwłaszcza systemu informatycznego do obsługi postępowania sądowoadministracyjnego;
- współpraca z kierownikami i pracownikami sekretariatów wydziałów i oddziałów przy wdrażaniu systemów informatycznych;
- opracowywanie założeń i projektów planów finansowych, w części dotyczącej zakupów systemów, programów i sprzętu informatycznego;
- zapewnienie bieżącej obsługi i ciągłości działania systemów informatycznych wykorzystywanych w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie, zapewnianie niezbędnych narzędzi informatycznych do pracy sędziów i pracowników oraz podejmowanie działań zmierzających do usuwania usterek i awarii;
- wykonywanie czynności technicznych obejmujących montaż, instalację oprogramowania oraz aktualizacja oprogramowania;
- zapewnienie bezpieczeństwa systemów;
- wspomaganie Inspektora Ochrony Danych w realizacji jego zadań;
- opracowywanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz udział w pracach komisji przetargowych powołanych w celu prowadzenia zamówień publicznych na systemy informatyczne i sprzęt komputerowy.

Spektrum realizowanych przez WIS zadań obejmuje także obsługę procesów ekonomiczno-finansowych, sprawozdawczość, elektroniczną wymianę dokumentów czy udostępnianie informacji na stronach BIP sądu. Stale śledzimy strony BIP innych podmiotów w celu doskonalenia metod prezentowania danych. Strona BIP WSA w Warszawie zawiera podstawowe dane naszego sądu, aktualne komunikaty, stale aktualizowane akty prawne regulujące zasady funkcjonowania sądownictwa administracyjnego, oraz zestawy tematycznych podstron zawierających bieżące informacje o sprawach (w tym e-terminarz), interaktywne strony ułatwiające zamawianie akt, czy też udostępniające formularze druków. Strona BIP może być użytkowana przez osoby słabo widzące dzięki opcjonalnemu wykorzystywaniu funkcji

podnoszących kontrast prezentowanego tekstu, a także możliwość korzystania z generatora dźwięku odczytującego informacje.

Z uwagi na reżimem sanitarny wprowadzony wskutek epidemii COVID-19, w roku 2020 prowadzony przez Wydział Informacji Sądowej programu „Edukacja Sądowa” został zawieszony.

2. Szkolenia sędziów.

W 2020 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie, z uwagi na epidemię COVID-19, nie organizował konferencji oraz wykładów dla sędziów. Wewnętrzne narady wydziałowe także zostały znacznie ograniczone.

Siedmiu sędziów z Wydziału Orzeczniczego I oraz IV uczestniczyło jedynie w konferencji organizowanej przez Naczelny Sąd Administracyjny, która odbyła się 13 stycznia 2020 r. Tematem konferencji były:

- „Restytucja mienia przejętego przez władze publiczną w sposób przymusowy z perspektywy orzecznictwa ETPC”,
- „Restytucja mienia i perspektywy aktualnego orzecznictwa NSA”,
- „Władztwo planistyczne gminy”,
- „Problemy władztwa planistycznego gminy z perspektywy aktualnego orzecznictwa NSA”.

SPIS TABEL

Tabela nr 1 - INFORMACJA WSA w Warszawie za rok 2020
(A. RUCH SPRAW).

Tabela nr 2 - Skargi na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji.

Tabela nr 3 - Sprawy niezadowolone.

Tabela nr 4 - Prawo pomocy - wnioski zarejestrowane w repertorium SPP.

Tabela nr 5 - Terminowość załatwiania spraw.

Tabela nr 6 - Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności ministrów,
centralnych organów administracji rządowej i innych naczelnymi
organów.

Tabela nr 7 - Wpływ skarg kasacyjnych.

Tabela 1

**INFORMACJA WSA w Warszawie
za 2020 rok
A. RUCH SPRAW**

Wydziały Orzecznice	Pozostało z poprzedniego okresu					Wpłynęło					Łącznie (kol.ogółem +zamknięto)					Załatwiono															Zamknięto					Pozostało na okres następny									
																Ogółem					w tym																								
	na rozprawie					na posiedzeniu niejawnym																																							
						ogółem					z tego wyrokiem																																		
	SA	SAB	SO	SPP	Suma	SA	SAB	SO	SPP	Suma	SA	SAB	SO	SPP	Suma	SA	SAB	SO	SPP	Suma	SA	SAB	SO	SPP	Suma	SA	SAB	SO	SPP	Suma	SA	SAB	SO	SPP	Suma	SA	SAB	SO	SPP	Suma					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	
Wydział I	1337	98	3	0	1438	2877	330	14	19	3240	2378	277	12	10	2677	2270	272	11	10	2563	948	0	0	0	948	1322	272	11	10	1615	1023	186	0	0	1209	108	5	1	0	114	1836	151	5	9	2001
Wydział II	1309	239	14	1	1563	2573	801	67	30	3471	2501	740	57	28	3326	2457	715	55	28	3255	876	0	0	0	876	1581	715	55	28	2379	1214	497	0	0	1711	44	25	2	0	71	1381	300	24	3	1708
Wydział III	1594	15	1	0	1610	2618	34	2	9	2663	2583	38	2	8	2631	2583	38	0	8	2629	1014	0	0	0	1014	1569	38	0	8	1615	1179	29	0	0	1208	0	0	2	0	2	1629	11	1	1	1642
Wydział IV	1206	371	27	0	1604	2787	1367	106	22	4282	2847	1330	123	20	4320	2788	1327	118	20	4253	1020	1	0	0	1021	1768	1326	118	20	3232	1110	920	0	0	2030	59	3	5	0	67	1146	408	10	2	1566
Wydział V	1196	8	0	3	1207	2942	24	2	10	2978	2246	21	2	8	2277	2236	21	2	8	2267	612	0	0	0	612	1624	21	2	8	1655	1000	7	0	0	1007	10	0	0	0	10	1892	11	0	5	1908
Wydział VI	1014	20	2	2	1038	2797	87	23	9	2916	2672	81	12	10	2775	2606	79	12	10	2707	959	0	0	0	959	1647	79	12	10	1748	1004	47	0	0	1051	66	2	0	0	68	1139	26	13	1	1179
Wydział VII	1284	102	7	0	1393	2457	396	28	18	2899	2586	382	31	14	3013	2511	362	28	14	2915	699	0	0	0	699	1812	362	28	14	2216	1305	144	0	0	1449	75	20	3	0	98	1155	116	4	4	1279
Wydział VIII	283	7	0	0	290	864	49	6	15	934	891	45	2	12	950	882	44	2	12	940	350	0	0	0	350	532	44	2	12	590	375	23	0	0	398	9	1	0	0	10	256	11	4	3	274
RAZEM	9223	860	54	6	10143	19915	3088	248	132	23383	18704	2914	241	110	21969	18333	2858	228	110	21529	6478	1	0	0	6479	11855	2857	228	110	15050	8210	1853	0	0	10063	371	56	13	0	440	10434	1034	61	28	11557

Tabela 2

Skargi na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji

Symbol sprawy	Opis symbolu, przedmioty spraw w ramach symbolu	Pozostało z poprzedniego okresu *)	Wpłynęło	Łącznie załatwiono /na rozprawie i na posiedzeniu niejawnym/	Zamknięto	Pozostało na następny okres
1	2	3	4	5	6	7
601	Budownictwo, nadzór architektoniczno-budowlany i specjalistyczny, ochrona przeciwpożarowa	804	1 577	1 654	51	676
602	Ceny, opłaty, stawki taryfowe, nie objęte symbolem 611	7	10	10	0	7
603	Utrzymanie i ochrona dróg publicznych i innych dróg ogólnodostępnych, ruch na tych drogach, koleje, lotnictwo cywilne, przewozy, żegluga morska i śródlądowa	558	1 639	1 540	18	639
604	Działalność gospodarcza, w tym z udziałem podmiotów zagranicznych	130	145	197	1	77
605	Ewidencja ludności, dowody tożsamości, akty stanu cywilnego, imiona i nazwisko, obywatelstwo, paszporty	62	127	128	1	60
606	Sprawy z zakresu geologii i górnictwa	15	36	31	1	19
607	Gospodarka mieniem państwowym i komunalnym, w tym gospodarka nieruchomościami nierolnymi	555	994	828	61	660
608	Energetyka i atomistyka	5	3	5	0	3
609	Gospodarka wodna, w tym ochrona wód, budownictwo wodne, melioracje, zaopatrzenie w wodę	89	181	201	1	68
610	Sprawy komunalizacji mienia	186	347	302	11	220
611	Podatki i inne świadczenia pieniężne, do których mają zastosowanie przepisy Ordynacji podatkowej, oraz egzekucja tych świadczeń pieniężnych	1 826	3 031	3 035	4	1 818

612	Sprawy geodezji i kartografii	73	172	122	3	120
613	Ochrona środowiska i ochrona przyrody	211	749	621	25	314
614	Oświata, szkolnictwo wyższe, nauka, działalność badawczorozwojowa i archiwa	110	241	192	4	155
615	Sprawy zagospodarowania przestrzennego	232	561	575	18	200
616	Rolnictwo i leśnictwo, w tym gospodarowanie nieruchomościami rolnymi i leśnymi, ochrona gruntów rolnych i leśnych, gospodarka łowiecka, rybołówstwo oraz weterynaria, ochrona zwierząt	186	151	265	2	70
617	Uprawnienia do wykonywania określonych czynności i zajęć	77	136	166	0	47
618	Wywłaszczanie i zwrot nieruchomości	357	664	570	19	432
619	Stosunki pracy i stosunki służbowe, sprawy z zakresu inspekcji pracy	619	1 092	1 134	12	565
620	Ochrona zdrowia, w tym sprawy dotyczące chorób zawodowych, zakładów opieki zdrowotnej, uzdrowisk, zawodu lekarza, pielęgniarstwa, położnictwa, aptekarstwa i nadzoru sanitarnego	276	636	531	3	378
621	Sprawy mieszkaniowe, w tym dodatki mieszkaniowe	92	213	197	0	108
622	Instytucje ubezpieczeniowe i działalność ubezpieczeniowa	3	3	6	0	0
623	Dozór techniczny, miary i wagi, badania i certyfikacje, normalizacja, sprawy jakości	41	148	125	0	64
624	Powszechny obowiązek obrony kraju	7	9	13	0	3
625	Poczta, telekomunikacja, radio i telewizja	90	105	73	18	104

626	Ustrój samorządu terytorialnego, w tym referendum gminne	11	53	34	3	27
627	Cudzoziemcy, repatrianci, nabycie nieruchomości przez cudzoziemców	344	1 043	953	0	434
628	Status Kościołów i związków wyznaniowych	3	9	6	1	5
629	Sprawy mienia przejętego z naruszeniem prawa	96	226	145	26	151
630	Obrót towarami z zagranicą, należności celne i ochrona przed nadmiernym przywozem towaru na obszar celny Unii Europejskiej	153	202	259	0	96
631	Wytwarzanie i obrót bronią i materiałami wybuchowymi	63	123	118	2	66
632	Pomoc społeczna	195	610	510	2	293
633	Zatrudnienie i sprawy bezrobocia	30	126	120	0	36
634	Sprawy kombatantów, świadczenia z tytułu pracy przymusowej	33	56	65	0	24
635	Kultura fizyczna, sport i turystyka	8	6	14	0	0
636	Kultura i sztuka, w tym sprawy działalności kultury i twórczości, biblioteki, ochrona zabytków i muzea, sprawy związane z ochroną praw autorskich i pokrewnych	91	213	182	5	117
637	Papiery wartościowe i fundusze powiernicze oraz sprawy z nimi związane, bankowość i sprawy dewizowe	37	202	178	38	23
645	Sprawy nieobjęte symbolami podstawowymi 601 - 637 oraz od 646 - 655	40	136	134	6	36
646	Prawo własności przemysłowej	86	202	205	1	82
647	Sprawy związane z ochroną danych osobowych	90	177	137	9	121

648	Sprawy z zakresu informacji publicznej, prawa prasowego, ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego	88	290	225	14	139
649	Sprawy dotyczące poświadczenia bezpieczeństwa oraz z zakresu ochrony informacji niejawnych	37	75	72	0	40
650	Sprawy świadczeń społecznych w drodze wyjątku	177	289	326	0	140
651	Sprawy funduszy emerytalnych	0	0	0	0	0
652	Sprawy ubezpieczeń zdrowotnych	156	335	366	0	125
653	Środki publiczne nie objęte innymi symbolami	435	1 563	759	5	1 234
654	Ujawnianie przez Instytut Pamięci Narodowej informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów	2	6	4	1	3
655	Subwencje unijne, fundusze strukturalne i regulacja rynków branżowych	437	1 003	1 000	5	435
	Ogółem główne symbole 601-637 i 645-655	9 223	19 915	18 333	371	10 434
	z tego o symbolach głównych 638-642, 644, 656, 657	711	1 487	1 471	23	704
638	Sprawy egzekucji administracyjnej; egzekucja obowiązków o charakterze niepieniężnym	158	227	239	3	143
639	Skargi na uchwały organów jednostek samorządowych	167	478	471	14	160
640	Skargi organów nadzoru na uchwały organów jednostek samorządowych	9	62	39	1	31
641	Rozstrzygnięcia nadzorcze	9	23	26	1	5
642	Skargi na akty prawa miejscowego wojewodów i organów administracji niezespólonej oraz na niewykonywanie przez nich czynności nakazanych prawem wnoszone w trybie art. 44 ust. 1 i art. 45 ust. 1 ustawy o adm. rządowej w województwie	0	2	1	0	1

644	Środki zapewniające wykonanie orzeczeń Sądu	74	244	190	4	124
656	Interpretacje podatkowe i opinie zabezpieczające	292	418	489	0	221
657	Inne interpretacje	2	33	16	0	19

W tym sprzeciwów od decyzji	3	4	5	6	7
	69	338	345	9	53

Orzeczenia wydane w trybie art. 179a p.p.s.a. (po uchyleniu wyroku/postanowienia zaskarżonego skargą kasacyjną)	5
	23

*) Należy zakwalifikować do poszczególnych kategorii w ramach symbolu

Tabela 3

Sprawy niezadowolone

Lp.	Rodzaj sprawy	Liczba spraw niezadowolonych pozostających od daty pierwszego wpływu skargi do sądu				
		powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy do 2 lat	powyżej 2 do 3 lat	powyżej 3 lat
	1	2	3	4	5	6
1	SA	3 028	1 508	417	136	96
2	SAB	251	62	19	2	2

Tabela 4

Prawo pomocy - wnioski zarejestrowane w repertorium SPP

Lp.	Złożenie wniosku	Wniosek o przyznanie prawa pomocy w postaci:	Wpłynęło	Z A Ł A T W I O N O					
				Ogółem (kolumny 5-9)	Przyznano prawo pomocy co do całości wniosku	Przyznano prawo pomocy co do części wniosku	Odmówiono przyznania prawa pomocy	Pozostawiono bez rozpoznania	W inny sposób
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	wniosek złożony przed wszczęciem postępowania rozpoznawczego	zwolnienia od kosztów	38	27	9	3	6	2	7
2		ustanowienia pełnomocnika procesowego	10	11	1	0	4	3	3
3		zwolnienia od kosztów i ustanowienia pełnomocnika procesowego	84	72	24	11	30	5	2
4	wniosek złożony w toku postępowania rozpoznawczego	zwolnienia od kosztów	1 530	1 445	189	101	608	374	173
5		ustanowienia pełnomocnika procesowego	274	222	83	2	58	60	19
6		zwolnienia od kosztów i ustanowienia pełnomocnika procesowego	1 095	1 195	250	316	394	159	76

ilość orzeczeń wydanych
w trybie art. 249 p.p.s.a.
(cofających przyznane prawo pomocy)

4

Tabela 5

Terminowość załatwiania spraw w sądach administracyjnych (wg kryterium prawomocności)

L.p.	Rodzaj sprawy	Od daty wpływu sprawy w danym lub poprzednim okresie sprawozdawczym do daty jej <u>prawomocnego</u> załatwienia upłynął okres							
		Ogółem (kolumny 3-9)	do 6 miesięcy	powyżej 6 m-cy do 12 miesięcy	powyżej roku do 2 lat	powyżej 2 do 3 lat	powyżej 3 do 4 lat	powyżej 4 do 5 lat	powyżej 5 lat
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	SA	17 392	2 444	6 948	3 764	1 667	1 840	603	126
2	SAB	2 968	989	1 434	305	204	30	5	1

ilość uchylonych postanowień o stwierdzeniu prawomocności w

17

Tabela 6

Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności ministrów, centralnych organów administracji rządowej i innych naczelnych organów

Lp.	Nazwa organu	Wpływ skarg na akty organu	Załatwiono wyrokiem	
			Ogółem	Uwzględniono
	1	2	3	4
1	Ogółem (wiersze 2-92)	11578	8412	2568
2	Centralna Komisja do spraw Stopni i Tytułów Naukowych	30	28	9
3	Dyrektor Agencji Ruchu Lotniczego	0	0	0
4	Dyrektor Generalny Służby Więziennej	18	6	2
5	Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej	390	424	246
6	Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad	131	110	53
7	Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych	177	107	23
8	Generalny Konserwator Zabytków	0	0	0
9	Główny Geodeta Kraju	59	25	2
10	Główny Inspektor Farmaceutyczny	230	174	34
11	Główny Inspektor Inspekcji Handlowej	0	0	0
12	Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych	30	19	8
13	Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego	641	579	113
14	Główny Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa	5	6	3
15	Główny Inspektor Ochrony Środowiska	252	147	36
16	Główny Inspektor Pracy	2	1	0
17	Główny Inspektor Sanitarny	36	33	5
18	Główny Inspektor Transportu Drogowego	914	548	170
19	Główny Lekarz Weterynarii	6	5	1
20	Kierownik Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych	0	0	0
21	Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej	10	8	3

22	Komendant Główny Policji	485	426	118
23	Komendant Główny Straży Granicznej	49	68	12
24	Komisja Nadzoru Finansowego	42	45	14
25	Komitet Integracji Europejskiej	0	0	0
26	Komisja Egzaminacyjna II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości	34	43	5
27	Krajowa Komisja Uwłaszczeniowa	124	96	12
28	Krajowa Rada Doradców Podatkowych	1	0	0
29	Krajowa Rada Notarialna	1	0	0
30	Krajowa Rada Radców Prawnych	1	1	0
31	Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	36	28	10
32	Krajowa Rada Sądownictwa	0	0	0
33	Minister Administracji i Cyfryzacji	0	0	0
34	Minister Cyfryzacji	9	2	1
35	Minister Edukacji Narodowej	55	32	19
36	Minister Energii	2	10	3
37	Minister Finansów	137	102	24
38	Minister Gospodarki	2	0	0
39	Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	149	127	58
40	Minister Infrastruktury i Rozwoju	40	390	103
41	Minister Infrastruktury i Budownictwa	19	28	8
42	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	234	184	48
43	Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego	50	25	8
44	Minister Obrony Narodowej	35	37	6
45	Minister Rodziny Pracy i Polityki Społecznej	398	321	127
46	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	402	335	67

47	Minister Rozwoju	727	226	55
48	Minister Skarbu Państwa	1	0	0
49	Minister Sportu i Turystyki	2	7	4
50	Minister Spraw Wewnętrznych	4	2	1
51	Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji	692	646	382
52	Minister Spraw Zagranicznych	2	2	0
53	Minister Sprawiedliwości	101	74	17
54	Minister Środowiska	81	74	18
55	Minister Zdrowia	193	164	13
56	Naczelna Rada Adwokacka	13	12	4
57	Naczelna Rada Lekarska	9	3	0
58	Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych	3	5	3
59	Państwowa Komisja Wyborcza	0	0	0
60	Prezes Agencji Nieruchomości Rolnych	0	0	0
61	Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	532	233	46
62	Prezes Agencji Rezerw Materiałowych	2	1	1
63	Prezes Agencji Rynku Rolnego	0	0	0
64	Prezes Głównego Urzędu Miar	2	3	2
65	Prezes Głównego Urzędu Statystycznego	0	0	0
66	Prezes Instytutu Pamięci Narodowej	47	34	6
67	Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	21	18	4
68	Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia	300	334	98
69	Prezes Państwowej Agencji Atomistyki	1	0	0
70	Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	36	23	7
71	Prezes Rady Ministrów	107	78	19

72	Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej	80	40	5
73	Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego	40	21	11
74	Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów	67	56	13
75	Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	3	3	1
76	Prezes Urzędu Transportu Kolejowego	9	7	1
77	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	4	5	2
78	Prezes Agencji Mienia Wojskowego	85	58	19
79	Prezes Wyższego Urzędu Górniczego	0	0	0
80	Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	1205	342	70
81	Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej	2	1	1
82	Rada do Spraw Uchodźców	339	247	31
83	Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego	17	25	2
84	Szef Agencji Wywiadu	4	4	0
85	Szef Krajowej Administracji Skarbowej	158	138	37
86	Szef Służby Cywilnej	0	0	0
87	Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców	655	436	197
88	Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych	17	13	2
89	Urząd Patentowy RP	203	176	45
90	Zarząd Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji	0	0	0
91	Zarząd Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych	0	0	0
92	Inne Urzędy i Instytucje Centralne	578	381	100

Tabela 7

Wpływ skarg kasacyjnych

Lp.	Rodzaj sprawy	Wpłynęło		Odrzucono skargę kasacyjną	Umorzono postępowanie kasacyjne w trybie art. 178a p.p.s.a.	Uchyłono zaskarżony wyrok lub postanowienie i rozpoznano sprawę w trybie art. 179a p.p.s.a.	Przekazano do NSA
		Razem	w tym od orzeczeń wydanych w trybie art. 179a p.p.s.a.				
	1	2	3	4	5	6	7
1	SA	5 477	9	217	5	23	4 978
2	SAB	357	0	23	1	6	320
3	SO	1	0	0	0	0	1